

**UCHWAŁA NR XXXII.223.2021
RADY MIEJSKIEJ W KOŹMINIE WIELKOPOLSKIM**

z dnia 31 sierpnia 2021 r.

**w sprawie przyjęcia aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Koźmin
Wielkopolski na lata 2017-2023**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r., poz. 1372) Rada Miejska w Koźminie Wielkopolskim uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się aktualizację *Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski na lata 2017-2023*, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski.

§ 3. Traci moc uchwała Nr XL/263/2017 Rady Miejskiej w Koźminie Wielkopolskim z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie uchwalenia *Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski na lata 2017-2023*.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Koźminie
Wielkopolskim

mgr inż. Justyn Zaradniak

Załącznik

do uchwały nr XXXII.223.2021

Rady Miejskiej w Koźminie Wlkp.

z dnia 31 sierpnia 2021 r.

Lokalny Program Rewitalizacji

Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski na lata

2017 – 2023

Aktualizacja

Spis treści

1. Wstęp	4
2. Podstawa prawna	4
3. Diagnoza stanu gminy Koźmin Wielkopolski	5
3.1. Analiza sfery społecznej	9
3.1.1. Demografia	9
3.1.2. Bezrobocie	12
3.1.3. Pomoc społeczna	16
3.1.4. Przestępczość	19
3.1.5. Szkolnictwo i edukacja	21
3.1.6. Życie publiczne i kulturalne	21
3.2. Analiza sfery gospodarczej	23
3.3. Analiza sfery przestrzenno-funkcjonalnej	25
3.3.1. Struktura użytkowania gruntów	25
3.3.2. Struktura osadnicza i urbanistyczna	26
3.3.3. Dziedzictwo kulturowe	27
3.3.4. Turystyka i rekreacja	28
3.3.5. Infrastruktura społeczna	28
3.3.6. Sieć komunikacyjna	30
3.4. Analiza sfery technicznej	31
3.4.1. Infrastruktura techniczna	31
3.4.2. Zasoby mieszkaniowe	34
3.5. Analiza sfery środowiskowej	35
3.5.1. Geomorfologia i ukształtowanie terenu, jakość gleb	35
3.5.2. Wody powierzchniowe i podziemne	36
3.5.3. Jakość powietrza	37
3.5.4. Hałas	37
3.5.5. Gospodarka odpadami	38
3.6. Podsumowanie diagnozy stanu gminy Koźmin Wielkopolski	41
4. Włączenie społeczne na etapie diagnozowania stanu gminy	42
5. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	49
5.1. Sfera społeczna	52
5.2. Sfera gospodarcza	54
5.3. Sfera przestrzenno-funkcjonalna	55

5.4. Sfera techniczna.....	56
5.5. Sfera środowiskowa.....	57
5.6. Podsumowanie.....	59
6. Pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji.....	60
7. Wizja i cele programu rewitalizacji.....	65
7.1. Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji.....	65
7.2. Cele rewitalizacji i kierunki działań.....	66
8. Lista planowanych projektów podstawowych.....	67
8.1. Projekty społeczne.....	68
8.2. Projekty inwestycyjne.....	73
8.3. Projekty uzupełniające.....	80
9. Projekty zintegrowane.....	86
10. Komplementarność pomiędzy poszczególnymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi	87
10.1. Komplementarność przestrzenna.....	87
10.2. Komplementarność problemowa.....	87
10.3. Komplementarność proceduralno- instytucjonalna.....	91
10.4. Komplementarność międzyokresowa.....	91
10.5. Komplementarność źródeł finansowania.....	92
11. Indykatywne ramy finansowe.....	93
12. System wdrażania.....	94
13. System monitoringu i oceny skuteczności działań.....	96
14. Partycypacja społeczna.....	99
15. Powiązania programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi i planistycznymi	101
16. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko.....	110
17. Spis rycin, tabel i wykresów.....	112

1. Wstęp

Rewitalizację należy rozumieć jako wyprowadzanie ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez przedsięwzięcia całościowe (integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki), skoncentrowane terytorialnie i prowadzone we współpracy z lokalną społecznością, w sposób zaplanowany oraz zintegrowany przez określenie i realizację programów rewitalizacji.

Warunkiem koniecznym jest zgodność programu rewitalizacji z *Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020* Ministra Infrastruktury i Rozwoju, wymaganiami konkursu dotacji, zapisami Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych Programu Operacyjnego oraz wymaganiami określonymi na potrzeby konkursów o dofinansowanie.

Niniejszy dokument stanowi aktualizację *Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski na lata 2017-2023*, przyjętego uchwałą nr XL/263/2017 Rady Miejskiej w Koźminie Wielkopolskim z dnia 28 grudnia 2017 r. Aktualizacja zadań programu rewitalizacji, ewaluacja dokumentu oraz monitorowanie postępów wdrażanych projektów są elementami wymaganymi w celu prawidłowego prowadzenia całego procesu rewitalizacji. Stąd też niniejszy dokument opracowano w celu oceny stanu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, podsumowania dotychczas przeprowadzonych działań oraz ich ewaluacji pod kątem koniecznych zmian.

2. Podstawa prawna

Podstawę prawną do opracowania aktualizacji *Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski na lata 2017-2023* (dalej: LPR) stanowi art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.). LPR został opracowany na podstawie *Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na 2014-2020*¹ oraz *Zasad programowania i wsparcia rewitalizacji w ramach WRPO 2014+*².

Art. 52 ust. 1 ustawy o rewitalizacji (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 802 z późn. zm.) stanowi, iż do dnia 31 grudnia 2023 r. dopuszcza się realizację przedsięwzięć wynikających z programu zawierającego działania służące wyprowadzeniu obszaru zdegradowanego ze stanu kryzysowego, przyjmowanego uchwałą rady gminy, bez uchwalania gminnego programu rewitalizacji. W art. 52 ust. 2 ustawy o rewitalizacji zastrzeżono natomiast, że jeżeli program, o którym mowa w ust. 1, uchwalony przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, zawiera co najmniej opis procesu wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów gminy oraz diagnozę pozwalającą na wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, na jego podstawie może zostać opracowany i uchwalony gminny program rewitalizacji.

Ustawodawca przewidział możliwość dalszej realizacji programów rewitalizacji (innych niż gminny program rewitalizacji w rozumieniu ustawy o rewitalizacji), ale wyłącznie do końca 2023 r. Po tym terminie realizacja działań spełniających przesłanki rewitalizacji, musi

¹ MR/H 2014-2020/20(2)08/2016, Warszawa, 2 sierpnia 2016 r.

² Uchwała nr 2718/2016 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 6 października 2016 r. zmieniona uchwałą nr 4786/2018 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 11 stycznia 2018 r.

odbywać się na zasadach ustawy o rewitalizacji. Gminy, które w okresie przejściowym decydują się nie korzystać z narzędzi ustawy o rewitalizacji, nie mogą wyznaczać obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w formie uchwały, ustanawiać Specjalnej Strefy Rewitalizacji oraz korzystać z innych szczególnych rozwiązań.

Podstawą do realizacji działań rewitalizacyjnych przed końcem 2023 r. jest uchwała rady gminy w sprawie lokalnego programu rewitalizacji opracowanego w oparciu o przepisy ustawy o samorządzie gminnym oraz *Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014- 2020*. Ustawa o rewitalizacji umożliwia bowiem kontynuowanie rozpoczętych procesów rewitalizacji, poprzez możliwość zastosowania specjalnej procedury przekształcenia obecnie realizowanego programu w gminny program rewitalizacji.

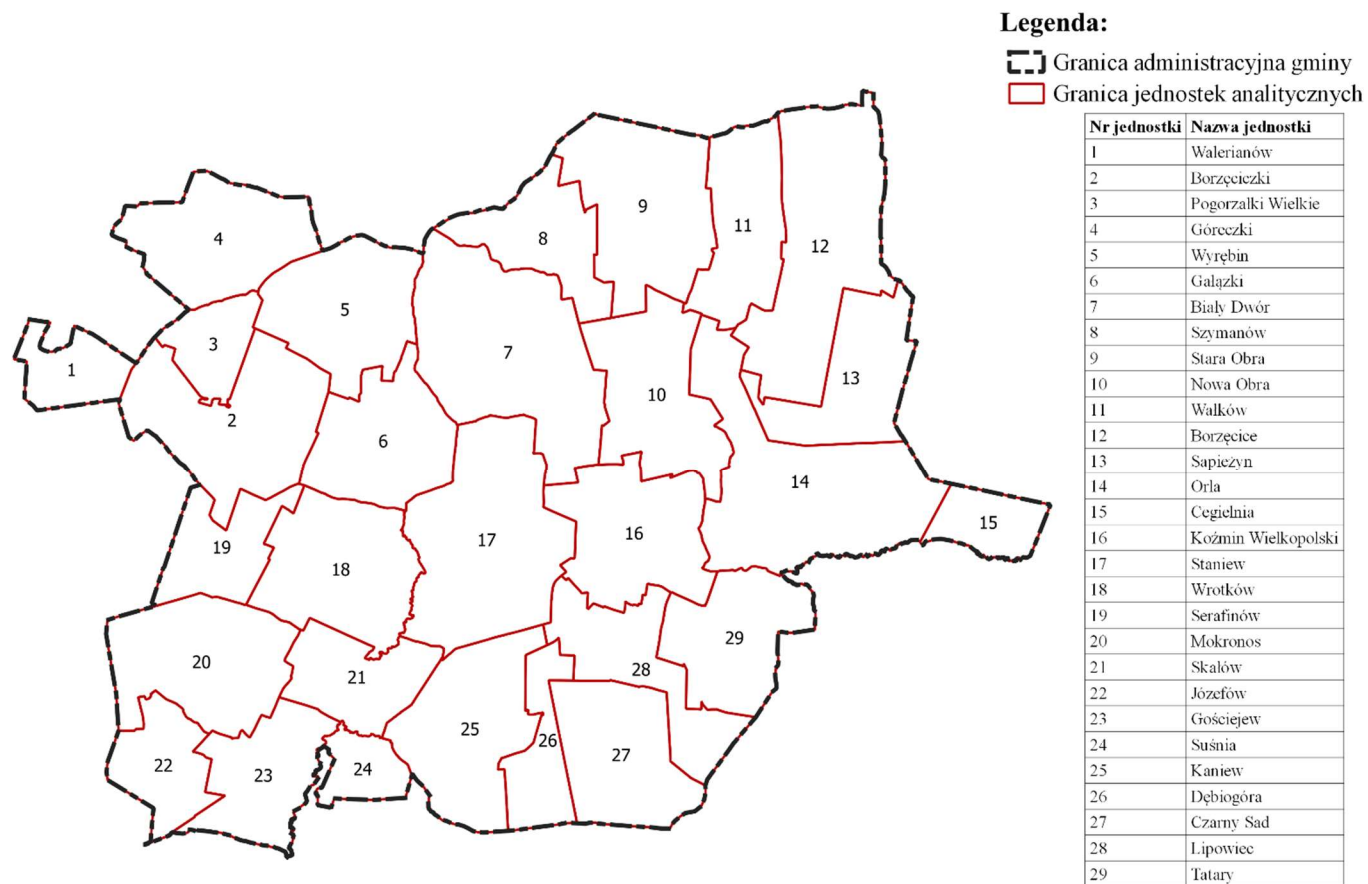
3. Diagnoza stanu gminy Koźmin Wielkopolski

Gmina miejsko-wiejska Koźmin Wielkopolski położona jest w północnej części powiatu krotoszyńskiego, w województwie wielkopolskim.

W granicach administracyjnych gminy Koźmin Wlkp. położone są:

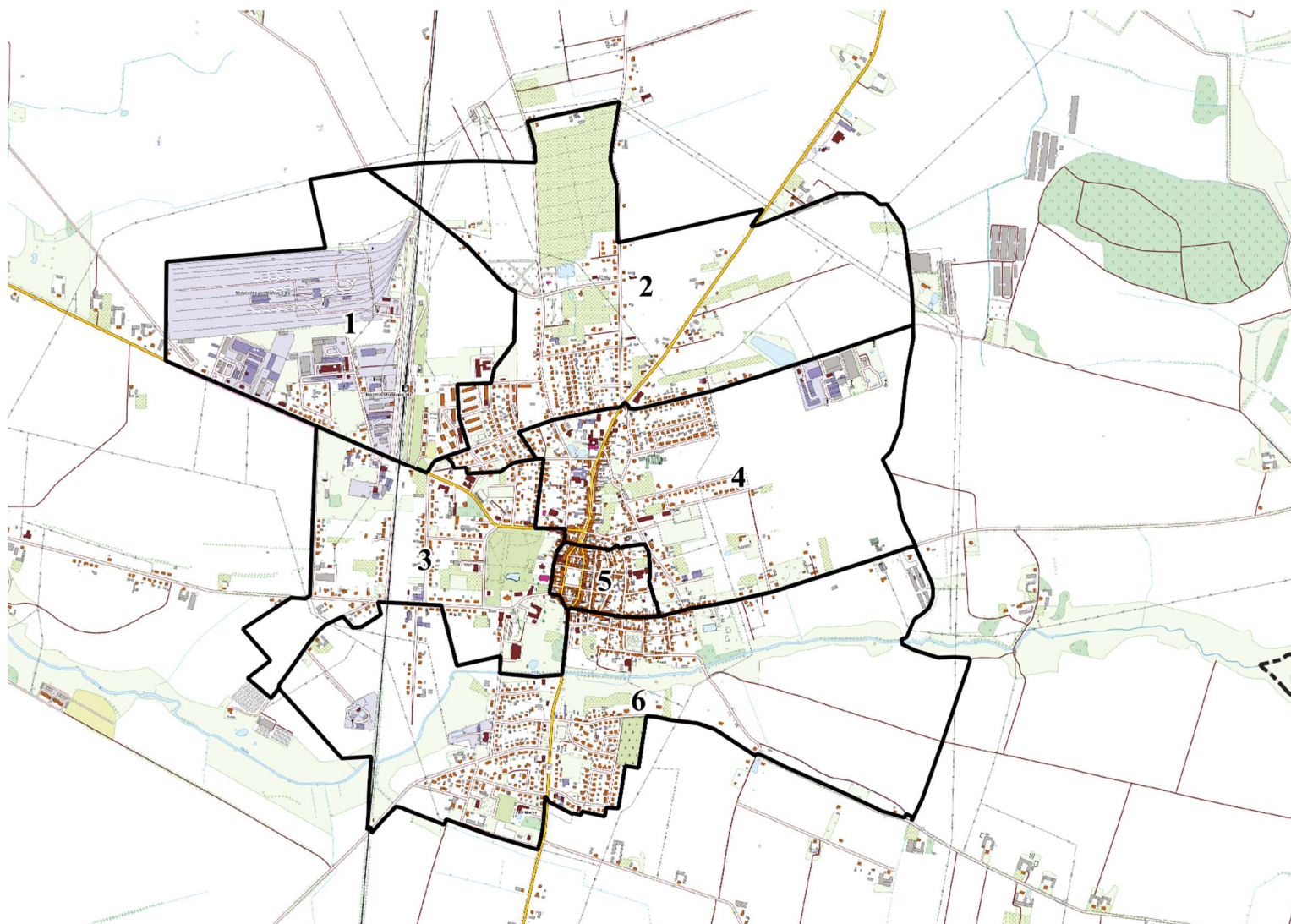
- Miasto Koźmin Wielkopolski,
- 28 sołectw: Borzęcice, Biały Dwór, Borzęciczki, Cegielnia, Czarny Sad, Dębiogóra, Gałązki, Gościejew, Góreczki, Józefów, Kaniew, Lipowiec, Mokronos, Nowa Obra, Orla, Pogorzałki Wielkie, Sapieżyn, Serafinów, Skałów, Staniew, Stara Obra, Suśnia, Szymanów, Tatary, Walerianów, Wałków, Wrotków, Wyrębin.
- Miejscowości bez statusu sołectwa: Dębówiec, Dymacz, Klatka, Ludwinów, Mogiłka, Mycielin, Orlinka, Paniwola, Pogorzałki Małe, Psie Pole.

Na potrzeby przeprowadzenia diagnozy stanu rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Koźmin Wlkp. należy dokonać podziału przedmiotowego obszaru na mniejsze jednostki analityczne. Najbardziej czytelny i naturalny podział obszaru dla mieszkańców stanowi rozbiecie na sołectwa i miasto. Duże skoncentrowanie mieszkańców miasta Koźmina Wlkp. powoduje konieczność jego podziału na mniejsze jednostki – które dokonano zgodnie z przebiegiem granicy obrębów spisowych.

Rysunek 1: Podział gminy Koźmin Wlkp. na mniejsze jednostki analityczne (sołectwa i miasto)

Źródło: opracowanie własne

Rysunek 2: Podział miasta Kozmin na mniejsze jednostki analityczne

Źródło: opracowanie własne

Tabela 1: Podstawowe parametry jednostek analitycznych

Nr jednostki	Sołectwo (jednostka analityczna)	Miejscowości	Liczba ludności jednostki	Udział w całkowitej liczbie ludności gminy	Powierzchnia danej jednostki	Udział w całkowitej powierzchni gminy
1	Walerianów	Walerianów	215	1,59	221,3	1,49
		Pogorzałki Małe				
2	Borzęciczki	Mycielin	367	2,71	722,4	4,86
		Borzęciczki				
3	Pogorzałki Wielkie	Pogorzałki Wielkie	117	0,86	222,4	1,5
4	Góreczki	Góreczki	152	1,12	565,5	3,81
5	Wyrębin	Wyrębin	363	2,68	570,8	3,84
		Dębowiec				
6	Gałązki	Gałązki	212	1,56	524,4	3,53
7	Biały Dwór	Biały Dwór	232	1,71	961,3	6,47
8	Szymanów	Szymanów	166	1,23	399,1	2,69
9	Stara Obra	Stara Obra	578	4,27	710,5	4,78
10	Nowa Obra	Nowa Obra	383	2,83	585,7	3,94
11	Wałków	Wałków	266	1,96	454,9	3,06
12	Borzęcice	Borzęcice	590	4,35	911,5	6,13
		Dymacz				
13	Sapieżyn	Sapieżyn	137	1,01	469,9	3,16
14	Orla	Orla	342	2,52	991,4	6,67
		Orlinka				
		Klatka				
		Mogiłka				
15	Cegielnia	Cegielnia	111	0,82	196,2	1,32
16	Kozmin Wielkopolski	1	722	5,33	98,2	0,66
		2	1535	11,33	148,1	1
		3	613	4,52	113,6	0,76
		4	1339	9,88	132,5	0,89
		5	1017	7,51	12,5	0,08
		6	1295	9,56	194,6	1,31
17	Staniew	Staniew	562	4,15	910,8	6,13
18	Wrotków	Wrotków	379	2,80	600,9	4,04
19	Serafinów	Serafinów	141	1,04	140,2	0,94
		Ludwinów				
20	Mokronos	Mokronos	375	2,77	644,8	4,34
21	Skałów	Skałów	102	0,75	357,7	2,41
22	Józefów	Józefów	86	0,63	304,9	2,05
23	Gościejew	Gościejew	312	2,30	425	2,86
		Pani Wola				
24	Suśnia	Suśnia	65	0,48	161,4	1,09
25	Kaniew	Kaniew	228	1,68	375,5	2,53
		Psie Pole				

26	Dębiogóra	Dębiogóra	68	0,50	260,7	1,75
27	Czarny Sad	Czarny Sad	244	1,80	524,1	3,53
28	Lipowiec	Lipowiec	124	0,92	460,5	3,1
29	Tatary	Tatary	111	0,82	484,8	3,26
Razem			13549	100,00	14858,1	100

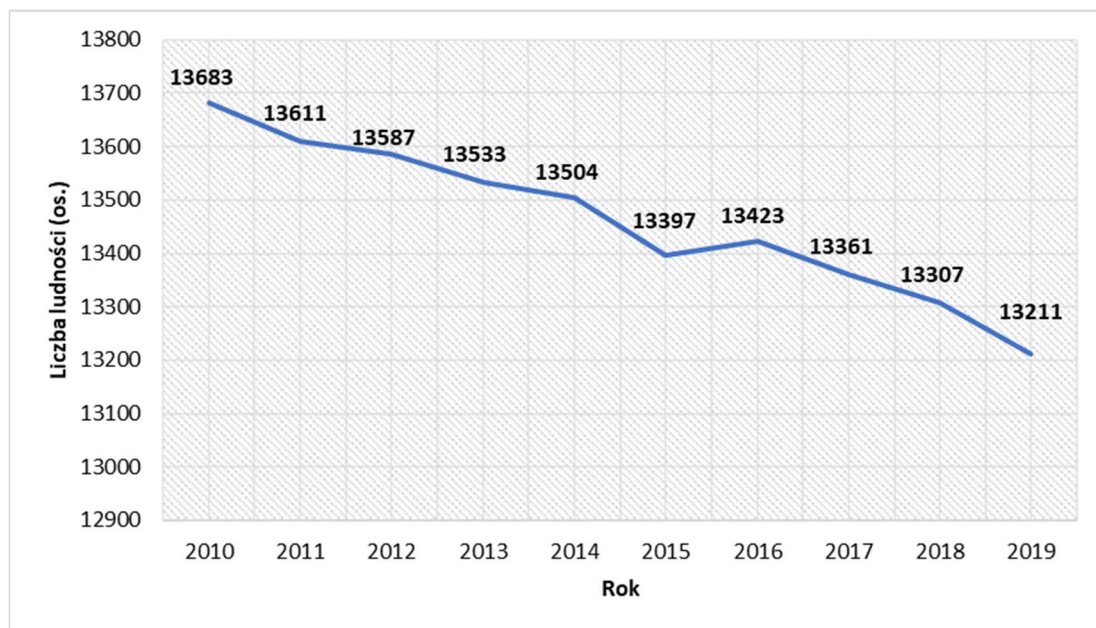
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UMiG Koźmin Wlkp.

3.1. Analiza sfery społecznej

3.1.1. Demografia

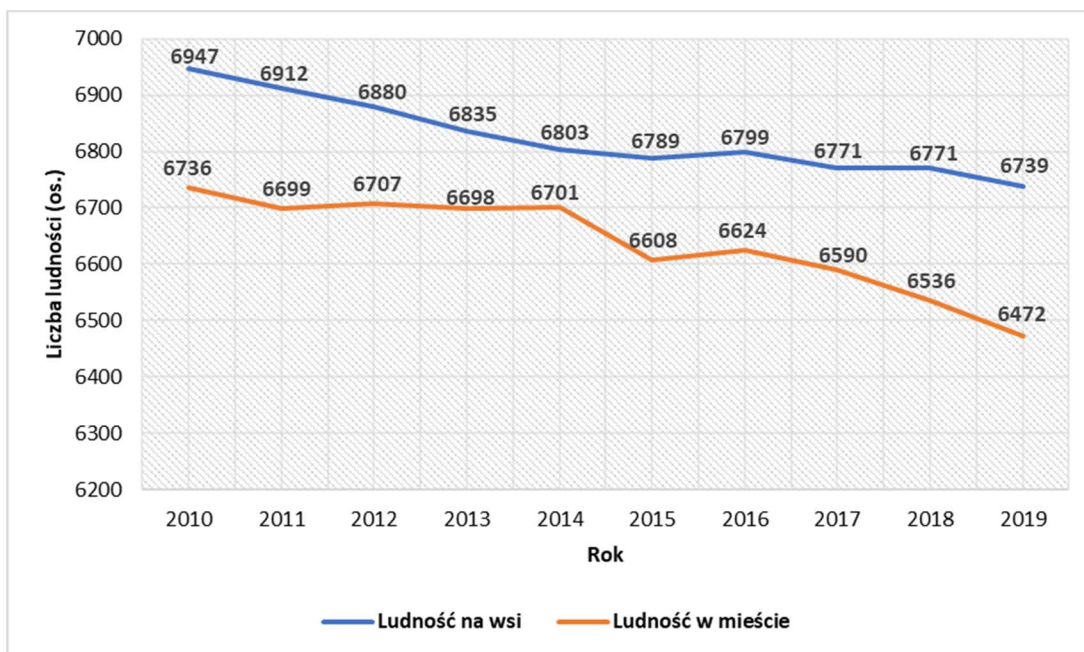
Według danych publikowanych przez Główny Urząd Statystyczny (GUS) liczba ludności gminy Koźmin Wlkp. stopniowo malała – od 13 683 osób w 2010 r. do 13 211 osób na koniec 2019 r. Liczba ludności zamieszkującej obszary wiejskie zmniejszyła się o 208 osób (spadek o ok. 3,00%), natomiast liczba mieszkańców miasta Koźmin Wlkp. zmniejszyła się o 264 osoby (spadek o ok. 3,92%). W latach 2010-2019 na terenach wiejskich bardziej zmalała liczba kobiet (spadek o 3,71%) niż mężczyzn (spadek o 2,26%), w mieście z kolei zaszła tendencja odwrotna – spadek liczby mężczyzn (o 4,39%) był większy niż kobiet (o 3,48%). Od czasu opracowania LPR w 2016 r. liczba ludności gminy zmniejszyła się.

Zgodnie z ewidencją prowadzoną przez Urząd Miasta i Gminy według na dzień 31 grudnia 2019 r. liczba stałych mieszkańców gminy wynosiła w sumie 13 549 osób, w tym: 13 217 osób zameldowanych na pobyt stały oraz 332 osoby zameldowane na pobyt czasowy.

Wykres 1: Liczba ludności w gminie Koźmin Wlkp. w latach 2010 – 2019

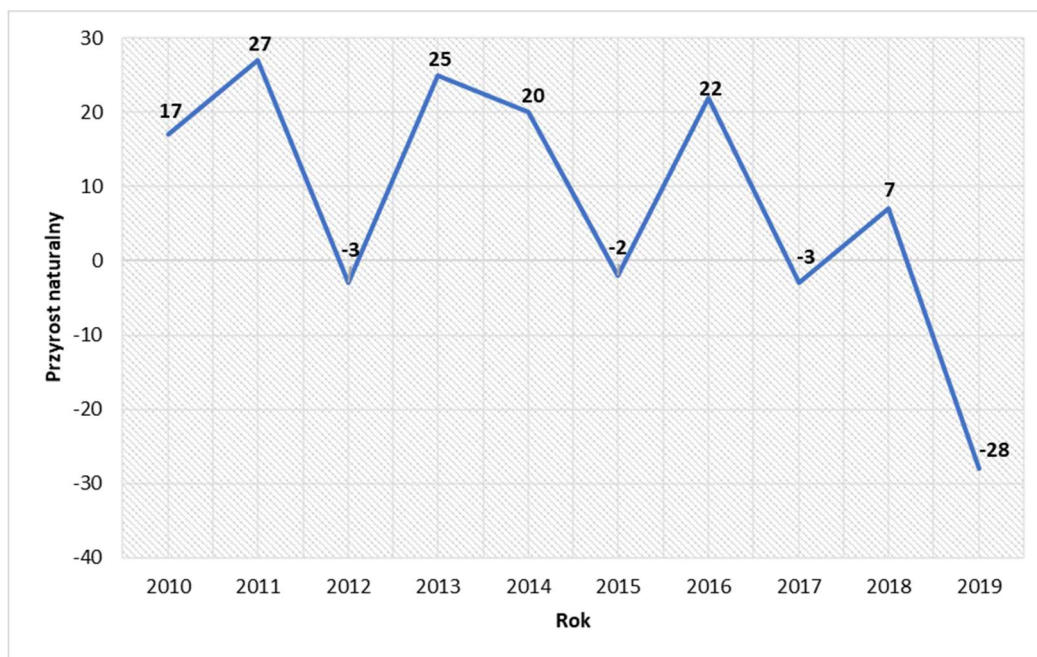
Źródło: GUS

Wykres 2: Liczba ludności zamieszkującej obszary wiejskie oraz miasto na przestrzeni lat 2010-2019

Źródło: GUS

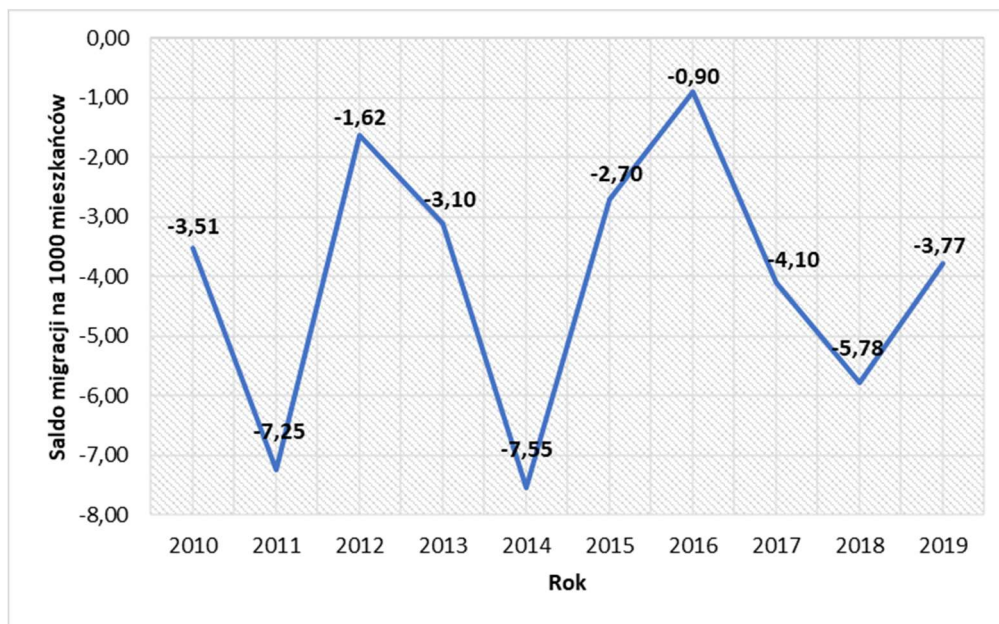
Przyrost naturalny na terenie gminy Koźmin Wlkp. wykazywał pewne wahania na przestrzeni lat. W 2019 r. przyrost naturalny w gminie wyniósł -28, podczas gdy w roku poprzednim wyniósł 7. Przyrost naturalny w latach 2010-2018 na terenach wiejskich utrzymywał się na dodatnim poziomie i dopiero w 2019 r. spadł do poziomu -14. Z kolei w mieście Koźmin Wlkp. utrzymywały się ujemne wartości przyrostu naturalnego z kilkoma wyjątkami w latach 2011, 2013 i 2016. Ujmując ogólnie, od końca 2016 r. przyrost naturalny w gminie zmniejsza się.

Wykres 3: Przyrost naturalny w gminie Koźmin Wlkp.

Źródło: GUS

Saldo migracji na 1000 mieszkańców w gminie Koźmin Wlkp. od lat utrzymuje się na ujemnym poziomie. Do 2016 r. włącznie większy odpływ mieszkańców obserwowano na terenach wiejskich. Od 2017 r. tendencja jest nieco odwrotna – odnotowuje się odpływ mieszkańców zarówno z obszarów wiejskich jak i miejskich, ale stosunkowo większa liczba mieszkańców emigruje z terenu miasta. W porównaniu do 2016 r. odnotowano dosyć gwałtowny odpływ ludności z terenu gminy.

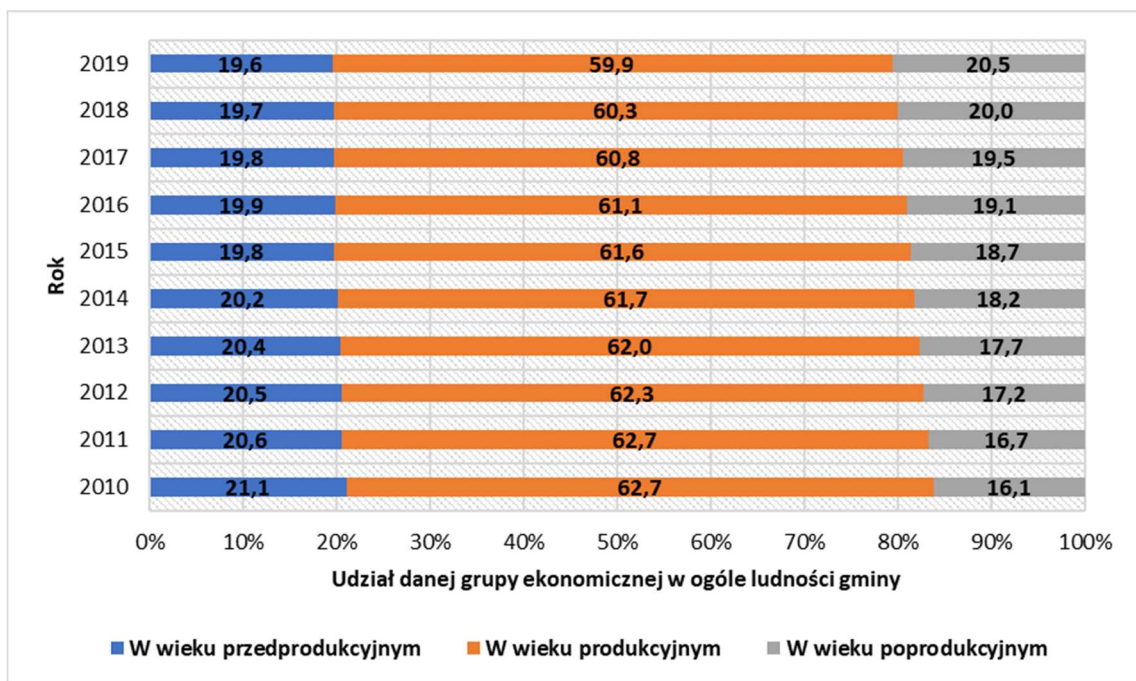

Wykres 4: Saldo migracji na 1000 mieszkańców w gminie Koźmin Wlkp.

Źródło: GUS

Analizując udział ludności w podziale na poszczególne grupy ekonomiczne można zaobserwować stopniowe starzenie się mieszkańców gminy Koźmin Wlkp. Stopniowo maleje liczba osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym, przy jednoczesnym wzroście udziału ludności w wieku poprodukcyjnym. Od końca 2016 r. ten trend jeszcze się pogłębił.

Zgodnie z informacjami Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koźminie Wlkp. do najistotniejszych problemów dotyczących seniorów w gminie zalicza się: niski standard życia, utrudniony dostęp do świadczeń zdrowotnych, w tym do specjalistycznej opieki zdrowotnej oraz samotność. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koźminie Wlkp. wspiera seniorów poprzez m.in. kierowanie do domów pomocy społecznej, usługi opiekuńcze, pomoc finansową, a także pomoc w postaci posiłków.

Wykres 5: Udział poszczególnych grup ekonomicznych w ogólnej liczbie ludności gminy Koźmin Wlkp.

Źródło: GUS

3.1.2. Bezrobocie

Ogólna liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy (PUP) w Krotoszynie na koniec 2019 r. wynosiła 1019 osób, w tym 147 mieszkańców gminy Koźmin Wlkp. Z miasta Koźmin Wlkp. w PUP zarejestrowanych było 79 osób, z terenów wiejskich – 68 osób. Wśród bezrobotnych największą grupę tworzą kobiety – 97 osób, co stanowi 65,98% bezrobotnych w gminie. W porównaniu do roku 2016 liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 101 osób. Choć sama liczba bezrobotnych kobiet również uległa zmniejszeniu (o 56 osób), ich udział w ogóle bezrobotnych zwiększył się z 61,7% w 2016 r. do 65,98% w 2019 r.

Tabela 2: Liczba osób bezrobotnych w gminie Koźmin Wlkp. w 2019 r. w podziale na jednostki analityczne

Jednostka analityczna	Liczba mieszkańców jednostki	Liczba osób bezrobotnych	Bezrobotni na 100 mieszkańców jednostki
Koźmin I	722	10	1,39
Koźmin II	1535	21	1,37
Koźmin III	613	20	3,26
Koźmin IV	1339	35	2,61
Koźmin V	1017	6	0,59
Koźmin VI	1295	45	3,47
Borzęcice	590	8	1,36
Biały Dwór	232	0	0,00
Borzęciczki	367	0	0,00
Ciegielnia	111	0	0,00
Czarny Sad	244	0	0,00
Debiogóra	68	0	0,00
Gałązki	212	0	0,00
Gościejew	312	0	0,00
Górczki	152	0	0,00
Józefów	86	0	0,00
Kaniew	228	0	0,00
Lipowiec	124	0	0,00

Mokronos	375	0	0,00
Nowa Obra	383	0	0,00
Orla	342	0	0,00
Pogorzałki Wielkie	117	1	0,85
Sapieżyn	137	0	0,00
Serafinów	141	0	0,00
Skałów	102	1	0,98
Staniew	562	0	0,00
Stara Obra	578	0	0,00
Suśnia	65	0	0,00
Szymanów	166	0	0,00
Tatary	111	0	0,00
Walerianów	215	0	0,00
Wałków	266	0	0,00
Wrotków	379	0	0,00
Wyřębin	363	0	0,00
Razem	13549	147	---

Zrędo: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Krotoszynie

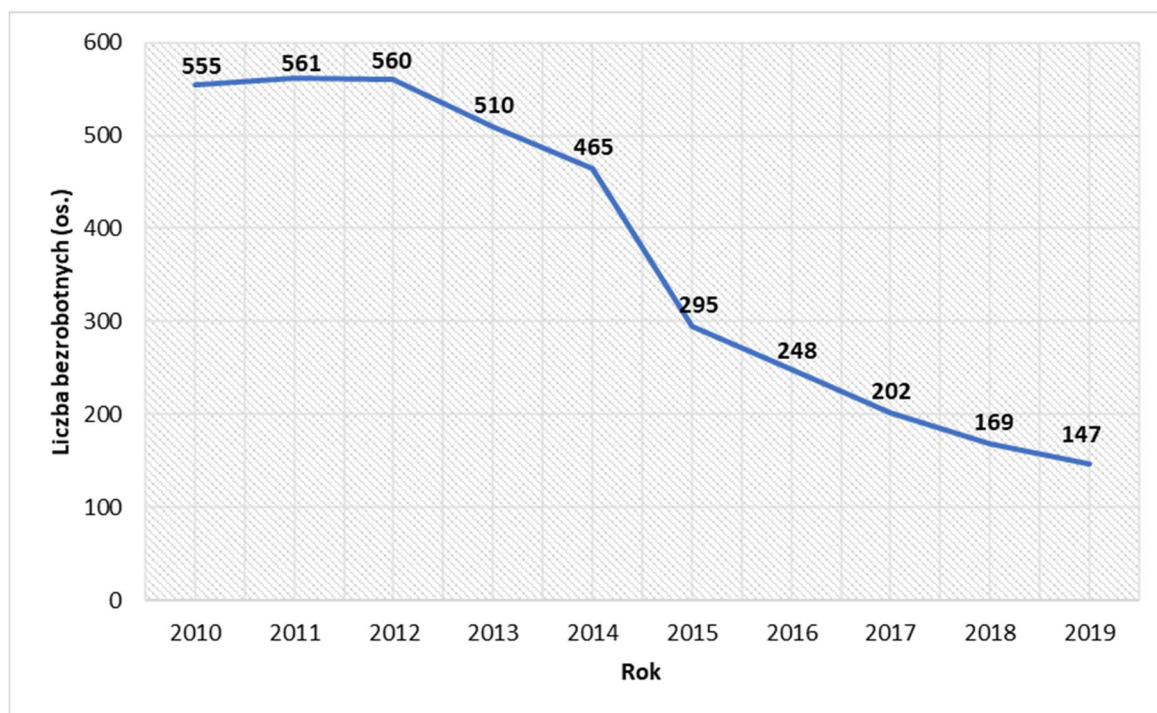
Tabela 3: Liczba bezrobotnych kobiet w poszczęólnych jednostkach analitycznych w gminie Koźmin Wlkp. w 2019 r.

Jednostka analityczna	Liczba osób bezrobotnych	Liczba bezrobotnych kobiet	Udział wśród bezrobotnych
Koźmin I	10	5	50,00
Koźmin II	21	9	42,86
Koźmin III	20	16	80,00
Koźmin IV	35	19	54,29
Koźmin V	6	3	50,00
Koźmin VI	45	39	86,67
Borzędice	8	6	75,00
Biały Dwór	0	0	0,00
Borzęciczki	0	0	0,00
Ciegielnia	0	0	0,00
Czarny Sad	0	0	0,00
Debiogóra	0	0	0,00
Gałązki	0	0	0,00
Gościejew	0	0	0,00
Góreczki	0	0	0,00
Józefów	0	0	0,00
Kaniew	0	0	0,00
Lipowiec	0	0	0,00
Mokronos	0	0	0,00
Nowa Obra	0	0	0,00
Orla	0	0	0,00
Pogorzałki Wielkie	1	0	0,00
Sapieżyn	0	0	0,00
Serafinów	0	0	0,00
Skałów	1	0	0,00
Staniew	0	0	0,00
Stara Obra	0	0	0,00
Suśnia	0	0	0,00
Szymanów	0	0	0,00
Tatary	0	0	0,00
Walerianów	0	0	0,00
Wałków	0	0	0,00
Wrotków	0	0	0,00
Wyřębin	0	0	0,00
Razem	147	97	---

Zrędo: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Krotoszynie

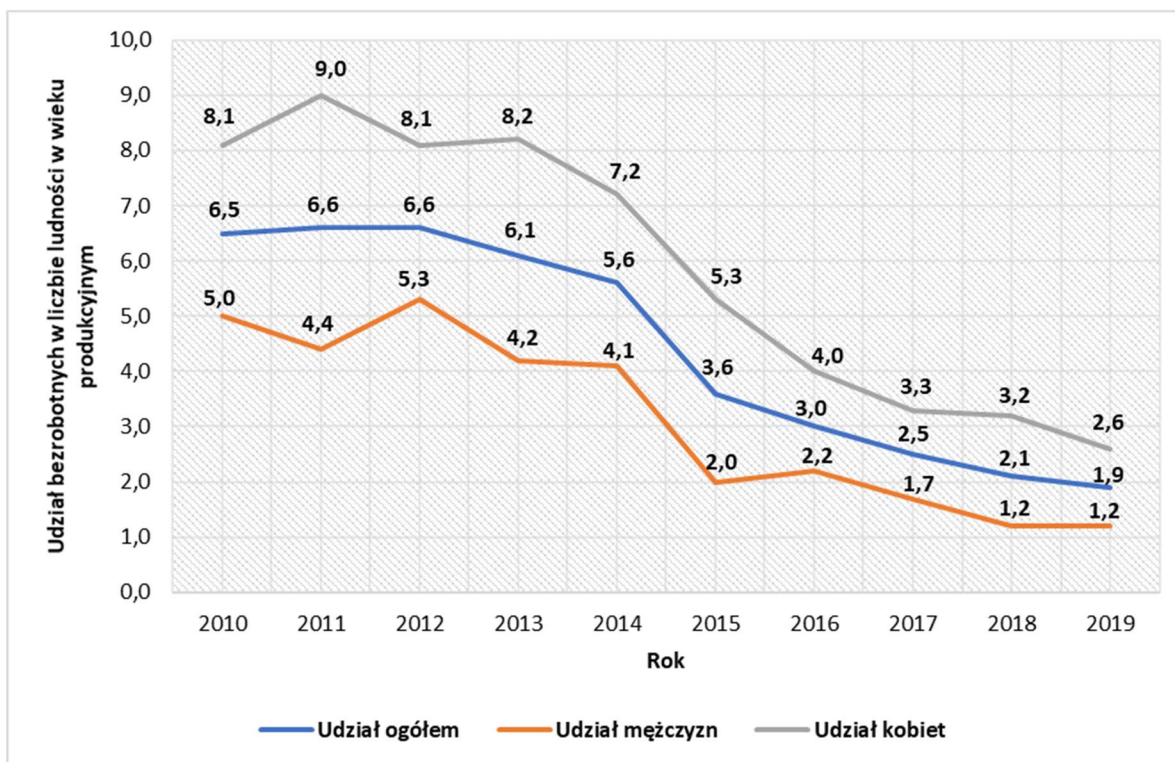
Udział osób bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym również wykazuje tendencję spadkową – w 2019 r. wynosił 1,9%, co stanowi spadek o 4,6 punktów procentowych (p.p.) w stosunku do 2010 r. oraz o 1,1 p.p. w stosunku do 2016 r. Wśród bezrobotnych w wieku produkcyjnym bardziej zmniejszył się udział kobiet (o 1,4 p.p. w stosunku do 2016 r. i o 5,5 p.p. w stosunku do 2010 r.) niż mężczyzn (o 1,0 p.p. w stosunku do 2016 r. i o 3,8 p.p. w stosunku do 2010 r.).

Zgodnie z danymi PUP w Krotoszynie bezrobotni zamieszkujący gminę Koźmin Wlkp. stanowili 14,43% bezrobotnych w powiecie, w tym bezrobotne mieszkanki gminy Koźmin Wlkp. stanowiły 15,54% ogółu bezrobotnych kobiet w powiecie. Wśród wszystkich gmin powiatu krotoszyńskiego gmina Koźmin Wlkp. znajduje się na drugim miejscu pod względem liczby osób bezrobotnych (zaraz po Krotoszynie).

Wykres 6: Liczba osób bezrobotnych w gminie Koźmin Wlkp.

Źródło: GUS

Wykres 7: Udział osób bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w gminie Koźmin Wlkp.

Źródło: GUS

Liczba bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w 2019 r. w gminie Koźmin Wlkp. wynosiła 114 osób (77,55% ogółu bezrobotnych), w tym: 46 osób do 30 roku życia, 27 osób powyżej 50 roku życia, 55 osób długotrwale bezrobotnych.

W stosunku do 2016 r. liczba bezrobotnych będących w specjalnej sytuacji na rynku pracy zmniejszyła się o 94 osoby (54,81%), w tym: o 39 bezrobotnych do 30 roku życia (54,12%), o 33 osoby powyżej 50 roku życia (45,00%) oraz o 62 osoby długotrwale bezrobotne (47,01%).

Tabela 4: Ogólna liczba osób bezrobotnych oraz będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w 2016 i 2019 r.

Wyszczególnienie	2016	2019
Jednostka	osoby	
Bezrobotni ogółem	248	147
Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy, w tym:	208	114
do 30 roku życia	85	46
powyżej 50 roku życia	60	27
długotrwale bezrobotne	117	55

Źródło: PUP w Krotoszynie

Biorąc pod uwagę bardziej szczegółowe informacje na temat struktury osób bezrobotnych z terenu gminy Koźmin Wlkp. należy stwierdzić, że największy udział bezrobotnych występuje w grupach wiekowych 25-34 lata (34,91%) oraz 18-24 lata (20,71%), wśród osób pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy (20,12%) i bez zatrudnienia przez 1-3 miesiące (18,93%). Największa grupa bezrobotnych posiada 1-5 lat stażu pracy (30,77%)

oraz 5-10 lat stażu (17,16%), a także posiada wykształcenie policealne i średnie zawodowe (30,18%) oraz zasadnicze zawodowe (27,81%).

Wśród bezrobotnych kobiet największą grupę stanowią osoby w wieku 25-34 lata (41,53%), pozostające bez pracy powyżej 24 miesięcy (21,19%), posiadające 1-5 lat stażu pracy (35,59%) oraz z wykształceniem policealnym oraz zasadniczym zawodowym (35,59%).

Zgodnie z danymi Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Poznaniu na terenie gminy Koźmin Wlkp. w 2019 r. występowało 5 wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej (w powiecie 65 miejsc), podczas gdy w 2016 r. było takich miejsc 40 (w powiecie 283).

3.1.3. Pomoc społeczna

Na terenie gminy działalność w ramach świadczenia pomocy społecznej prowadzi Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koźminie Wlkp. (MGOPS). Ośrodek ten prowadzi również Klub Seniora – miejsce dziennego pobytu dla osób starszych i samotnych.

Na terenie powiatu krotoszyńskiego działają również:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Krotoszynie,
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Krotoszynie,
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Krotoszynie,
- Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Zdunach.

Według danych GUS udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w gminie Koźmin Wlkp. w 2019 r. wyniósł 5,3% i był wyższy od wskaźnika na poziomie powiatu o 1,5 p.p.

Zgodnie z danymi MGOPS w 2019 r. liczba osób w gminie, którym udzielono pomocy i wsparcia oraz którym przyznano świadczenie była niższa niż w latach poprzednich – z 557 osób w 2017 r. spadła do 476 osób w 2019 r. Liczba osób w rodzinach, które otrzymały świadczenia pieniężne ulegała wahaniom, natomiast tych pobierających świadczenia niepieniężne systematycznie się zmniejszała.

Tabela 5: Liczba osób, którym MGOPS udzielił pomocy i wsparcia wraz z podziałem na osoby, które otrzymały świadczenia pieniężne i niepieniężne

Wyszczególnienie	2017	2018	2019
Jednostka	[os.]		
Liczba osób, którym udzielono pomocy i wsparcia oraz przyznano świadczenia	557	556	476
Liczba osób w rodzinach, które otrzymały świadczenie pieniężne	525	542	432
Liczba osób w rodzinach pobierających świadczenie niepieniężne	396	385	368

Źródło: Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Koźmin Wlkp. na lata 2021-2027

W 2019 r. zasiłek rodzinny otrzymało 313 dzieci do 17 roku życia, co w porównaniu do lat 2011 i 2015 stanowi znaczny spadek (odpowiednio o 1053 dzieci i o 623 dzieci).

Tabela 6: Liczba dzieci w wieku do lat 17 uprawnionych do zasiłku rodzinnego w poszczególnych jednostkach analitycznych w 2019 r.

Jednostka analityczna	Liczba mieszkańców jednostki	Liczba dzieci w wieku do lat 17 uprawnionych do zasiłku rodzinnego	W przeliczeniu na 100 mieszkańców
Koźmin I	722	15	2,08
Koźmin II	1535	26	1,69
Koźmin III	613	52	8,48
Koźmin IV	1339	69	5,15
Koźmin V	1017	48	4,72
Koźmin VI	1295	50	3,86
Borzęcice	590	35	5,93
Biały Dwór	232	0	0,00
Borzęciczki	367	0	0,00
Ciegielnia	111	0	0,00
Czarny Sad	244	0	0,00
Debiogóra	68	0	0,00
Gałązki	212	0	0,00
Gościejew	312	0	0,00
Góreczki	152	0	0,00
Józefów	86	0	0,00
Kaniew	228	0	0,00
Lipowiec	124	0	0,00
Mokronos	375	0	0,00
Nowa Obra	383	0	0,00
Orla	342	0	0,00
Pogorzałki Wielkie	117	10	8,55
Sapieżyn	137	0	0,00
Serafinów	141	0	0,00
Skałów	102	8	7,84
Staniew	562	0	0,00
Stara Obra	578	0	0,00
Suśnia	65	0	0,00
Szymanów	166	0	0,00
Tatary	111	0	0,00
Walerianów	215	0	0,00
Wałków	266	0	0,00
Wrotków	379	0	0,00
Wyřebin	363	0	0,00
Razem	13549	313	---

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UMiG Koźmin Wlkp.

Tabela 7: Liczba gospodarstw domowych w poszczególnych jednostkach analitycznych otrzymujących zasiłki okresowe w 2019 r.

Jednostka analityczna	Liczba gospodarstw domowych w jednostce	Liczba gospodarstw domowych otrzymujących zasiłki okresowe	W przeliczeniu na 100 gospodarstw domowych
Koźmin I	133	5	3,76
Koźmin II	336	3	0,89
Koźmin III	167	8	4,79
Koźmin IV	485	3	0,62
Koźmin V	208	6	2,88
Koźmin VI	346	11	3,18
Borzęcice	155	8	5,16
Biały Dwór	65	0	0,00
Borzęciczki	99	2	2,02
Ciegielnia	35	0	0,00

Czarny Sad	68	0	0,00
Debiogóra	24	0	0,00
Gałązki	60	0	0,00
Gościejew	85	1	1,18
Góreczki	45	1	2,22
Józefów	29	1	3,45
Kaniew	64	1	1,56
Lipowiec	38	1	2,63
Mokronos	101	2	1,98
Nowa Obra	103	1	0,97
Orla	93	2	2,15
Pogorzałki Wielkie	37	1	2,70
Sapieżyn	42	1	2,38
Serafinów	43	1	2,33
Skałów	33	1	3,03
Staniew	148	3	2,03
Stara Obra	152	2	1,32
Suśnia	24	1	4,17
Szymanów	49	1	2,04
Tatary	35	1	2,86
Walerianów	61	1	1,64
Wałków	73	1	1,37
Wrotków	101	1	0,99
Wyřebin	97	1	1,03
Razem	3634	72	---

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UMiG Koźmin Wlkp.

Tabela 8: Liczba gospodarstw domowych w poszczególnych jednostkach analitycznych otrzymujących zasiłki stałe w 2019 r.

Jednostka analityczna	Liczba gospodarstw domowych	Liczba gospodarstw domowych otrzymujących zasiłki stałe	W przeliczeniu na 100 gospodarstw domowych
Koźmin I	133	2	1,50
Koźmin II	336	1	0,30
Koźmin III	167	4	2,40
Koźmin IV	485	6	1,24
Koźmin V	208	3	1,44
Koźmin VI	346	10	2,89
Borzęcice	155	0	0,00
Biały Dwór	65	0	0,00
Borzęciczki	99	0	0,00
Ciegielnia	35	0	0,00
Czarny Sad	68	0	0,00
Debiogóra	24	0	0,00
Gałązki	60	0	0,00
Gościejew	85	0	0,00
Góreczki	45	0	0,00
Józefów	29	0	0,00
Kaniew	64	0	0,00
Lipowiec	38	0	0,00
Mokronos	101	0	0,00
Nowa Obra	103	0	0,00
Orla	93	0	0,00
Pogorzałki Wielkie	37	0	0,00
Sapieżyn	42	0	0,00
Serafinów	43	0	0,00
Skałów	33	0	0,00
Staniew	148	0	0,00
Stara Obra	152	0	0,00

Suśnia	24	0	0,00
Szymanów	49	0	0,00
Tatary	35	0	0,00
Walerianów	61	0	0,00
Wałków	73	0	0,00
Wrotków	101	0	0,00
Wyřebin	97	0	0,00
Razem	3634	26	---

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UMiG Koźmin Wlkp.

Na terenie gminy Koźmin Wlkp. w 2019 r. największej liczbie osób w rodzinach udzielono z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby (298 osób) oraz niepełnosprawności (254 osoby). W porównaniu do 2010 r. największy spadek odnotowano w liczbie osób wymagających pomocy z powodu ubóstwa (o 303 osoby) i bezrobocia (o 299 osób). W przypadku pozostałych powodów udzielenia wsparcia liczba osób z nich korzystających wzrosła – przede wszystkim ze względu na niepełnosprawność (o 90 osób) oraz potrzebę ochrony macierzyństwa (o 72 osoby).

Tabela 9: Porównanie liczby osób otrzymujących świadczenia z MGOPS w Koźminie Wlkp. w latach 2012-2012 oraz 2017-2019

Rok	2010	2011	2012	2017	2018	2019
Jednostka	[os.]					
Ubóstwo	542	557	699	415	350	239
Bezrobocie	431	432	537	236	145	132
Ciężka lub długotrwała choroba	332	371	474	411	332	298
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	312	443	389	290	237	236
Niepełnosprawność	164	302	452	300	287	254
Potrzeba ochrony macierzyństwa	18	213	234	145	118	90
Alkoholizm	65	166	176	73	76	75
Przemoc w rodzinie	3	24	17	17	18	11
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	1	9	5	3	5	11
Bezdomność	0	2	3	8	7	7
Zdarzenia losowe	5	5	27	27	1	10

Źródło: Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Koźmin Wlkp. na lata 2021-2027

Wydatki na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej i innych obszarów polityki społecznej w gminie w 2019 r. wyniosły blisko 21,76 mln zł. Była to kwota znacznie wyższa niż w latach poprzednich ze względu na wzrost wydatków na świadczenia wychowawcze.

3.1.4. Przestępczość

Przestępczość jest zjawiskiem społecznym, którego częstotliwość ma znaczący wpływ na kształtowanie się postaw i zachowań ludzi. Gmina Koźmin Wlkp. podlega pod Komendę Powiatową Policji w Krotoszynie, a bezpośrednio na terenie gminy działają funkcjonariusze Komisariatu Policji w Koźminie Wlkp.

Zgodnie z danymi Komisariatu Policji w 2019 r. na terenie gminy Koźmin Wlkp. odnotowano 63 przestępstwa. Największą liczbę stanowiły przestępstwa związane

z uchylaniem się od płacenia alimentów (32,81% przestępstw) oraz prowadzeniem pojazdów w stanie nietrzeźwości (17,18% przestępstw).

Tabela 10: Liczba przestępstw popełnionych na terenie gminy Koźmin Wlkp. w 2019 r.

Rodzaj przestępstwa	Liczba przestępstw
Uchylenie się od płacenia alimentów	21
Prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości	11
Spowodowanie wypadku drogowego	6
Znęcanie się nad rodziną	6
Uszkodzenie ciała	5
Oszustwo	5
Kradzież	2
Naruszenie zakazu sądowego	2
Inne przestępstwa	6
Razem	64

Źródło: Komisariat Policji w Koźminie Wlkp.

Tabela 11: Liczba przestępstw i wykroczeń popełnionych w poszczególnych jednostkach analitycznych w 2019 r.

Jednostka analityczna	Liczba mieszkańców jednostki	Liczba popełnionych przestępstw i wykroczeń	W przeliczeniu na 100 mieszkańców
Koźmin I	722	1	0,14
Koźmin II	1535	0	0,00
Koźmin III	613	4	0,65
Koźmin IV	1339	5	0,37
Koźmin V	1017	2	0,20
Koźmin VI	1295	4	0,31
Borzęcice	590	7	1,19
Biały Dwór	232	1	0,43
Borzęciczki	367	3	0,82
Ciegielnia	111	1	0,90
Czarny Sad	244	3	1,23
Debiogóra	68	0	0,00
Gałązki	212	2	0,94
Gościejew	312	2	0,64
Góreczki	152	0	0,00
Józefów	86	2	2,33
Kaniew	228	0	0,00
Lipowiec	124	2	1,61
Mokronos	375	0	0,00
Nowa Obra	383	2	0,52
Orla	342	0	0,00
Pogorzałki Wielkie	117	3	2,56
Sapieżyn	137	1	0,73
Serafinów	141	1	0,71
Skałów	102	4	3,92
Staniew	562	2	0,36
Stara Obra	578	0	0,00
Suśnia	65	0	0,00
Szymanów	166	0	0,00
Tatary	111	0	0,00
Walerianów	215	3	1,40
Wałków	266	3	1,13
Wrotków	379	4	1,06
Wyřebin	363	1	0,28
Razem	13549	63	---

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komisariatu Policji w Koźminie Wlkp.

3.1.5. Szkolnictwo i edukacja

Na terenie gminy Koźmin Wlkp. funkcjonują 2 przedszkola, 6 szkół podstawowych, zespół szkół ponadpodstawowych oraz Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy i Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Borzęcizkach.

Na terenie gminy Koźmin Wlkp. nie występują publiczne żłobki ani kluby malucha, co utrudnia rodzicom powrót do pracy zaraz po narodzinach dziecka.

Liczba dzieci w wieku przedszkolnym (3-5 lat) na terenie gminy Koźmin Wlkp. wynosiła 413 według danych GUS za 2019 r. Liczba ta na przestrzeni lat 2010-2019 wahała się, ale wydaje się, że występuje tendencja spadkowa. Udział dzieci w wieku przedszkolnym jest większy na obszarach wiejskich niż w mieście (odpowiednio 55,69% do 44,31% w 2019 r.). Pozytywnym elementem w ciągu lat 2018-2019 było zwiększanie się liczby miejsc w przedszkolach, dzięki czemu liczba dzieci przypadająca na 1 miejsca zmniejsza się i pojawiają się większe szanse na przyjęcie dziecka do placówki.

Tabela 12: Dzieci w wieku przedszkolnym w gminie Koźmin Wlkp.

Wyszczególnienie	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Dzieci w wieku przedszkolnym objęte wychowaniem przedszkolnym (3-5 lat)	483	460	439	440	412	395	413
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1 tys. dzieci w wieku 3-5 lat	789	787	868	807	871	919	-
Liczba oddziałów	24	21	22	26	24	25	26
Liczba miejsc	304	281	275	322	294	351	369
Liczba dzieci przypadająca na 1 miejsce	1,59	1,64	1,60	1,37	1,40	1,13	1,12

Źródło: GUS

Tabela 13: Placówki wychowania szkolnego i przedszkolnego wraz z liczbą uczniów w gminie Koźmin Wlkp. w latach 2015-2019

Wyszczególnienie	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020
Placówki wychowania przedszkolnego	7	7	7	7	5
w tym przedszkola	2	2	2	2	2
Miejsca w przedszkolach	275	322	294	351	369
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego	416	501	506	517	511
w tym w przedszkolach	267	323	328	351	368
Szkoły podstawowe	7	7	8	8	8
uczniowie szkół podstawowych	1005	888	1037	1191	1200
Gimnazja	3	3	2	2	-
uczniowie szkół gimnazjalnych	448	408	277	138	-
Liczba uczniów przypadająca na 1 oddział w szkołach podstawowych	18	17	17	17	15

Źródło: GUS

3.1.6. Życie publiczne i kulturalne

Główną instytucją spełniającą funkcje społeczno-kulturalne jest Gminny Zespół Instytucji Kultury w Koźminie Wlkp. W jego ramach działają sekcje: plastyczna, muzyczna, modelarska i taneczna, a także Kino „Mieszko” i biblioteka publiczna. Ponadto, ośrodek

organizuje zajęcia stałe, takie jak: aerobik, stretching, break dance, balet czy zajęcia z języka angielskiego dla dorosłych.

Przy Ośrodku Kultury w Koźminie Wlkp. działa również Chór im. Czesława Czypickiego. Chór ten koncertuje oraz bierze aktywny udział we współpracy przy imprezach lokalnych i spotkaniach jubileuszowych. Na terenie gminy organizowane są także Koźmińskie Spotkania Chóralne, w których udział biorą chóry z Polski oraz z zagranicy.

W Koźminie Wlkp. zlokalizowane jest również Muzeum Ziemi Koźmińskiej, składające się z 6 odrestaurowanych izb i poświęcone historii miasta i szkół na zamku koźmińskim.

- PTTK Ziemi Koźmińskiej,
- Hufiec ZHP,
- KKS Biały Orzeł Koźmin Wielkopolski,
- Kurkowe Bractwo Strzeleckie,
- IKS „Spartakus”,
- Klub karate,
- Amatorska Grupa Kolarska.

oraz liczne stowarzyszenia i organizacje pozarządowe. W stosunku do lat poprzednich liczba organizacji pozarządowych, stowarzyszeń i fundacji nie uległa zmianie.

Tabela 14: Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych w poszczególnych jednostkach analitycznych w 2019 r.

Jednostka analityczna	Liczba mieszkańców jednostki	Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji posiadających osobowość prawną	W przeliczeniu na 100 mieszkańców
Koźmin I	722	3	0,42
Koźmin II	1535	3	0,20
Koźmin III	613	2	0,33
Koźmin IV	1339	3	0,22
Koźmin V	1017	3	0,29
Koźmin VI	1295	2	0,15
Borzęce	590	0	0,00
Biały Dwór	232	0	0,00
Borzęciczki	367	0	0,00
Ciegielnia	111	0	0,00
Czarny Sad	244	0	0,00
Debiogóra	68	0	0,00
Gałązki	212	0	0,00
Gościejew	312	0	0,00
Góreczki	152	0	0,00
Józefów	86	0	0,00
Kaniew	228	0	0,00
Lipowiec	124	0	0,00
Mokronos	375	0	0,00
Nowa Obra	383	0	0,00
Orla	342	0	0,00
Pogorzałki Wielkie	117	0	0,00
Sapieżyn	137	0	0,00
Serafinów	141	0	0,00
Skałów	102	0	0,00

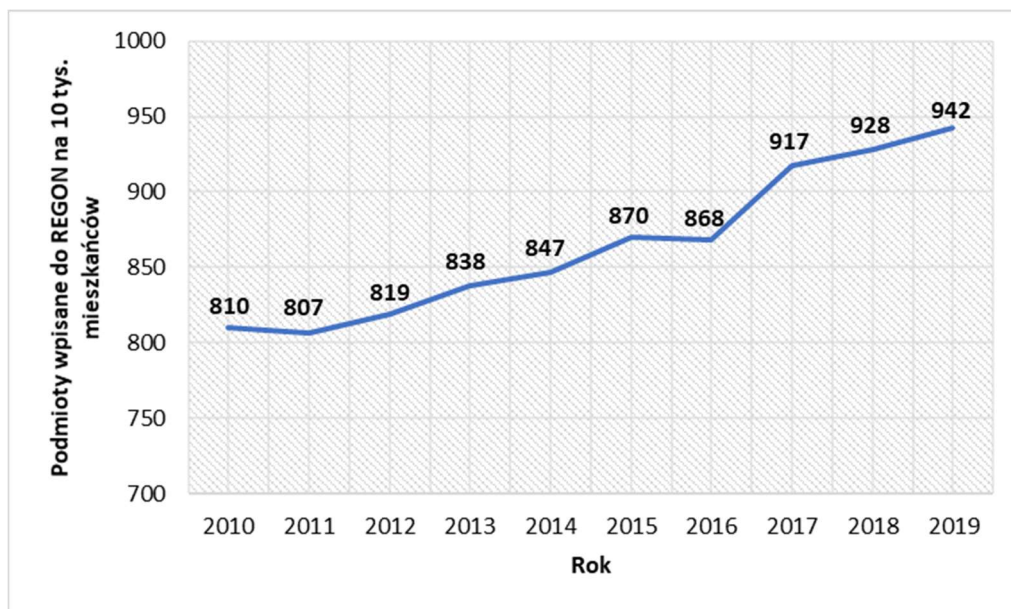
Staniew	562	0	0,00
Stara Obra	578	0	0,00
Suśnia	65	0	0,00
Szymanów	166	0	0,00
Tatary	111	0	0,00
Walerianów	215	0	0,00
Wałków	266	0	0,00
Wrotków	379	0	0,00
Wyřebin	363	0	0,00
Razem	13549	16	---

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UMiG w Koźminie Wlkp.

Na terenie gminy organizowane są różne imprezy, w tym m.in. festiwale, wystawy, koncerty, dyskoteki, prelekcje, wykłady czy imprezy turystyczne i sportowo—rekreacyjne. Z informacji Urzędu Miasta i Gminy wynika, że mieszkańcy chętniej korzystają z działań społeczno-kulturalnych kierowanych do większych grup aniżeli do mniejszych. Najprawdopodobniej dla mieszkańców gminy bardziej atrakcyjna jest anonimowość większych imprez.

3.2. Analiza sfery gospodarczej

Liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON na terenie gminy Koźmin Wlkp. w latach 2010-2019 systematycznie wzrastała. W 2019 r. w REGON wpisanych było w sumie 1245 podmiotów – w porównaniu do 2010 r. nastąpił wzrost ich liczby o 136 podmiotów, a w porównaniu do 2015 r. o 80 podmiotów. Zdecydowana większość tych podmiotów (ponad 97%) to podmioty prywatne. W przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców gminy w 2019 r. przypadały średnio 942 podmioty.

Wykres 8: Liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. mieszkańców gminy Koźmin Wlkp.

Źródło: GUS

Tabela 15: Liczba podmiotów gospodarczych w poszczególnych jednostkach analitycznych w 2019 r.

Jednostka analityczna	Liczba mieszkańców jednostki	Liczba podmiotów gospodarczych	W przeliczeniu na 100 mieszkańców
Koźmin I	722	103	14,27
Koźmin II	1535	110	7,17
Koźmin III	613	59	9,62
Koźmin IV	1339	90	6,72
Koźmin V	1017	126	12,39
Koźmin VI	1295	52	4,02
Borzęcice	590	16	2,71
Biały Dwór	232	27	11,64
Borzęciczki	367	26	7,08
Ciegielnia	111	20	18,02
Czarny Sad	244	28	11,48
Debiogóra	68	25	36,76
Gałązki	212	41	19,34
Gościejew	312	38	12,18
Góreczki	152	37	24,34
Józefów	86	21	24,42
Kaniew	228	17	7,46
Lipowiec	124	26	20,97
Mokronos	375	31	8,27
Nowa Obra	383	28	7,31
Orla	342	26	7,60
Pogorzałki Wielkie	117	18	15,38
Sapieżyn	137	26	18,98
Serafinów	141	25	17,73
Skałów	102	12	11,76
Staniew	562	34	6,05
Stara Obra	578	32	5,54
Suśnia	65	6	9,23
Szymanów	166	24	14,46
Tatary	111	18	16,22
Walerianów	215	16	7,44
Wałków	266	36	13,53
Wrotków	379	28	7,39
Wyřębin	363	23	6,34
Razem	13549	1245	---

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

W podziale na grupy działalności PKD 2007 w 2019 r. największy udział miały podmioty kwalifikowane do pozostałej działalności, tj. szeroko pojęte usługi (61,53%). Pozostałe dwie grupy tworzyły przemysł i budownictwo (31,00%) oraz rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (7,47%). W analizowanej perspektywie czasowej (2010 – 2019) można zaobserwować stopniowy spadek udziału podmiotów kwalifikowanych jako pozostała działalność. W przypadku pozostałych grup działalności tendencja była zmienna.

W sektorze publicznym największy udział w ogólnej liczbie podmiotów mają te wpisane do sekcji P (edukacja) – 74,07%, natomiast w sektorze prywatnym najwięcej jest podmiotów należących do sekcji G (handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych) – 25,62% oraz C (przetwórstwo przemysłowe) – 14,05%.

Na terenie gminy Koźmin Wlkp. największą liczbę podmiotów stanowią mikroprzedsiębiorstwa liczące do 9 pracowników (94,78% podmiotów w 2019 r.). Ich liczba

na przestrzeni lat stopniowo wzrastała, co świadczy o coraz większej przedsiębiorczości mieszkańców gminy. Liczba podmiotów o wielkości 10-49 pracowników oraz 50-249 pracowników ulegała drobnym wahaniom, ale utrzymywała się na w miarę równym poziomie (odpowiednio 4,42% i 0,80% podmiotów w 2019 r.). W latach 2016-2017 na terenie gminy funkcjonował również jeden podmiot zatrudniający ponad 250 pracowników, jednak został on już zlikwidowany.

Tabela 16: Liczba podmiotów gospodarki narodowej na terenie gminy Koźmin Wlkp. według klas wielkości

Podmioty wg klas wielkości	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
0 - 9	1030	1019	1045	1066	1077	1098	1100	1155	1167	1180
10 - 49	71	71	58	58	57	56	53	58	57	55
50 - 249	8	8	10	10	10	11	11	11	11	10
250 - 999	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0
Razem	1109	1098	1113	1134	1144	1165	1165	1225	1235	1245

Źródło: GUS

Do największych podmiotów gospodarczych prowadzących działalność na terenie gminy Koźmin Wlkp. należą:

- Nasycalnia Podkładów S.A., ul. Towarowa 5, Koźmin Wlkp. – impregnowanie podkładów kolejowych, słupów teleenergetycznych i innych materiałów drzewnych;
- Lege Opakowania Sp. z o.o., ul. Wierzbowa 30, Koźmin Wlkp. – produkcja opakowań kartonowych;
- „ADPAL”, ul. Przemysłowa 1, Koźmin Wlkp. – produkcja świec;
- Polwire Waknor Sp. z o.o., ul. Towarowa 3, Koźmin Wlkp. – produkcja siatek ogrodzeniowych;
- A2HM Sp. z o.o., ul. Przemysłowa 1A, Koźmin Wlkp. – produkcja wiat przystankowych i małej architektury miejskiej;
- BASTIK Sp. z o.o., ul. Prosta 2, Koźmin Wlkp. – produkcja oleju rzepakowego;
- Rzeźnia Mróz Sp. z o.o., Borzęciczki 29A;
- Furmix Waknor Sp. z o.o., Dębówiec 1 – produkcja karmy dla nerek hodowlanych.

Rozwinięta gospodarka jest ważnym czynnikiem dla dobrego funkcjonowania gminy. Ze względu na wysoki poziom przedsiębiorczości w gminie działania rewitalizacyjne w tym zakresie nie są szczególnie konieczne, ale warto zwrócić uwagę na wspieranie sektora małych przedsiębiorstw oraz osób fizycznych prowadzących własną działalność, nawiązywania sieci powiązań między istniejącymi podmiotami i różnicowania działalności gospodarczej. Wiele małych firm istnieje na rynku tylko przez rok lub dwa, dlatego też aby zachęcić mieszkańców do rozwoju swojej działalności należy prowadzić działania wspierające.

3.3. Analiza sfery przestrzenno-funkcjonalnej

3.3.1. Struktura użytkowania gruntów

Rzeźba powierzchni gminy Koźmin Wlkp. w ok. 75% to płaska i stosunkowo jednorodna wysoczyzna moreny dennej o przeciętnej wysokości 130-140 m n.p.m. i niewielkiej deniwelacji.

Warunki glebowe Równiny Koźmińskiej są dość wyrównane - dominującym procesem glebowym jest brunatnienie gleb. Na terenach rolniczych gminy dominują gleby stanowiące kompleks drugi (pszenny dobry), przy znacznym udziale kompleksu żytniego bardzo dobrego.

Powierzchnia gminy Koźmin Wlkp. według danych GUS z 2014 r. wynosi 15 242 ha, w tym największy udział mają użytki rolne (88,30%), przez co gmina ma charakter typowo rolniczy.

Tabela 17: Powierzchnia gminy Koźmin Wlkp. według kierunków wykorzystania w 2014 r.

Wyszczególnienie	Powierzchnia [ha]	Udział w powierzchni gminy [%]
Użytki rolne	13458	88,30
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	993	6,51
Grunty pod wodami	22	0,14
Grunty zabudowane i zurbanizowane	743	4,87
Grunty rolne - nieużytki	24	0,16
Tereny różne	2	0,01
Powierzchnia ogółem	15242	100,00

4. Źródło: GUS

Na poziom jakości życia mieszkańców duży wpływ ma dostęp do terenów zielonych. Zgodnie z danymi GUS lasy zajmują powierzchnię 968 ha, a pozostałe tereny zadrzewione i zakrzewione – 25 ha. W porównaniu do całej gminy Koźmin Wlkp. stanowią odpowiednio 6,35% i 0,16% jej powierzchni. W przeliczeniu na 1 mieszkańca gminy przypada średnio 0,075 ha terenów zielonych.

3.3.2. Struktura osadnicza i urbanistyczna

W granicach administracyjnych gminy znajduje się miasto Koźmin Wlkp. oraz 28 wsi sołeckich, w granice których wchodzi mniejsze wsie i osady (patrz: rozdz. 3, tab. 1).

Gminę cechuje rozproszony typ osadnictwa z dominacją zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. W mieście Koźmin Wlkp. poza funkcją mieszkalną rozwinął się drobny przemysł, rzemiosło i usługi lokalne, na pozostałym obszarze gminy dominuje jednak funkcja rolnicza.

W zmianie Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Koźmin Wielkopolski³ (dalej: Studium) poszczególne jednostki osadnicze gminy usystematyzowano w następujący sposób:

- Ośrodki dynamicznego rozwoju (rozwijające się o dotychczasowy potencjał społeczno-gospodarczy): Koźmin Wlkp., Borzęcice z Wałkowem, Borzęciczki, Odra Stara, Staniew.
- Ośrodki dużych możliwości rozwojowych (w oparciu o nowe potencjalne walory turystyczno-wypoczynkowe wymagające kształtowania krajobrazu i wzbogacania środowiska przyrodniczego w nowe walory): Czarny Sad, Dębogóra, Klatka, Lipowiec, Mycielin, Orla, Szymanów.

³ Projekt zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Koźmin Wlkp. wyłożony do publicznego wglądu: http://archiwumbip.kozminwlpk.pl/index.php?page=pokaz.php&dok_id=6438 [data wejścia: 26.01.2021].

- Ośrodki umiarkowanego rozwoju (ze względu na posiadane zaplecze społeczno-gospodarcze oraz predyspozycje przyrodniczo-krajobrazowe i osadnicze): Biały Dwór, Cegielnia, Gałązki, Gościejew, Góreczki, Kaniew, Mokronos, Nowa Obra, Sapieżyn, Serafinów, Skałów, Suśnia, Walerianów, Wrotków, Wyrębin.
- Jednostki elementarnego rozwoju (wymagające przekształceń jakościowych posiadanego zaplecza): Paniwola, Józefów, Psiepole, Mogiłka, Orlinka, Pogorzałki Wielkie, Pogorzałki Małe, Tatary, Dębówiec.

3.3.3. Dziedzictwo kulturowe

Długoletnia historia gminy Koźmin Wlkp. sprawiła, że na jej terenie występuje wiele atrakcyjnych pod względem kulturowym obiektów zabytkowych. Do najważniejszych zabytków na terenie gminy należą: 5 zespołów pałacowych w Borzęcizkach, Psim Polu, Dębiogórze, Gałązkach i Orli, zamek koźmiński z XIV wieku, w którym obecnie mieści się siedziba Zespołu Szkół Ponadpodstawowych i Muzeum Ziemi Koźmińskiej, 3 zabytkowe kościoły oraz Stary Rynek wraz z otaczającymi go uliczkami. Do rejestru zabytków wpisanych jest także 9 zabytków nieruchomości oraz 3 grodziska zlokalizowane w Czarnym Sadzie, Mokronosie i Skałowie. Do zasobów dziedzictwa kulturowego gminy należy również 195 osad i 10 cmentarzy.

Tabela 18: Liczba zabytków w poszczególnych jednostkach analitycznych

Jednostka analityczna	Liczba zabytków zarejestrowanych	Ogólna liczba zabytków
Biały Dwór	0	0
Borzęcice	0	2
Borzęcizki	3	7
Cegielnia	0	0
Czarny Sad	0	2
Dębiogóra	2	1
Gałązki	0	3
Gościejew	0	3
Góreczki	0	3
Józefów	0	0
Kaniew	0	2
Koźmin Wielkopolski I	1	3
Koźmin Wielkopolski II	2	6
Koźmin Wielkopolski III	2	6
Koźmin Wielkopolski IV	4	8
Koźmin Wielkopolski V	3	4
Koźmin Wielkopolski VI	2	3
Lipowiec	1	2
Mokronos	1	6
Nowa Obra	0	0
Orla	2	6
Pogorzałki Wielkie	0	1
Sapieżyn	0	0
Serafinów	1	5
Skałów	0	3
Staniew	1	4
Stara Obra	0	4
Suśnia	0	0
Szymanów	0	0
Tatary	0	0
Walerianów	0	1
Wałków	1	2
Wrotków	0	5
Wyrębin	0	1

Razem	26	93

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Poznaniu oraz Urzędu Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski, 2016 r.

3.3.4. Turystyka i rekreacja

Baza turystyczna oraz sportowo-rekreacyjna w gminie Koźmin Wlkp. składa się z:

- Ośrodka Rekreacji Wodnej przy ul. Pleszewskiej w Koźminie Wlkp.,
- Kortów tenisowych w Parku Miejskim i w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym przy ul. Klasztornej w Koźminie Wlkp.,
- Kompleksu boisk sportowych do piłki nożnej, tenisa, koszykówki wraz z budynkiem socjalnym przy ul. Floriańskiej w Koźminie Wlkp.,
- Terenów rekreacyjnych w Skałowie,
- Obiektów noclegowych: Pałac w Orli, hotel, gościniec i obiekt agroturystyczny w Koźminie Wlkp.,
- Obiektów pałacowych i parkowo-pałacowych.

Funkcje agroturystyczne występują głównie w miejscowościach: Biały Dwór, Cegielnia, Dębiogóra, Gałązki, Góreczki, Kaniew.

3.3.5. Infrastruktura społeczna

W celu zapewnienia mieszkańcom możliwości rozwoju i zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych konieczne jest zapewnienie im dostępu do odpowiedniej infrastruktury społecznej i świadczonych w nich usługach.

Do podstawowych obiektów infrastruktury społecznej na terenie gminy Koźmin Wlkp. zaliczać się będą:

- Placówki oświatowe i wychowania przedszkolnego,
- Placówki podstawowej opieki medycznej,
- Placówki kulturalne i sportowe,
- Placówki związane z bezpieczeństwem mieszkańców i ich mienia.

Obiekty infrastruktury społecznej zlokalizowane są głównie w mieście Koźmin Wlkp. jako że jest to jednostka o funkcjach nadrzędnych. Występują tam takie placówki jak: szpital, apteka, szkoły. W pozostałych miejscowościach występują głównie tylko świetlice wiejskie oraz remizy strażackie lokalnych OSP.

Tabela 19: Obiekty infrastruktury społecznej występujące w poszczególnych jednostkach analitycznych

Miejscowość	Obiekty infrastruktury społecznej
Biały Dwór	Świetlica wiejska
Borzęcice	OSP,
	Szkoła Podstawowa
	Świetlica wiejska,
Borzęciczki	OSP
	Zespół Szkolno-Przedszkolny, SOSW
Cegielnia	Świetlica wiejska
Czarny Sad	OSP
	Świetlica wiejska,
Dębiogóra	---

Gałązki	OSP
	Świetlica Wiejska,
Gościejew	OSP
	Świetlica Wiejska
Góreczki	---
Józefów	Świetlica Wiejska
Kaniew	OSP
	Świetlica Wiejska,
Koźmin Wielkopolski I	Basen,
Koźmin Wielkopolski II	Apteki (3),
Koźmin Wielkopolski III	Podstacja pogotowia ratunkowego, Komisariat Policji, Restauracje (3),
Koźmin Wielkopolski IV	Szkoła Podstawowa nr 3, Szkoła Podstawowa nr 1, Gimnazjum,
Koźmin Wielkopolski V	Świetlica, Klub Seniora
Koźmin Wielkopolski VI	Stadion sportowy,
	Urząd Pocztowy Banki (3), GOPS
Lipowiec	OSP,
	Świetlica
Mokronos	OSP,
	Szkoła Podstawowa w Mokronosie,
	Świetlica Wiejska
Nowa Obra	---
	Świetlica Wiejska
Orla	Świetlica Wiejska, grzybek
Pogorzałki Wielkie	Świetlica Wiejska, Wiejskie Centrum Sportowe
Sapieżyn	Świetlica Wiejska
Serafinów	Świetlica Wiejska
Skałów	Ośrodek Kulturalno-Rekreacyjny w Skałowie, OSP
Staniew	Świetlica wiejska
Stara Obra	OSP, Szkoła Podstawowa, świetlica wiejska, Ośrodek Kulturalno-Rekreacyjny
Suśnia	Świetlica Wiejska
Szymanów	Świetlica Wiejska
Tatary	---
Walerianów	OSP
	Świetlica Wiejska,
Wałków	OSP
	Świetlica Wiejska,
Wrotków	Świetlica Wiejska
Wyrębin	Świetlica Wiejska

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych UMiG w Koźminie Wlkp.

Tabela 20: Liczba budynków infrastruktury społecznej w poszczególnych jednostkach analitycznych w złym stanie technicznym

Jednostka analityczna	Liczba budynków infrastruktury społecznej	Liczba budynków w złym stanie technicznym	Odsetek budynków infrastruktury społecznej w złym stanie technicznym [%]
Koźmin I	0	0	0,00
Koźmin II	1	0	0,00
Koźmin III	3	2	66,67
Koźmin IV	1	1	100,00
Koźmin V	13	0	0,00
Koźmin VI	2	0	0,00
Borzęce	3	1	33,33
Biały Dwór	0	0	0,00
Borzęciczki	2	0	0,00
Ciegielnia	1	0	0,00

Czarny Sad	2	0	0,00
Debiogóra	0	0	0,00
Gałązki	2	0	0,00
Gościejew	1	0	0,00
Góreczki	0	0	0,00
Józefów	1	1	100,00
Kaniew	2	0	0,00
Lipowiec	2	1	50,00
Mokronos	3	0	0,00
Nowa Obra	2	0	0,00
Orla	0	0	0,00
Pogorzałki Wielkie	1	0	0,00
Sapieżyn	1	0	0,00
Serafinów	0	0	0,00
Skałów	2	0	0,00
Staniew	1	1	100,00
Stara Obra	1	0	0,00
Suśnia	1	0	0,00
Szymanów	0	0	0,00
Tatary	0	0	0,00
Walerianów	2	1	50,00
Wałków	2	1	50,00
Wrotków	1	0	0,00
Wyřebin	0	0	0,00
Razem	53	9	---

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UMiG w Koźminie Wlkp.

3.3.6. Sieć komunikacyjna

Sieć drogowa

Przez gminę Koźmin Wielkopolski przebiegają droga krajowa nr 15 Jarocin-Koźmin-Krotoszyn-Trzebnica oraz droga wojewódzka nr 438 Koźmin-Borek Wielkopolski. Sieć drogową gminie uzupełniają 21 dróg powiatowych i drogi gminne.

Miasto Koźmin Wlkp. jest zwodociągowane niemal w 100%, a pozostałe miejscowości w gminie są w większości zaopatrywane w wodę pitną z wodociągów. Jedynie wieś Biały Dwór nie posiada zorganizowanej dostawy wody pitnej.

Stan techniczny urządzeń wodociągowych jest zadawalający, a ewentualne inwestycje będą dotyczyły remontów bieżących, rozbudowy stacji wodociągowych, budowy wodociągu z Koźmin Wlkp. do wsi Biały Dwór.

Długość sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Koźmin Wlkp. wynosiła na koniec 2019 r. według danych GUS 30,1 km – tylko o 3,0 km więcej niż w 2010 r. Sieć ta występuje jedynie w mieście, mieszkańcy obszarów wiejskich odprowadzają nieczystości płynne do zbiorników bezodpływowych (szamb) oraz pojedynczych systemów oczyszczania ścieków (tzw. przydomowe oczyszczalnie).

Z sieci kanalizacyjnej korzystało w sumie 4 932 mieszkańców miasta. Do kanalizacji podłączonych jest ok. 30% wszystkich budynków mieszkalnych w gminie (64,3% budynków mieszkalnych w samym mieście).

Tabela 21: Liczba mieszkańców poszczególnych jednostek analitycznych obsługiwanych zbiornikami bezodpływowymi w 2019 r.

Jednostka analityczna	Liczba mieszkańców jednostki	Liczba osób obsługiwanych zbiornikami bezodpływowymi	W przeliczeniu na 100 mieszkańców
Koźmin I	722	78	10,80
Koźmin II	1535	93	6,06
Koźmin III	613	68	11,09
Koźmin IV	1339	98	7,32
Koźmin V	1017	91	8,95
Koźmin VI	1295	130	10,04
Borzęcice	590	590	100,00
Biały Dwór	232	232	100,00
Borzęciczki	367	367	100,00
Ciegielnia	111	111	100,00
Czarny Sad	244	244	100,00
Debiogóra	68	68	100,00
Gałązki	212	212	100,00
Gościejew	312	312	100,00
Góreczki	152	152	100,00
Józefów	86	86	100,00
Kaniew	228	228	100,00
Lipowiec	124	124	100,00
Mokronos	375	375	100,00
Nowa Obra	383	383	100,00
Orla	342	342	100,00
Pogorzałki Wielkie	117	117	100,00
Sapieżyn	137	137	100,00
Serafinów	141	141	100,00
Skałów	102	102	100,00
Staniew	562	562	100,00
Stara Obra	578	578	100,00
Suśnia	65	65	100,00
Szymanów	166	166	100,00
Tatary	111	111	100,00
Walerianów	215	215	100,00
Wałków	266	266	100,00

Wrotków	379	379	100,00
Wyrebin	363	363	100,00
Razem	13549	7586	---

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych UMiG w Koźminie Wlkp.

W mieści Koźmin Wlkp. występuje sieć kanalizacji sanitarnej odprowadzającej nieczystości płynne do komunalnej oczyszczalni ścieków. Na terenie gminy występują też mniejsze, prywatne oczyszczalnie ścieków zakładów przemysłowych.

W zakresie sieci kanalizacyjnej sytuacja jest niezadawalająca. Tylko miasto Koźmin Wlk. posiada zbiorczy system zbierania ścieków. Mieszkańcy pozostałych miejscowości odprowadzają nieczystości płynne do zbiorników bezodpływowych i pojedynczych systemów oczyszczania ścieków (tzw. przydomowe oczyszczalnie).

Na terenie gminy Koźmin znajdują się 3 mechaniczno-biologiczne oczyszczalnie ścieków:

- Oczyszczalnia w Koźminie Wlkp. eksploatowana przez Koźmińskie Usługi Komunalne Sp. z o.o. – obsługująca obszar miasta i gminy Koźmin Wlkp.
- Oczyszczalnia w Borzęcizkach należąca do rzeźni MRÓZ Sp. z o.o. (oczyszczalnia przemysłowa zakładu),
- Oczyszczalnia w Koźminie Wlkp. należąca do Kaliskiej Spółdzielni Mleczarskiej Oddział w Koźminie Wlkp. (oczyszczalnia przemysłowa zakładu).

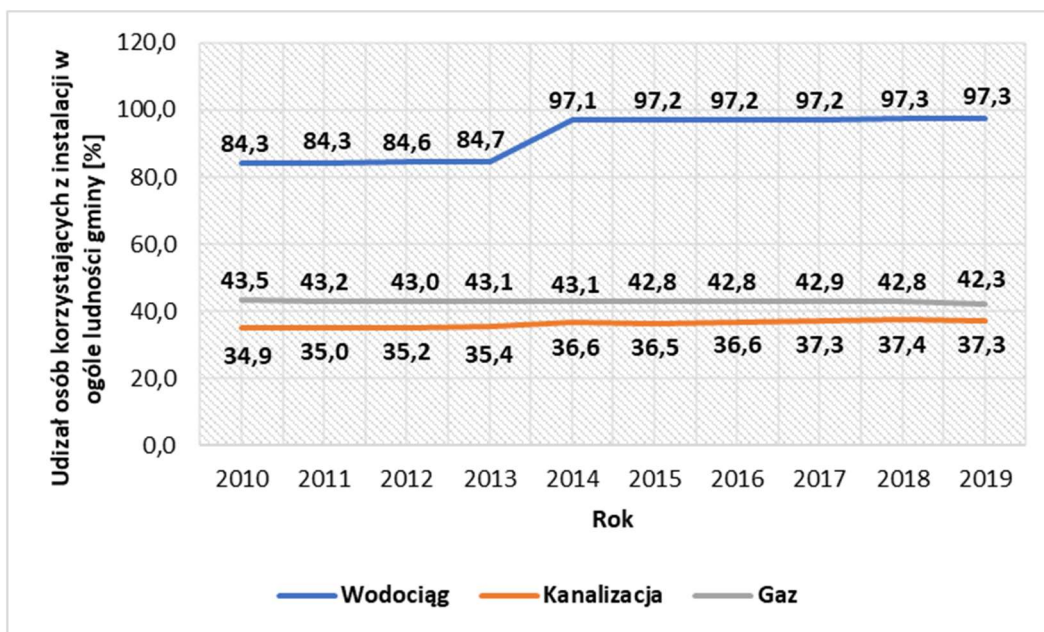
Na terenie gminy występuje również sieć gazowa. Jej długość na koniec 2019 r. wynosiła 57,55 km, z której to korzystało 5 586 mieszkańców. Większość odbiorców gazu to ludność miejska (1 893 gospodarstwa), a tylko niewielka ich liczba to odbiorcy z terenów wiejskich (15 gospodarstw). Na potrzeby ciepłownicze większość mieszkańców oraz zakładów pracy na terenie gminy wykorzystuje indywidualne kotły węglowe.

Podsumowując, w gminie Koźmin Wlkp. największy udział mieszkańców w ogóle ludności gminy korzysta z sieci wodociągowej (97,3%), nieco mniej niż połowa (42,3%) korzysta z gazu, a najmniejszy udział osób korzysta ze zbiorczej sieci kanalizacyjnej (37,3%). Największy udział w użytkowaniu ww. sieci mają mieszkańcy miasta. W przypadku obszarów wiejskich udział ludności korzystającej z wodociągu wynosił w 2019 r. 96,2%, gazu – 0,9%, a sieci kanalizacyjnej – 0,0%.

Tabela 22: Długość sieci technicznych na terenie gminy Koźmin Wlkp.

Długość sieci	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Jednostka	[km]									
Wodociągowa	184,9	184,9	183,0	183,2	185,1	185,2	186,0	186,0	186,4	186,6
Kanalizacja	27,1	27,1	27,1	27,1	28,7	28,7	29,1	29,7	30,1	30,1
Gaz	41,3	41,3	41,3	36,9	48,0	48,5	48,8	51,4	57,7	57,6

Zródło: GUS

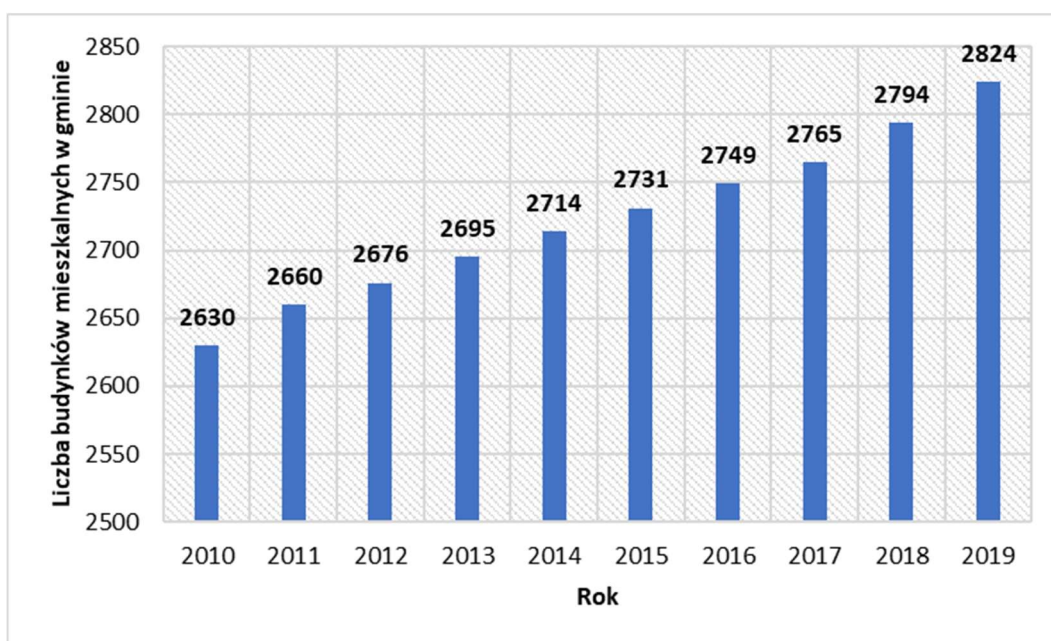
Wykres 9: Udział osób korzystających z danej instalacji technicznej w ogólnej ludności gminy Koźmin Wlkp.

Źródło: GUS

3.4.2. Zasoby mieszkaniowe

W komunalnych zasobach mieszkaniowych gminy Koźmin Wlkp. znajduje się 120 mieszkań o powierzchni 5383 m² oraz 15 lokali socjalnych o łącznej powierzchni 459 m².

Ponadto na terenie całej gminy zlokalizowanych jest 2 824 budynków mieszkalnych. Mimo zmniejszającej się liczby mieszkańców liczba budynków mieszkalnych w ciągu ostatnich lat stabilnie wzrastała. W porównaniu do 2010 r. liczba budynków mieszkalnych wzrosła o ok. 6,87%, natomiast w porównaniu do 2018 r. – wzrosła o ok. 1,06%. Na 1 tys. mieszkańców gminy Koźmin Wlkp. przypada średnio 302,9 mieszkań (w 2010 r. było to 278,2 mieszkań, w 2018 r. – 298,4 mieszkań).

Wykres 10: Liczba budynków mieszkalnych na terenie gminy Koźmin Wlkp. w latach 2010-2019

Źródło: GUS

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania według stanu na 2019 r. wynosiła 95,0 m², przy czym na 1 osobę przypadało średnio 28,8 m² (przeciętnie na 1 mieszkanie w gminie przypada 3,3 osób).

Według danych GUS na koniec 2018 r. wyposażenie mieszkań w podstawowe instalacje przedstawia się całkiem dobrze i co roku widać poprawę w tym zakresie. W mieście Koźmin Wlkp. 97,5% mieszkań wyposażonych jest w wodociąg, 91,1% w łazienkę, a 78,8% w centralne ogrzewanie. Z kolei na obszarze wiejskim stopień wyposażenia w instalacje przedstawia się następująco: dostęp do wodociągu posiada 96,0% mieszkań, łazienkę 88,8%, a centralne ogrzewanie 72,4%.

3.5. Analiza sfery środowiskowej

3.5.1. Geomorfologia i ukształtowanie terenu, jakość gleb

Według podziału fizycznograficznego Polski J. Kondrackiego gmina Koźmin Wlkp. leży w obrębie prowincji Niżu Środkowoeuropejskiego, w podprowincji Nizina Środkowopolska, w makroregionie Nizina Południowowielkopolska, w mezoregionie Wysoczyzna Kaliska.

Ok. 75% powierzchni gminy stanowi płaską i stosunkowo jednorodną pod względem rzeźby wysoczyzna moreny dennej o przeciętnej wysokości 130-140 m n.p.m. i niewielkiej deniwelacji (ok. 10 m).

Warunki glebowe Równiny Koźmińskiej są dość wyrównane. Żyzne gleby utworzone są z ilów plioceńskich przykrytych cienką warstwą utworów polodowcowych. Udział gruntów ornych w ogólnej powierzchni gminy wynosi 81,48%. Współczynnik bonitacji gleb jest wysoki i wynosi 1,13. Największy udział stanowią gleby II klasy bonitacyjnej – 42% oraz IIIa – 28%. Na terenie gminy nie występują gleby I klasy bonitacyjnej. Rolnictwo w gminie opiera się głównie na uprawie roślin przemysłowych – buraków cukrowych, rzepaku oraz zbóż (pszenicy i jęczmienia).

Ok. 80% gruntów rolnych zajmują gleby właściwie uwilgotnione, utworzone z płytko spiaszczonych glin, zaliczonych do kompleksu drugiego i czwartego. Gleby za suche, utworzone z piasków luźnych stanowią ok. 3,2%. Ok. 1,2% powierzchni stanowią gleby okresowo podmokłe. Użytki stale podmokłe zajmują ok. 0,2% gruntów rolnych. Gleby okresowo podmokłe, które wymagają uregulowania stosunków wodnych zajmują ok. 48,6% ogólnej powierzchni gruntów ornych i 3,3% ogólnej powierzchni użytków zielonych.

Na terenie gminy nie występują gleby zagrożone erozją.

Na terenie gminy występują następujące formy ochrony przyrody wymienione w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 55 z późn. zm.):

- a) Użytek ekologiczny „Łąka w dolinie rzeki Orli”,
- b) Pomniki przyrody:

- W miejscowości Góreczki: dąb szypułkowy (*Quercus robur*) oraz głąz narzutowy,
- W miejscowości Mycielin: dąb szypułkowy (*Quercus robur*).
- W miejscowości Mokronos: platan klonolistny (*Platanus xacerifolia*),
- W miejscowości Koźmin Wlkp.: 3 lipy drobnolistne (*Tilia cordata*), wierzba biała (*Salix alba*), jesion wyniosły (*Fraxinus excelsior*), klon srebrzysty (*Acer saccharinum*).

3.5.2. Wody powierzchniowe i podziemne

Wody powierzchniowe

Większość obszaru gminy Koźmin Wlkp. pokrywa się z terenem zlewni rzeki Orli powiązanej ze zlewnią rzeki Baryczy. Tereny te stanowią rezerwę wód powierzchniowych i podziemnych wykorzystywanych w celach rolniczych. Gmina odwadniana jest głównie przez rzekę Orłę (zlewnia III rzędu) płynącą ze wschodu w kierunku zachodnim i skręcająca we wsi Staniew na południowy zachód. Niewielka część gminy odwadniana jest przez Obrę i Lubieszkę, płynące w kierunku północnym i wpadające do kanału Obry.

Gmina położona jest w zasięgu występowania 5 jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych (JCWP). Sieć hydrograficzna jest stosunkowo dobrze rozwinięta, ale stan wód powierzchniowych jest zły, przez co istnieje ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych dot. jakości wód.

Tabela 23: Jednolite części wód powierzchniowych rzecznych na terenie gminy Koźmin Wlkp.

Krajowy kod JCWP	Nazwa JCWP	Status	Cel środowiskowy		Ocena stanu	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych
			Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny		
RW60000185639	Orla od źródła do Rdęcy	Silnie zmieniona część wód	Dobry potencjał ekologiczny	Dobry stan chemiczny	Zły	Zagrożona
RW600016185269	Lubieszka	Naturalna część wód	Dobry stan ekologiczny	Dobry stan chemiczny	Zły	Zagrożona
RW60001714639	Kanał Mosiński do Kani	Silnie zmieniona część wód	Dobry potencjał ekologiczny	Dobry stan chemiczny	Zły	Zagrożona
RW600017146499	Rdęca	Silnie zmieniona część wód	Dobry potencjał ekologiczny	Dobry stan chemiczny	Zły	Zagrożona
RW600017185629	Pogona	Silnie zmieniona część wód	Dobry potencjał ekologiczny	Dobry stan chemiczny	Zły	Zagrożona

Źródło: KZGW 2018

Na terenie gminy nie występują jeziora, ale spotykane są oczka wodne o antropogenicznym pochodzeniu.

Zgodnie z projektem Studium zanieczyszczenia wód powierzchniowych obserwuje się w rejonie miejscowości Nowa Obra, Borzęcice, Wałków i Sapieżyn. Powstają one najprawdopodobniej w wyniku prowadzonej działalności gospodarczej, procesów

urbanizacyjnych, nieuregulowanej gospodarki ściekowej, spływu zanieczyszczeń z terenów rolnych, stosowania nawozów i środków ochrony roślin.

Wody podziemne

Gmina Koźmin Wlkp. położona jest na obszarze 3 jednolitych części wód podziemnych:

- PLGW600061,
- PLGW600070,
- PLGW600079.

W ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w roku 2014 jakości wód podziemnych badano zarówno w Wałkowie i Borzęcizkach. W obu miejscowościach wody podziemne zostały zakwalifikowane do III klasy jakości (stan umiarkowany). W 2016 i 2017 r. badania wód przeprowadzono wyłącznie w miejscowości Wałków. Badania wykonane w 2016 r. wskazywały na utrzymanie III klasy jakości wód, ale na podstawie tych przeprowadzonych w 2017 r. wodę podziemną z okolic Wałkowa zakwalifikowano do IV klasy jakości (stan słaby).

3.5.3. Jakość powietrza

W rocznych ocenach jakości powietrza obszar województwa wielkopolskiego podzielono na 3 strefy: aglomerację poznańską, miasto Kalisz oraz strefę wielkopolską. Gmina Koźmin Wlkp. należy do strefy wielkopolskiej. Ocena jakości powietrza wykonana ze względu na ochronę zdrowia ludzi dla strefy wielkopolskiej w 2019 r. przedstawiała się następująco:

Tabela 24: Ocena jakości powietrza wykonana ze względu na ochronę zdrowia ludzi dla strefy wielkopolskiej w 2019 r.

Parametr	Klasa strefy dla parametru
Dwutlenek siarki SO ₂	A
Dwutlenek azotu NO ₂	A
Tlenek węgla CO	A
Benzen C ₆ H ₆	A
Ozon O ₃	A
Pył PM10	C
Pył PM2,5	A
Ołów Pb	A
Benzo(a)piren	C

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Raport wojewódzki za rok 2019.

Głównym zagrożeniem dla jakości powietrza atmosferycznego w gminie są paleniska domowe ogrzewane węglem, stąd też największe przekroczenia norm jakości powietrza są notowane głównie w okresie grzewczym. Innym, głównym źródłem emisji zanieczyszczeń do atmosfery spaliny z pojazdów mechanicznych.

3.5.4. Hałas

Na terenie gminy Koźmin Wlkp. nie są prowadzone badania natężenia hałasu. Zakładami generującym ponadnormatywne natężenie hałasu są Przedsiębiorstwo Zbożowo-Młynarskie oraz zakład produkcyjny Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej, które musiały zdobyć pozwolenia na emitowanie hałasu do środowiska.

Konflikty akustyczne pojawiają się głównie w wyniku ruchu pojazdów mechanicznych, a więc wzdłuż dróg. Największe natężenie hałasu, związane z ruchem pojazdów ciężkich występuje na drodze krajowej nr 15 i drodze wojewódzkiej nr 438, nieco mniejsze na drogach powiatowych. Duże natężenie hałasu występuje również wzdłuż trasy kolejowej Koźmin Wlkp. – Jarocin – Września – Gniezno.

Istnieje szansa na zmniejszenie natężenia hałasu drogowego w mieście poprzez wyprowadzenia ruchu poza jego granice. W takim przypadku konieczna będzie jednak budowa obwodnicy miasta Koźmina Wlkp. Dobrym rozwiązaniem jest również wprowadzanie tzw. „cichych” nawierzchni dróg podczas ich budowy lub remontów.

3.5.5. Gospodarka odpadami

Zgodnie z ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1579 z późn. zm.) gmina Koźmin Wlkp. przejęła obowiązek organizacji odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy. Właściciele pozostałych nieruchomości muszą posiadać umowę na odbiór odpadów z firmą posiadającą odpowiednie zezwolenia.

Zgodnie z informacjami przedstawionymi w *Analizie stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Koźmin Wlkp. za rok 2019* systemem gospodarowania odpadami objęto 3 634 gospodarstwa domowe, w tym 3 612 gospodarstw domowych zbierało odpady w sposób selektywny (99,39%). Zadeklarowana przez właścicieli nieruchomości sumaryczna liczba osób zamieszkujących nieruchomości położone na terenie gminy wyniosła 12 059, przy całkowitej liczbie mieszkańców gminy wynoszącej 13 217. Różnica w ilości złożonych deklaracji wynika z tego, że część osób zameldowanych na terenie gminy Koźmin Wlkp. w rzeczywistości mieszka poza jej granicami, w innych gminach⁴.

W 2019 r. z terenu gminy Koźmin Wlkp. odebrano w sumie 5 399,736 Mg odpadów komunalnych, w tym: 51,28% stanowiły odpady niesegregowane (zmieszane), a 48,72% stanowiły odpady segregowane. Łączna ilość wszystkich zebranych odpadów komunalnych z terenu gminy stanowiących frakcje odpadów komunalnych (papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła) wyniosła 47,931 Mg.

Osiągnięte w 2019 r. przez gminę Koźmin Wlkp. poziomy odzysku i recyklingu przedstawiały się następująco:

- Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania: 20,86% (osiągnięty),
- Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła: 26,79% (nie osiągnięty),

---

⁴ Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi właściciele nieruchomości zamieszkałych ponoszą za osoby faktycznie zamieszkujące na danej nieruchomości, a nie zameldowane.

- Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne: 100% (osiągnięty).

Kontroli i nadzoru wymagają nieruchomości nie wchodzące w skład gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w celu wyeliminowania zdarzeń związanych z podrzucaniem odpadów z działalności gospodarczej w ramach nieruchomości zamieszkałych.

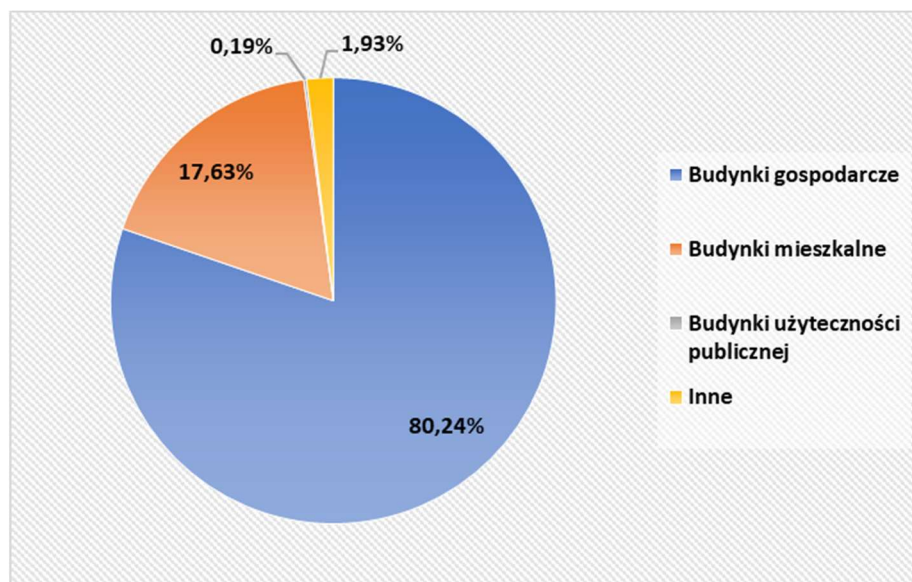
Tabela 25: Liczba gospodarstw domowych w poszczególnych jednostkach analitycznych deklarujących selektywną zbiórkę odpadów w 2019 r.

Jednostka analityczna	Liczba gospodarstw domowych w jednostce	Liczba gospodarstw prowadzących selektywną zbiórkę odpadów	Udział w ogóle gospodarstw
Koźmin I	133	133	100,00
Koźmin II	336	336	100,00
Koźmin III	167	167	100,00
Koźmin IV	485	484	99,79
Koźmin V	208	208	100,00
Koźmin VI	346	342	98,84
Borzęcice	155	153	98,71
Biały Dwór	65	65	100,00
Borzęciczki	99	99	100,00
Ciegielnia	35	35	100,00
Czarny Sad	68	68	100,00
Debiogóra	24	24	100,00
Gałązki	60	59	98,33
Gościejew	85	83	97,65
Góreczki	45	44	97,78
Józefów	29	29	100,00
Kaniew	64	64	100,00
Lipowiec	38	38	100,00
Mokronos	101	101	100,00
Nowa Obra	103	101	98,06
Orla	93	93	100,00
Pogorzałki Wielkie	37	37	100,00
Sapieżyn	42	42	100,00
Serafinów	43	43	100,00
Skalów	33	30	90,91
Staniew	148	148	100,00
Stara Obra	152	152	100,00
Suśnia	24	24	100,00
Szymanów	49	48	97,96
Tatary	35	35	100,00
Walerianów	61	57	93,44
Wałków	73	72	98,63
Wrotków	101	101	100,00
Wyřębin	97	97	100,00
Razem	3634	3612	---

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UMiG w Koźminie Wlkp.

Zgodnie z informacjami zawartymi w *Programie usuwania wyrobów zawierających azbest dla gminy Koźmin Wlkp. na lata 2015-2032* inwentaryzację wyrobów azbestowych na obszarze gminy przeprowadzono w trakcie wyjazdu terenowego według tzw. „spisu z natury”. To oznacza, że ilości wyrobów azbestowych są oszacowane, nie wykonywano pomiaru.

Na terenie gminy zinwentaryzowano w sumie 2070 miejsc, w których występuje azbest. Wśród zinwentaryzowanych nieruchomości zdecydowanie najwięcej jest budynków gospodarczych – 1661 miejsc, następnie budynków mieszkalnych – 365 miejsc. Zinwentaryzowano również miejsca, w których azbest został zdemontowany i pozostawiony luzem – 40 miejsc oraz określono lokalizację 4 miejsc, gdzie azbest występuje na budynkach użyteczności publicznej. Oprócz pokryć dachowych wyroby azbestowe nie występują w innych miejscach.

Wykres 11: Udział miejsc gdzie zinwentaryzowano wyroby zawierające azbest

Źródło: opracowanie własne na podstawie Programu usuwania wyrobów zawierających azbest dla gminy Koźmin Wlkp. na lata 2015-2032

Tabela 26: Liczba miejsc, w których stwierdzono występowanie azbestu w podziale na miejscowości

Miejscowość	Liczba budynków mieszkalnych	Liczba budynków gospodarczych	Liczba miejsc złożenia zdemontowanego azbestu	Liczba budynków użyteczności publicznej	Razem miejsc
Biały Dwór	11	65	2	0	78
Borzęcice	33	144	3	0	180
Borzęciczki	5	45	0	0	50
Cegielnia	2	19	0	0	21
Czarny Sad	7	35	1	0	43
Dębiogóra	3	8	0	0	11
Dębowiec	1	10	0	0	11
Gałązki	8	39	2	0	49
Gościejew	9	45	1	0	55
Góreczki	6	20	0	0	26
Józefów	4	29	0	1	34
Kaniew	3	26	2	0	31
Klatka	0	3	0	0	3
Koźmin Wlkp.	90	277	5	2	374
Lipowiec	9	33	1	0	43

Mogiłka	0	1	0	0	1
Mokronos	23	89	5	0	117
Mycielin	1	2	0	0	3
Nowa Obra	19	81	3	0	103
Orla	4	24	0	0	28
Orlinka	2	6	0	0	8
Gościejew-Paniwola	1	6	0	0	7
Pogorzałki Małe	3	19	0	0	22
Pogorzałki Wielkie	4	36	0	0	40
Psie Pole	2	1	0	0	3
Sapieżyn	5	37	1	0	43
Serafinów	8	19	0	0	27
Skałów	4	37	1	0	42
Staniew	10	85	4	0	99
Stara Obra	25	88	2	0	115
Suśnia	2	21	0	0	23
Szymanów	17	64	1	0	82
Tatary	4	27	0	0	31
Walerianów	1	22	3	0	26
Wałków	15	54	2	1	72
Wrotków	21	101	0	0	122
Wyřebin	3	43	1	0	47
Razem	365	1661	40	4	2070

Źródło: Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla gminy Koźmin Wlkp. na lata 2015-2032

W obrębie gminy Koźmin Wlkp. wyszczególniono 49 obiektów o I stopniu pilności (produkty wymagające pilnego usunięcia lub zabezpieczenia), 81 obiektów o II stopniu pilności (produkty wymagające ponownej oceny w ciągu roku) oraz 1940 obiektów o III stopniu pilności (produkty wymagające ponownej oceny w okresie do 5 lat).

3.6. Podsumowanie diagnozy stanu gminy Koźmin Wielkopolski

Po przeprowadzeniu diagnozy można stwierdzić, że na terenie gminy Koźmin Wielkopolski największa liczba zjawisk kryzysowych zachodzi w sferach społecznej, przestrzenno-funkcjonalnej i środowiskowej. Poszczególne problemy występujące w każdej ze sfer zostały przedstawione w tabeli poniżej.

Tabela 27: Problemy występujące na terenie gminy Koźmin Wielkopolski

Sfera	Występujące problemy
Spoleczna	- Zmniejszająca się liczba ludności ze względu na emigrację mieszkańców, - Wzrost udziału osób w wieku poprodukcyjnym w stosunku do malejącej liczby osób w wieku przed- i produkcyjnym, - Duży odsetek bezrobotnych kobiet w ogólnej liczbie osób bezrobotnych, - Nadal stosunkowo duży, choć zmniejszający się udział osób długotrwale bezrobotnych i osób poniżej 30. roku życia,

	- Duży udział osób ubogich, chorych i niepełnosprawnych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej, - Zmniejszające się zainteresowanie imprezami lokalnymi i działalnością kulturalną.
Gospodarcza	- Konieczność wsparcia mikroprzedsiębiorstw w zakresie utrzymania się na rynku pracy i dalszego rozwoju.
Przestrzenno-funkcjonalna	- Zły stan techniczny części obiektów zabytkowych, - Mała dostępność obiektów infrastruktury społecznej i użyteczności publicznej poza miastem, - Duży ruch samochodowy w centrum miasta.
Techniczna	- Brak sieci kanalizacyjnej poza granicami miasta, - Słabo rozwinięta sieć gazowa poza granicami miasta.
Środowiskowa	- Występujące zjawisko eutrofizacji w rzekach przepływających przez gminę, - Zanieczyszczenie powietrza spalinami z kotłowni domowych, paliw płynnych i ruchu tranzytowego przebiegającego przez miasto, - Hałas spowodowany wzmożonym ruchem tranzytowym przebiegającym przez centrum miasta, - Znaczne występowanie produktów azbestowych, w tym również I stopnia pilności

Źródło: Opracowanie własne.

4. Włączenie społeczne na etapie diagnozowania stanu gminy

W 2017 r. celu zapoznania się z opinią mieszkańców gminy Koźmin Wlkp. na temat sytuacji społeczno-gospodarczej, mocnych i słabych stron, szans oraz zagrożeń związanych z jej rozwojem przeprowadzono badanie społeczne za pomocą anonimowych ankiet, które respondenci mogli wypełniać i składać do 20 października 2017 r. W odpowiedzi nadesłano 44 kwestionariusze.

Postawione w badaniu pytania dotyczyły występujących w gminie problemów społecznych, rozwoju szeroko rozumianej infrastruktury i przestrzeni gminy, jak również stanu środowiska. Ankietowani zostali również poproszeni o wskazanie najważniejszych zagadnień, na które powinno się zwrócić szczególną uwagę, aby zwiększyć jakość życia mieszkańców.

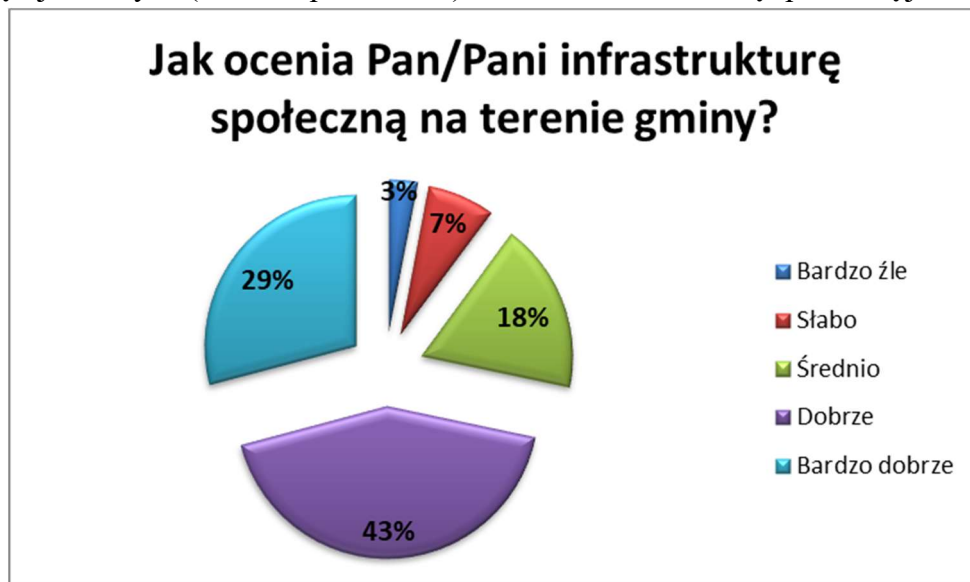
Wszyscy ankietowani zamieszkiwali gminę Koźmin Wlkp., a 75% respondentów stanowiły kobiety. 50% respondentów znajdowało się w przedziale wieku 35- 54 lat, natomiast po 25% stanowiły osoby ankietowane znajdujące się w przedziale wieku 18- 34 lat oraz powyżej 55 lat. Ponad 54% badanych posiadało wykształcenie średnie, a blisko 30% wykształcenie wyższe. Pozostałą część osób ankietowanych stanowiły osoby z wykształceniem zawodowym i podstawowych. Najwięcej respondentów (ponad 63 %) zatrudnionych było u pracodawców, a blisko 28% stanowili emeryci lub renciści.

W pierwszej części ankiety respondenci zostali poproszeni o dokonanie oceny skali występowania na terenie gminy poszczególnych problemów społecznych. Osoby wypełniające ankietę mogły dokonać wyboru spośród pięciu możliwych odpowiedzi:

- „bardzo źle”,
- „słabo”,

- „średnio”,
- „dobrze”,
- „bardzo dobrze”

Pierwsze pytanie odnosiło się do oceny infrastruktury społecznej na terenie gminy. Na poniższym wykresie przedstawiono odpowiedzi ankietowanych. Należy zauważyć, że najwięcej badanych (43% respondentów) określiło infrastrukturę społeczną jako „dobrą”.

Rysunek 4: Ocena infrastruktury społecznej na terenie gminy.

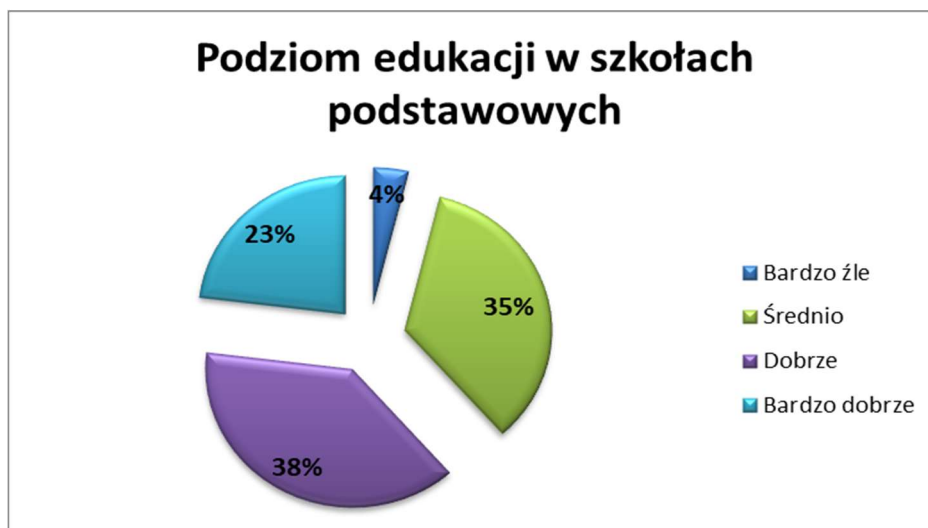
Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań społecznych, 2017 r.

W zakresie oceny infrastruktury społecznej badani zostali poproszeni o ocenę dostępu do żłobków, przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjum oraz do placówek użyteczności publicznej i baz sportowo- rekreacyjnych. Najlepiej został oceniony dostęp do:

- szkół podstawowych, jako „dobry” i „bardzo dobry” (po 46% respondentów),
- gimnazjum, jako „dobry” wskazało 64% ankietowanych i jako „bardzo dobry” uznało 30% respondentów,
- placówek użyteczności publicznej, ponieważ 41% badanych oceniła go jako „bardzo dobry”, a 38% jako „dobry”.
- żłobków i przedszkoli- 46% badanych uznało go za dobry.

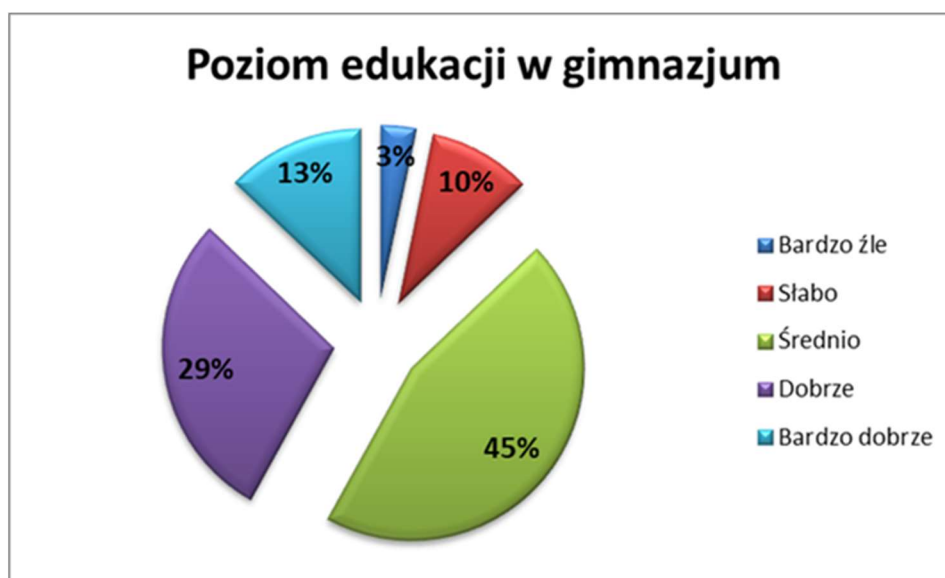
Dostęp do baz sportowo- rekreacyjnych badani ocenili w sposób bardzo rozbieżny: jako dobry- 37% ankietowanych, bardzo dobry - 34% ankietowanych, natomiast jako „średni” i „słaby” oceniło odpowiednio 16% i 13% respondentów.

Respondenci w tym pytaniu wyrazili również opinię na temat poziomu edukacji w szkołach podstawowych oraz w gimnazjum. Ocena badanych została przedstawiona na poniższych wykresach.

Rysunek 5: Poziom edukacji w szkołach podstawowych.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań społecznych, 2017 r.

Rysunek 6: Poziom edukacji w gimnazjum.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań społecznych, 2017 r.

Należy zauważyć, że poziom edukacji w szkołach podstawowych oraz poziom edukacji w gimnazjum został oceniony podobnie, głównie jako „średni” (w taki sposób odpowiedziało 35% respondentów w przypadku szkół podstawowych i 45% w przypadku gimnazjum) oraz jako „dobry” (w taki sposób odpowiedziało 38% respondentów w przypadku szkół podstawowych i 29% w przypadku gimnazjum).

Kolejne pytanie znajdujące się w ankiecie dotyczyło oceny możliwości integracji mieszkańców. Respondenci odpowiadali w bardzo zróżnicowany sposób, czego przyczyną są indywidualne odczucia osób biorących udział w badaniu, w szczególności ze względu na ich miejsce zamieszkania oraz możliwości komunikacyjne. Ankietowani ocenili, że możliwość uczestniczenia w stowarzyszeniach, klubach i kołach jest „bardzo dobra” (38% respondentów) oraz „średnia” (26% respondentów), natomiast jako „dobrą”, „słabą” i „bardzo złą” wskazało odpowiednio 18%, 13% i 5% badanych osób.

Następnie osoby biorące udział w ankiecie dokonały oceny dostępu do miejsc spotkań. 30% respondentów określiło go jako „bardzo dobry”, a 24% ankietowanych jako „dobry”, po 16% respondentów uważało, że jest „średni” oraz „bardzo zły”, natomiast 14% uznało, że jest „słaby”.

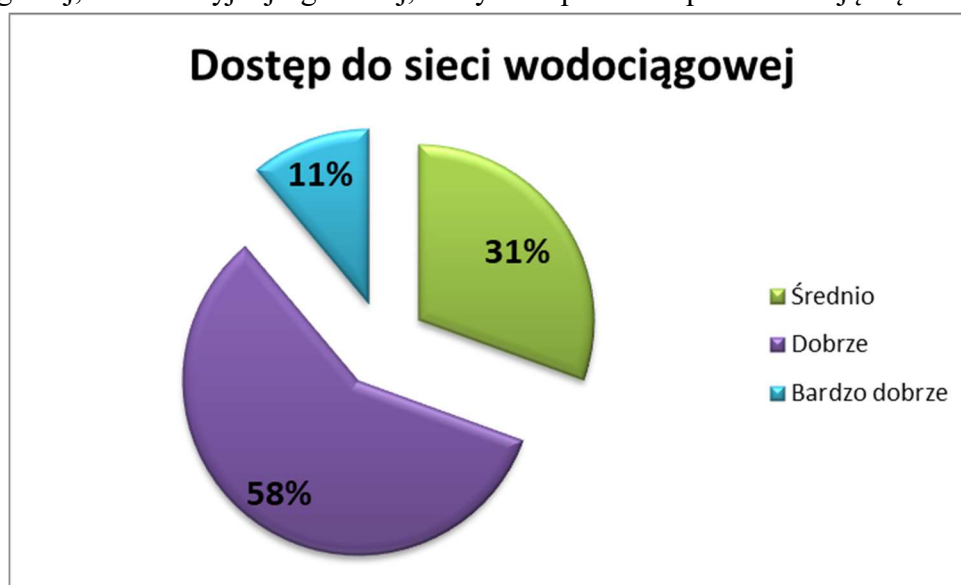
Ostatnie pytanie z tego zakresu dotyczyło oceny jakości miejsc spotkań. Podobnie jak wcześniej opinie badanych było rozbieżne, jednakże należy stwierdzić, że najwięcej respondentów uznało jakość miejsc spotkań, pod względem estetyki i atrakcyjności jako „średnie” (32%). Procentowy udział udzielanych odpowiedzi przedstawiono na poniższym wykresie.

Rysunek 7: Jakość miejsc spotkań na terenie gminy.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań społecznych, 2017 r.

Kolejne pytanie dotyczyło oceny infrastruktury technicznej w gminie, którą ankietowani określili głównie jako „średnią” (40% respondentów) i „dobłą” (34% respondentów). Poszczególne pytania odnosiły się do opinii na temat dostępu do sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej, których odpowiedzi przedstawiają się następująco.

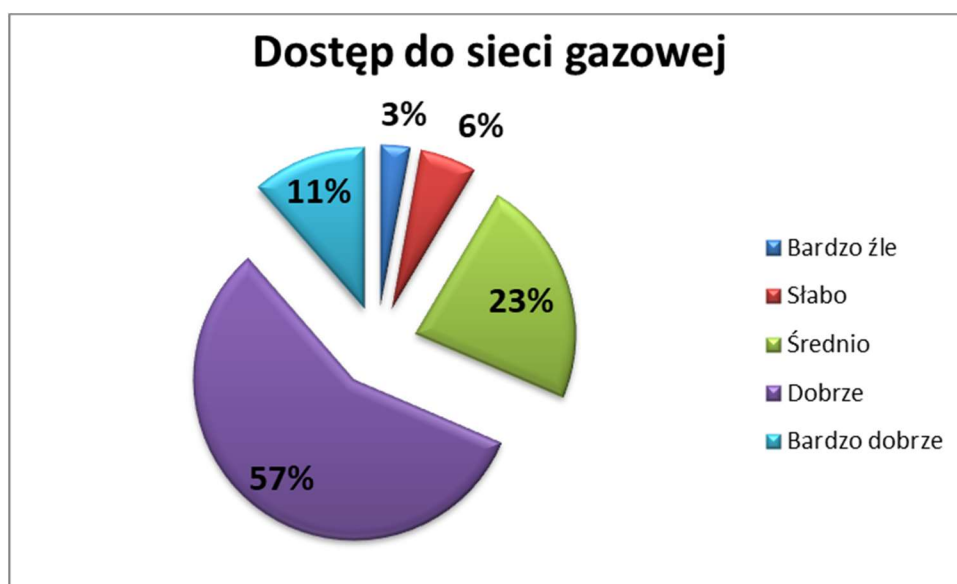
Rysunek 8: Dostęp do sieci wodociągowej.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań społecznych, 2017 r.

Rysunek 9: Dostęp do sieci kanalizacyjnej.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań społecznych, 2017 r.

Rysunek 10: Dostęp do sieci gazowej.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań społecznych, 2017 r.

Należy zauważyć, że we wskazanych wyżej opiniach respondentów widać podobieństwo i ponad połowa ankietowanych uznała dostęp do wymienionych sieci jako „dobry”.

Następnie oceniono dostęp do Internetu szerokopasmowego. Najwięcej badanych uznało go za „dobry” (44% respondentów) oraz „średni” (38% respondentów).

Nieco gorzej oceniono zasoby mieszkaniowe oraz ich jakość. W obu przypadkach badani wskazali głównie ocenę „średnią” (takiej odpowiedzi udzieliło 32% respondentów w przypadku liczby zasobów mieszkaniowych oraz 40% respondentów w przypadku oceny jakości mieszkań) i „słabą” (takiej odpowiedzi udzieliło 29% respondentów w przypadku liczby zasobów mieszkaniowych oraz 40% respondentów w przypadku oceny jakości mieszkań).

Ostatnie pytania dotyczące zakresu infrastruktury technicznej odnosiły się do oceny stanu nawierzchni dróg, stanu infrastruktury okołodrogowej oraz poczucia bezpieczeństwa drogowego. Najwięcej ankietowanych uznało stan nawierzchni dróg jako „słaby” (36% respondentów) oraz jako „średni” (33% respondentów). Stan infrastruktury okołodrogowej badani ocenili jako „średni” (43% ankietowanych), natomiast bezpieczeństwo drogowe zostało uznane za „dobre” przez blisko połowę respondentów (47% respondentów), a przez jedną trzecią respondentów jako „bardzo dobre”.

Kolejny zakres pytań dotyczył opinii na temat estetyki przestrzeni gminy. Po pierwsze osoby ankietowane zostały poproszone o dokonanie oceny dbałości mieszkańców o estetykę prywatnych posesji. 45% badanych uznało, że jest „dobra”, a nieco mniej (43% respondentów) udzieliło „średniej” oceny. Po drugie respondenci wyrazili opinię na temat estetyki budynków użyteczności publicznej. Połowa osób ankietowanych uznała, że jest „dobra”, a po 18% badanych wskazało na ocenę „średnią” i „bardzo dobrą”. Po trzecie dokonano oceny estetyki przestrzeni publicznych, w szczególności parków i skwerów, które osoby biorące udział w ankiecie określili jako „dobre” (42% respondentów) i „średnie” (35% respondentów).

Następnie badani dokonali oceny pozostałych elementów życia, takich jak:

- stan środowiska- po 38% respondentów określiło jako „średni” i „dobry”,
- świadomość ekologiczną- najwięcej respondentów (46% osób ankietowanych) oceniło jako „średnią”,
- możliwość znalezienia pracy na terenie gminy- 37% badanych uznało, że możliwości te są „słabe”, a po 26% respondentów wskazało, że są „średnie” oraz „bardzo złe”,
- dostęp do opieki społecznej oraz jakość świadczonych przez nią usług - najwięcej osób ankietowanych (38%) oceniło dostęp do opieki społecznej jako „dobry”, a 29% respondentów jako „bardzo dobry”, natomiast jakość świadczonych przez nią usług oceniono głównie jako „dobrą” (ponad 43% badanych),
- bezpieczeństwo na terenie gminy- blisko połowa osób, które wzięły udział w badaniu oceniło bezpieczeństwo na terenie gminy jako „dobre”, a 37% określiło jako „średnie”.

W następnej części ankiety badani zostali poproszeni o ocenienie natężenia problemów społecznych występujących na terenie gminy, wybierając jedną z czterech następujących odpowiedzi:

- „brak problemu”,
- „niskie”,
- „średnie”,
- „wysokie”.

Większość respondentów uznało, że natężenie problemów społecznych (narkomanii, przemocy w rodzinie, alkoholizmu, biedy, bezrobocia, przestępczości i przestępczości wśród młodych osób) jest „średnie” (ok. 60% badanych).

Następnie poproszono respondentów o wskazanie pięciu najważniejszych problemów występujących na terenie gminy, które należy rozwiązać. Najczęściej wymieniano następujące problemy:

1. Budowa ścieżek rowerowych (głównie w kierunku Jarocin, Orla),
2. Obwodnica/ fatalny stan dróg,
3. Brak miejsc pracy/ bezrobocie,

4. Modernizacja rynku,
5. Niski poziom płac,

Respondenci wskazywali także na brak perspektyw dla młodych ludzi, brak żłobka, modernizację basenu kąpielowego, poprawę czystości w parku (zanieczyszczony staw), potrzebę lepszego oświetlenia ulic, zbyt małą liczbę toalet publicznych.

W kolejnej części ankiety badani zostali poproszeni o wskazanie przedsięwzięć, które powinny zostać zrealizowane na terenie gminy w pierwszej kolejności. Najwięcej respondentów wskazało remont i budowę dróg (21% respondentów), budowę i modernizację chodników i ścieżek rowerowych (20% respondentów), tworzenie warunków do rozwoju budownictwa mieszkaniowego (10% respondentów) oraz wsparcie lokalnych przedsiębiorców i poszukiwanie inwestorów zewnętrznych (10% respondentów). Na poniższym wykresie szczegółowo przedstawiono wskazywane przez ankietowanych odpowiedzi.

Rysunek 11: Przedsięwzięcia, które powinny być realizowane w pierwszej kolejności,

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań społecznych, 2017 r.

Następnie osoby ankietowane zostały poproszone o dokończenie zdania: „Uważam, że Gmina Koźmin Wlkp. jest...”. Mieszkańcy głównie odpowiedzieli w następujący sposób:

- (...) gminą starzejącą się,
- (...) rozwojowa, spokojna i zadbana,
- (...) przyjazna dla ludzi

Z kolejnej części ankiety wynika, że ok. 70% respondentów uważało, że gmina nie daje mieszkańcom dobrych warunków do życia i perspektyw, nie jest atrakcyjna dla przedsiębiorców oraz turystów i nie ma dobrej sytuacji finansowej. Natomiast ponad połowa osób ankietowanych (52%) wskazało, że gmina jest atrakcyjna dla mieszkańców oraz jest

bardziej atrakcyjna niż sąsiednie gminy. 57% respondentów uznało, że gmina jest dobrze zarządzana i jest położona w dobrym miejscu.

Następnie ankietowani wskazali formy promocji gminy z jakimi się dotychczas spotkali. Najwięcej respondentów spotkało się z promocją gminy poprzez organizowanie imprez (41% ankietowanych).

Natomiast informacje o działaniach podejmowanych przez władze i wydarzeniach lokalnych najczęściej respondentów czerpało z gminnej strony internetowej (35% badanych).

Opinie respondentów były w dużym stopniu zróżnicowane. Pozyskiwanie informacji za pomocą takiego środka, cechuje się subiektywnym charakterem, ponieważ opiera się na indywidualnych odczuciach mieszkańców. W związku z tym należy zauważyć podobieństwa udzielanych odpowiedzi. Respondenci najlepiej ocenili infrastrukturę społeczną raz estetykę przestrzeni, natomiast najgorzej kwestie związane z infrastrukturą techniczną. Najbardziej rozbieżnej oceny dokonano w zakresie możliwości integracji mieszkańców, co wskazuje na nierównomierną ilość, jakość oraz częstotliwość organizowanych wydarzeń integracyjnych w gminie. Większość respondentów uznało, że natężenie problemów społecznych (narkomanii, przemocy w rodzinie, alkoholizmu, biedy, bezrobocia, przestępczości i przestępczości wśród młodych osób) jest „średnie”. Respondenci uważają gminę za spokojne i przyjazne miejsce do życia, które jest dobrze położone wśród wielu terenów zielonych. Osoby ankietowane były zadowolone, także z dostępu do placówek oświatowych i ośrodka sportu. Uznali jednak, że w gminie brakuje obwodnicy, dróg i nawierzchni, nowych mieszkań, szpitala, ścieżek rowerowych, miejsc pracy oraz możliwości rozwoju dla młodych ludzi.

5. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Kolejnym etapem prac nad Programem Rewitalizacji było opracowanie zestawu wskaźników ze sfery społecznej oraz gospodarczej, przestrzenno – funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej. Wszystkie dane liczbowe dla poszczególnych jednostek analitycznych zostały pozyskane z Urzędu Miasta i Gminy Koźmin Wlkp. i przedstawiają stan na koniec roku 2016.

Wskaźniki te posłużyły wyznaczeniu obszaru zdegradowanego. Aby obiektywnie porównać jednostki analityczne podlegające diagnozie, a tym samym precyzyjne i jednoznacznie wskazać obszary wymagające interwencji zastosowano wskaźnik Perkala. Jest to jedna z metod porządkowania liniowego charakteryzująca się układaniem obiektów w kolejności, co pozwala porównywać badane obiekty i hierarchizować je względem siebie⁵. Wcześniej jednak konieczna była standaryzacja zmiennych, aby doprowadzić do eliminacji jednostek miary i wyrównania wartości zmiennych. Standaryzacja zmiennych została dokonana zgodnie ze wzorami:

$$Z_{ik} = \frac{x_{ik} - \bar{x}_k}{s_k} \text{ dla stymulant}^6$$

⁵Parysek, J. J., Wojtasiewicz L., 1979. Metody analizy regionalnej i metody planowania regionalnego, Studia KPZK PAN, t. 69, Państwowe Wydaw. Nauk.

⁶Stymulanty to zmienne, których **rosnące** wartości są oceniane pozytywnie z punktu widzenia danego zjawiska.

$$Z_{ik} = \frac{-X_{ik} - \bar{X}_k}{S_k} \text{ dla destymulant}^7$$

Gdzie:

Z_{ik} – standaryzowana wartość k-tej zmiennej w i-tej jednostce,

X_{ik} - wartość cechy k w badanej jednostce przestrzennej i,

$\bar{X}_k$ – średnia arytmetyczna k-tej zmiennej,

S_k – odchylenie standardowe k-tej zmiennej.

W ten sposób uzyskane zestandaryzowane zmienne tworzą macierz zmiennych opisujących wszystkie jednostki analityczne. Kolejnym krokiem było obliczenie wskaźnika Perkala według wzoru:

$$\wp = \frac{1}{n} \sum_{k=1}^n y'_{ij}$$

Gdzie:

WP – wskaźnik Perkala,

n – ilość obiektów,

y'_{ij} – standaryzowana wartość j-tej cechy w i-tym obiekcie, po zmianie destymulant na stymulanty.

Na podstawie uzyskanych wartości syntetycznego miernika Perkala przeprowadzono klasyfikację jednostek analitycznych w Gminie Koźmin Wlkp. ze względu na poziom rozwoju społeczno - gospodarczego. Podstawą uzyskania klasy są przedziały, jakie przyjmuje wskaźnik w oparciu o średnią arytmetyczną i odchylenie standardowe. Klasy badanych obiektów uzyskuje się, wykorzystując następujący schemat⁸:

Klasa	Przedział	Poziom rozwoju
I	$\wp > \sum \bar{X} + \frac{S}{2}$	bardzo dobry
II	$\sum \bar{X} + \frac{S}{2} > \wp > \sum \bar{X} - \frac{S}{2}$	przeciętny
III	$\wp < \sum \bar{X} - \frac{S}{2}$	niedostateczny

Zgodnie z *Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014 – 2020* obszar zdegradowany to obszar, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy, który jest spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk **społecznych**, współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w pozostałych sferach. Na tej podstawie w aktualizacji LPR Miasta

⁷Destymulanty to zmienne, których **malejące** wartości są oceniane pozytywnie z punktu widzenia danego zjawiska.

⁸Pluta W., 1986. Wielowymiarowa analiza porównawcza w modelowaniu ekonometrycznym, PWN, Warszawa.

i Gminy Koźmin Wlkp. w pierwszej kolejności dokonano analizy wskaźnikowej sfery społecznej metodą Perkala, a po uzyskaniu wyników przydzielono jednostki analityczne do jednej z trzech klas. Następnie określono zjawiska kryzysowe występujące w pozostałych sferach.

Kolorem zielonym znaczone obszary, dla których wskaźnik przyjął wartość większą niż wartość sumy średniej arytmetycznej i połowy odchylenia standardowego. Kolorem żółtym oznaczono jednostki analityczne, dla których wskaźnik przyjął wartość w przedziale pomiędzy sumą średniej arytmetycznej i połowy odchylenia standardowego oraz różnicą średniej arytmetycznej i połowy odchylenia standardowego. Wartości, dla których wskaźnik Perkala jest mniejszy od wartości różnicy średniej i połowy odchylenia standardowego oznaczono kolorem czerwonym.

5.1.Sfera społeczna

Tabela 28: Delimitacja sfery społecznej

Jednostka analityczna	Osoby bezrobotne			Bezrobotne kobiety			Liczba przestępstw i wykroczeń			Liczba dzieci do lat 17 uprawniających do zasiłku rodzinnego			Liczba gospodarstw otrzymujących zasiłki okresowe			Liczba gospodarstw otrzymujących zasiłki stałe			Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji posiadających osobowość prawną			Wskaźnik Perkala
	ogółem	w przeliczeniu na 100 mieszkańców jednostki	wartość standaryzowana	ogółem	udział bezrobotnych kobiet w liczbie bezrobotnych	wartość standaryzowana	ogółem	w przeliczeniu na 100 mieszkańców jednostki		ogółem	w przeliczeniu na 100 mieszkańców jednostki	wartość standaryzowana	ogółem	w przeliczeniu na 100 gospodarstw domowych	wartość standaryzowana	ogółem	w przeliczeniu na 100 gospodarstw domowych	wartość standaryzowana	ogółem	w przeliczeniu na 100 mieszkańców jednostki	wartość standaryzowana	
Koźmin I	10	1,39	-0,98	5	50,00	-1,41	1	0,14	0,68	15	2,08	-0,25	5	3,76	-1,33	2	1,50	-1,71	3	0,42	3,39	-0,23
Koźmin II	21	1,37	-0,96	9	42,86	-1,14	0	0,00	0,84	26	1,69	-0,10	3	0,89	0,81	1	0,30	-0,01	3	0,20	1,36	0,11
Koźmin III	20	3,26	-2,99	16	80,00	-2,54	4	0,65	0,08	52	8,48	-2,64	8	4,79	-2,10	4	2,40	-2,96	2	0,33	2,56	-1,51
Koźmin IV	35	2,61	-2,29	19	54,29	-1,57	5	0,37	0,40	69	5,15	-1,39	3	0,62	1,02	6	1,24	-1,33	3	0,22	1,62	-0,51
Koźmin V	6	0,59	-0,13	3	50,00	-1,41	2	0,20	0,61	48	4,72	-1,23	6	2,88	-0,68	3	1,44	-1,62	3	0,29	2,28	-0,31
Koźmin VI	45	3,47	-3,21	39	86,67	-2,80	4	0,31	0,48	50	3,86	-0,91	11	3,18	-0,90	10	2,89	-3,65	2	0,15	0,98	-1,43
Borzęccice	8	1,36	-0,95	6	75,00	-2,35	7	1,19	-0,55	35	5,93	-1,68	8	5,16	-2,38	0	0,00	0,40	0	0,00	-0,44	-1,13
Biały Dwór	0	0,00	0,50	0	0,00	0,49	1	0,43	0,34	0	0,00	0,53	0	0,00	1,48	0	0,00	0,40	0	0,00	-0,44	0,47
Borzęciczki	0	0,00	0,50	0	0,00	0,49	3	0,82	-0,12	0	0,00	0,53	2	2,02	-0,03	0	0,00	0,40	0	0,00	-0,44	0,19
Ciegielnia	0	0,00	0,50	0	0,00	0,49	1	0,90	-0,21	0	0,00	0,53	0	0,00	1,48	0	0,00	0,40	0	0,00	-0,44	0,39
Czarny Sad	0	0,00	0,50	0	0,00	0,49	3	1,23	-0,60	0	0,00	0,53	0	0,00	1,48	0	0,00	0,40	0	0,00	-0,44	0,34
Debiogóra	0	0,00	0,50	0	0,00	0,49	0	0,00	0,84	0	0,00	0,53	0	0,00	1,48	0	0,00	0,40	0	0,00	-0,44	0,54
Gałązki	0	0,00	0,50	0	0,00	0,49	2	0,94	-0,26	0	0,00	0,53	0	0,00	1,48	0	0,00	0,40	0	0,00	-0,44	0,39
Gościejew	0	0,00	0,50	0	0,00	0,49	2	0,64	0,09	0	0,00	0,53	1	1,18	0,60	0	0,00	0,40	0	0,00	-0,44	0,31
Górczki	0	0,00	0,50	0	0,00	0,49	0	0,00	0,84	0	0,00	0,53	1	2,22	-0,18	0	0,00	0,40	0	0,00	-0,44	0,31

Józefów	0	0,00	0,50	0	0,00	0,49	2	2,33	-1,88	0	0,00	0,53	1	3,45	-1,10	0	0,00	0,40	0	0,00	-0,44	-0,21
Kaniew	0	0,00	0,50	0	0,00	0,49	0	0,00	0,84	0	0,00	0,53	1	1,56	0,31	0	0,00	0,40	0	0,00	-0,44	0,38
Lipowiec	0	0,00	0,50	0	0,00	0,49	2	1,61	-1,05	0	0,00	0,53	1	2,63	-0,49	0	0,00	0,40	0	0,00	-0,44	-0,01
Mokronos	0	0,00	0,50	0	0,00	0,49	0	0,00	0,84	0	0,00	0,53	2	1,98	0,00	0	0,00	0,40	0	0,00	-0,44	0,33
Nowa Obra	0	0,00	0,50	0	0,00	0,49	2	0,52	0,23	0	0,00	0,53	1	0,97	0,75	0	0,00	0,40	0	0,00	-0,44	0,35
Orla	0	0,00	0,50	0	0,00	0,49	0	0,00	0,84	0	0,00	0,53	2	2,15	-0,13	0	0,00	0,40	0	0,00	-0,44	0,31
Pogorzałki Wielkie	1	0,85	-0,41	0	0,00	0,49	3	2,56	-2,16	10	8,55	-2,66	1	2,70	-0,54	0	0,00	0,40	0	0,00	-0,44	-0,76
Sapieżyn	0	0,00	0,50	0	0,00	0,49	1	0,73	-0,01	0	0,00	0,53	1	2,38	-0,30	0	0,00	0,40	0	0,00	-0,44	0,17
Serafinów	0	0,00	0,50	0	0,00	0,49	1	0,71	0,01	0	0,00	0,53	1	2,33	-0,26	0	0,00	0,40	0	0,00	-0,44	0,18
Skałów	1	0,98	-0,55	0	0,00	0,49	4	3,92	-3,74	8	7,84	-2,40	1	3,03	-0,78	0	0,00	0,40	0	0,00	-0,44	-1,00
Staniew	0	0,00	0,50	0	0,00	0,49	2	0,36	0,42	0	0,00	0,53	3	2,03	-0,04	0	0,00	0,40	0	0,00	-0,44	0,27
Stara Obra	0	0,00	0,50	0	0,00	0,49	0	0,00	0,84	0	0,00	0,53	2	1,32	0,50	0	0,00	0,40	0	0,00	-0,44	0,40
Suśnia	0	0,00	0,50	0	0,00	0,49	0	0,00	0,84	0	0,00	0,53	1	4,17	-1,63	0	0,00	0,40	0	0,00	-0,44	0,10
Szymanów	0	0,00	0,50	0	0,00	0,49	0	0,00	0,84	0	0,00	0,53	1	2,04	-0,05	0	0,00	0,40	0	0,00	-0,44	0,33
Tatary	0	0,00	0,50	0	0,00	0,49	0	0,00	0,84	0	0,00	0,53	1	2,86	-0,66	0	0,00	0,40	0	0,00	-0,44	0,24
Walerianów	0	0,00	0,50	0	0,00	0,49	3	1,40	-0,79	0	0,00	0,53	1	1,64	0,25	0	0,00	0,40	0	0,00	-0,44	0,14
Wałków	0	0,00	0,50	0	0,00	0,49	3	1,13	-0,48	0	0,00	0,53	1	1,37	0,46	0	0,00	0,40	0	0,00	-0,44	0,21
Wrotków	0	0,00	0,50	0	0,00	0,49	4	1,06	-0,39	0	0,00	0,53	1	0,99	0,74	0	0,00	0,40	0	0,00	-0,44	0,26
Wyrębin	0	0,00	0,50	0	0,00	0,49	1	0,28	0,52	0	0,00	0,53	1	1,03	0,71	0	0,00	0,40	0	0,00	-0,44	0,39

Źródło: opracowanie własne

5.2.Sfera gospodarcza

Tabela 29: Delimitacja sfery gospodarczej

Jednostka analityczna	Liczba osób niepracujących (emeryci, renciści)			Liczba aktywnych podmiotów gospodarczych			Wskaźnik Perkala
	ogółem	w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Wartość standaryzowana	ogółem	w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Wartość standaryzowana	
Koźmin I	87	12,05	1,0282	103	14,27	0,2567	0,6425
Koźmin II	193	12,57	0,9607	110	7,17	-0,7552	0,1027
Koźmin III	256	41,76	-2,8071	59	9,62	-0,4048	-1,6059
Koźmin IV	424	31,67	-1,5038	90	6,72	-0,8186	-1,1612
Koźmin V	176	17,31	0,3498	126	12,39	-0,0108	0,1695
Koźmin VI	347	26,80	-0,8752	52	4,02	-1,2042	-1,0397
Borzęccice	94	15,93	0,5271	16	2,71	-1,3900	-0,4315
Biały Dwór	32	13,79	0,8032	27	11,64	-0,1179	0,3427
Borzęciczki	51	13,90	0,7899	26	7,08	-0,7668	0,0115
Ciegielnia	16	14,41	0,7230	20	18,02	0,7914	0,7572
Czarny Sad	46	18,85	0,1501	28	11,48	-0,1410	0,0046
Debiogóra	21	30,88	-1,4027	25	36,76	3,4632	1,0302
Gałązki	40	18,87	0,1481	41	19,34	0,9798	0,5640
Gościejew	43	13,78	0,8046	38	12,18	-0,0407	0,3820
Góreczki	23	15,13	0,6304	37	24,34	1,6927	1,1616
Józefów	16	18,60	0,1821	21	24,42	1,7036	0,9429
Kaniew	37	16,23	0,4889	17	7,46	-0,7139	-0,1125
Lipowiec	37	29,84	-1,2680	26	20,97	1,2118	-0,0281
Mokronos	59	15,73	0,5528	31	8,27	-0,5983	-0,0228
Nowa Obra	49	12,79	0,9322	28	7,31	-0,7346	0,0988
Orla	60	17,54	0,3191	26	7,60	-0,6930	-0,1870
Pogorzałki Wielkie	48	41,03	-2,7120	18	15,38	0,4161	-1,1480
Sapieżyn	13	9,49	1,3588	26	18,98	0,9283	1,1435
Serafinów	29	20,57	-0,0712	25	17,73	0,7505	0,3396
Skalów	27	26,47	-0,8332	12	11,76	-0,0998	-0,4665
Staniew	93	16,55	0,4476	34	6,05	-0,9143	-0,2333
Stara Obra	89	15,40	0,5961	32	5,54	-0,9875	-0,1957
Suśnia	12	18,46	0,2006	6	9,23	-0,4609	-0,1302
Szymanów	34	20,48	-0,0602	24	14,46	0,2840	0,1119
Tatary	29	26,13	-0,7888	18	16,22	0,5346	-0,1271

Walerianów	57	26,51	-0,8385	16	7,44	-0,7159	-0,7772
Wałków	56	21,05	-0,1339	36	13,53	0,1523	0,0092
Wrotków	54	14,25	0,7445	28	7,39	-0,7236	0,0105
Wyřębin	57	15,70	0,5567	23	6,34	-0,8735	-0,1584

Źródło: opracowanie własne

5.3.Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Tabela 30: Delimitacja sfery przestrzenno-funkcjonalnej

Jednostka analityczna	Liczba budynków infrastruktury społecznej	Liczba budynków w złym stanie technicznym	Odsetek budynków infrastruktury społecznej w złym stanie technicznym [%]	Wskaźnik Perkala
Koźmin I	0	0	0,00	0,5104
Koźmin II	1	0	0,00	0,5104
Koźmin III	3	2	66,67	-1,5929
Koźmin IV	1	1	100,00	-2,6446
Koźmin V	13	0	0,00	0,5104
Koźmin VI	2	0	0,00	0,5104
Borzęcice	3	1	33,33	-0,5413
Biały Dwór	0	0	0,00	0,5104
Borzęciczki	2	0	0,00	0,5104
Ciegielnia	1	0	0,00	0,5104
Czarny Sad	2	0	0,00	0,5104
Debiogóra	0	0	0,00	0,5104
Gałązki	2	0	0,00	0,5104
Gościejew	1	0	0,00	0,5104
Góreczki	0	0	0,00	0,5104
Józefów	1	1	100,00	-2,6446
Kaniew	2	0	0,00	0,5104
Lipowiec	2	1	50,00	-1,0671
Mokronos	3	0	0,00	0,5104
Nowa Obra	2	0	0,00	0,5104
Orla	0	0	0,00	0,5104
Pogorzałki Wielkie	1	0	0,00	0,5104
Sapieżyn	1	0	0,00	0,5104
Serafinów	0	0	0,00	0,5104
Skatów	2	0	0,00	0,5104

Staniew	1	1	100,00	-2,6446
Stara Obra	1	0	0,00	0,5104
Suśnia	1	0	0,00	0,5104
Szymanów	0	0	0,00	0,5104
Tatary	0	0	0,00	0,5104
Walerianów	2	1	50,00	-1,0671
Wałków	2	1	50,00	-1,0671
Wrotków	1	0	0,00	0,5104
Wyrębin	0	0	0,00	0,5104

Zródło: opracowanie własne

5.4.Sfera techniczna

Tabela 31: Delimitacja sfery technicznej

Jednostka analityczna	Liczba osób korzystających ze zbiorników bezodpływowych		
	ogółem	na 100 mieszkańców jednostki analitycznej	Wskaźnik Perkala
Koźmin I	78	10,80	2,1090
Koźmin II	93	6,06	2,2458
Koźmin III	68	11,09	2,1006
Koźmin IV	98	7,32	2,2094
Koźmin V	91	8,95	2,1625
Koźmin VI	130	10,04	2,1310
Borzęcice	590	100,00	-0,4628
Biały Dwór	232	100,00	-0,4628
Borzęciczki	367	100,00	-0,4628
Ciegielnia	111	100,00	-0,4628
Czarny Sad	244	100,00	-0,4628
Debiogóra	68	100,00	-0,4628
Gałązki	212	100,00	-0,4628
Gościejew	312	100,00	-0,4628
Góreczki	152	100,00	-0,4628
Józefów	86	100,00	-0,4628
Kaniew	228	100,00	-0,4628
Lipowiec	124	100,00	-0,4628
Mokronos	375	100,00	-0,4628
Nowa Obra	383	100,00	-0,4628
Orla	342	100,00	-0,4628

Pogorzałki Wielkie	117	100,00	-0,4628
Sapieżyn	137	100,00	-0,4628
Serafinów	141	100,00	-0,4628
Skałów	102	100,00	-0,4628
Staniew	562	100,00	-0,4628
Stara Obra	578	100,00	-0,4628
Suśnia	65	100,00	-0,4628
Szymanów	166	100,00	-0,4628
Tatary	111	100,00	-0,4628
Walerianów	215	100,00	-0,4628
Wałków	266	100,00	-0,4628
Wrotków	379	100,00	-0,4628
Wyřębin	363	100,00	-0,4628

Zręduo: opracowanie własne

5.5.Sfera řrodowiskowa

Tabela 32: Delimitacja sfery řrodowiskowej

Jednostka analityczna	Liczba gospodarstw prowadzących selektywną zbiórkę odpadów			Wskaźnik Perkala
	ogółem	w ogóle gospodarstw	Wartość standaryzowana	
Koźmin I	133	100,00	0,457718	0,457718
Koźmin II	336	100,00	0,457718	0,457718
Koźmin III	167	100,00	0,457718	0,457718
Koźmin IV	484	99,79	0,350384	0,350384
Koźmin V	208	100,00	0,457718	0,457718
Koźmin VI	342	98,84	-0,14409	-0,14409
Borzęćice	153	98,71	-0,21398	-0,21398
Biały Dwór	65	100,00	0,457718	0,457718
Borzęciczki	99	100,00	0,457718	0,457718
Ciegielnia	35	100,00	0,457718	0,457718
Czarny Sad	68	100,00	0,457718	0,457718
Debiogóra	24	100,00	0,457718	0,457718
Gałązki	59	98,33	-0,40989	-0,40989
Gościejew	83	97,65	-0,76714	-0,76714
Góreczki	44	97,78	-0,6991	-0,6991
Józefów	29	100,00	0,457718	0,457718

Kaniew	64	100,00	0,457718	0,457718
Lipowiec	38	100,00	0,457718	0,457718
Mokronos	101	100,00	0,457718	0,457718
Nowa Obra	101	98,06	-0,55309	-0,55309
Orla	93	100,00	0,457718	0,457718
Pogorzalki Wielkie	37	100,00	0,457718	0,457718
Sapieżyn	42	100,00	0,457718	0,457718
Serafinów	43	100,00	0,457718	0,457718
Skalów	30	90,91	-4,2747	-4,2747
Staniew	148	100,00	0,457718	0,457718
Stara Obra	152	100,00	0,457718	0,457718
Suśnia	24	100,00	0,457718	0,457718
Szymanów	48	97,96	-0,60466	-0,60466
Tatary	35	100,00	0,457718	0,457718
Walerianów	57	93,44	-2,95583	-2,95583
Wałków	72	98,63	-0,25539	-0,25539
Wrotków	101	100,00	0,457718	0,457718
Wyrębin	97	100,00	0,457718	0,457718

Zródło: opracowanie własne

5.6.Podsumowanie

Podstawą wyznaczenia obszaru zdegradowanego jest występowanie problemów w sferze społecznej i co najmniej jeszcze jednej sferze rozwoju społeczno-gospodarczego gminy. Na podstawie powyższej analizy można stwierdzić, że obszar zdegradowany gminy Koźmin Wlkp. musi obejmować jednostki analityczne: Koźmin III, Koźmin IV, Koźmin VI, Borzęcice, Pogorzałki Wielkie i Skałów.

Tabela 33: Zestawienie wskaźników Perkala dla poszczególnych sfer rozwoju społeczno-gospodarczego gminy

Jednostka	Sfera				
	Społeczna	techniczna	Gospodarcza	przestrzenna	Środowiskowa
Koźmin I	-0,23	2,10897	0,642456	0,510357	0,457718
Koźmin II	0,11	2,245772	0,102741	0,510357	0,457718
Koźmin III	-1,51	2,100619	-1,60592	-1,59293	0,457718
Koźmin IV	-0,51	2,209435	-1,16118	-2,64458	0,350384
Koźmin V	-0,31	2,162467	0,169509	0,510357	0,457718
Koźmin VI	-1,43	2,131019	-1,03969	0,510357	-0,14409
Borzęcice	-1,13	-0,4628	-0,43146	-0,54129	-0,21398
Biały Dwór	0,47	-0,4628	0,342674	0,510357	0,457718
Borzęciczki	0,19	-0,4628	0,011523	0,510357	0,457718
Ciegielnia	0,39	-0,4628	0,75722	0,510357	0,457718
Czarny Sad	0,34	-0,4628	0,004556	0,510357	0,457718
Debiogóra	0,54	-0,4628	1,03025	0,510357	0,457718
Gałązki	0,39	-0,4628	0,563962	0,510357	-0,40989
Gościejew	0,31	-0,4628	0,381979	0,510357	-0,76714
Góreczki	0,31	-0,4628	1,161588	0,510357	-0,6991
Józefów	-0,21	-0,4628	0,942883	-2,64458	0,457718
Kaniew	0,38	-0,4628	-0,11248	0,510357	0,457718
Lipowiec	-0,01	-0,4628	-0,02809	-1,06711	0,457718
Mokronos	0,33	-0,4628	-0,02279	0,510357	0,457718
Nowa Obra	0,35	-0,4628	0,098816	0,510357	-0,55309
Orla	0,31	-0,4628	-0,18698	0,510357	0,457718
Pogorzałki Wielkie	-0,76	-0,4628	-1,14796	0,510357	0,457718
Sapieżyn	0,17	-0,4628	1,143524	0,510357	0,457718
Serafinów	0,18	-0,4628	0,339611	0,510357	0,457718
Skałów	-1,00	-0,4628	-0,46651	0,510357	-4,2747
Staniew	0,27	-0,4628	-0,23334	-2,64458	0,457718
Stara Obra	0,40	-0,4628	-0,1957	0,510357	0,457718
Suśnia	0,10	-0,4628	-0,13017	0,510357	0,457718
Szymanów	0,33	-0,4628	0,111916	0,510357	-0,60466
Tatary	0,24	-0,4628	-0,12707	0,510357	0,457718

Walerianów	0,14	-0,4628	-0,77721	-1,06711	-2,95583
Wałków	0,21	-0,4628	0,009238	-1,06711	-0,25539
Wrotków	0,26	-0,4628	0,010453	0,510357	0,457718
Wyłębin	0,39	-0,4628	-0,15837	0,510357	0,457718

Zródło: opracowanie własne

Zgodnie z *Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014 – 2020* obszar rewitalizacji to obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, który nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz nie może być zamieszkały przez więcej niż 30% mieszkańców gminy. Wskazane warunki zostały spełnione przez wyznaczony powyżej obszar zdegradowany, dlatego też obszar rewitalizacji jest z nim tożsamy.

Tabela 34: Podstawowe informacje o obszarze zdegradowanym w gminie Koźmin Wlkp.

Miejscowość	Powierzchnia (ha)	Udział powierzchni gminy	Liczba ludności (os.)	Udział w liczbie ludności gminy
Borzęcice	911,5	6,13	590	4,35
Koźmin Wlkp. III	113,6	0,76	613	4,52
Koźmin IV	132,5	0,89	1339	9,88
Koźmin Wlkp. VI	194,6	1,31	1295	9,56
Pogorzałki Wielkie	222,4	1,50	117	0,86
Skałów	357,7	2,41	102	0,75
RAZEM	1932,3	13,01	3954	29,94

Zródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy Koźmin Wlkp.

6. Pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji

W celu dokładnego rozpoznania przyczyn i skutków występujących na terenie obszaru rewitalizacji zjawisk kryzysowych, przeprowadzono charakterystykę i pogłębioną analizę miejscowości. Ważne jest wskazanie problemów dotyczących jednostki, których nie można opisać za pomocą wskaźników.

Borzęcice

Jednostka analityczna Borzęcice położona jest na północ od Koźmina, którą zamieszkuje 4,35% ludności całej gminy Koźmin Wlkp. W porównaniu do lat poprzednich nieco spadła liczba osób bezrobotnych i ich udział w ogóle ludności jednostki (z 11 osób do 8 oraz z 1,86% do 1,36%), jednak nadal jest nieco wyższy niż w pozostałych jednostkach. Wśród bezrobotnych nadal większość stanowią kobiety – stanowią one 75% wszystkich bezrobotnych zamieszkałych w Borzęcicach. W roku 2016 stanowiły one 64% bezrobotnych w jednostce, a więc współczynnik ten uległ pogorszeniu w stosunku do poprzednio wyznaczanego obszaru rewitalizacji.

W 2019 r. liczba przestępstw popełnionych w Borzęcicach była taka sama jak w roku 2016, kiedy przygotowywano projekt LPR. W międzyczasie odnotowywano niewielkie różnice w liczbie popełnianych przestępstw (w 2017 r. – 3, w 2018 r. – 5), jest to więc wskaźnik zmienny. Najczęściej są to drobne kradzieże i akty wandalizmu, a także wykroczenia drogowe.

Mimo spadku bezrobocia odnotowano duży wzrost w liczbie dzieci do lat 17 uprawnionych do zasiłku rodzinnego (z 17 osób w 2016 r. do 35 w 2019 r.). Jednocześnie liczba gospodarstw domowych przyjmujących zasiłki okresowe wzrosła z 3 gospodarstw do 8, a liczba gospodarstw otrzymujących zasiłki stałe – zmalała do zera. Zasiłki okresowe występują głównie w formie pieniężnej i zostały przydzielone w większości przypadków z powodu ubóstwa.

Na terenie Borzęcic nie występują fundacje, stowarzyszenia czy organizacje posiadające osobowość prawną. Mieszkańcy są jednak dosyć aktywni, np. działają w Kółku Rolniczym i Kole Gospodyń Wiejskich. Na terenie Borzęcic znajduje się również świetlica wiejska, remiza strażacka OSP oraz szkoła podstawowa, gdzie odbywają się spotkania i działania kulturalne. Remizę strażacką należy wyremontować i doposażyć. Świetlica wiejska została gruntownie wyremontowana w 2006 r. i wymaga jedynie lekkich działań remontowych związanych z jej użytkowaniem (m.in. malowanie ścian). Szkoła podstawowa również przedstawia całkiem dobry stan techniczny. W 2010 r. do głównego, zabytkowego budynku szkoły dobudowano salę gimnastyczną z pomieszczeniami lekcyjnymi.

W ciągu ostatnich trzech lat liczba mieszkańców Borzęcic nie uległa zmianie, podobnie jak liczba osób w wieku emerytalnym i posiadających rentę. Sytuacja demograficzna w Borzęcicach jest więc stabilna.

Dosyć kiepsko na tle innych jednostek prezentuje się sfera gospodarcza. Mieszkańcy Borzęcic w głównej mierze utrzymują się z pracy w rolnictwie. Nie występują większe podmioty gospodarcze, ale zaobserwowano wzrost liczby małych podmiotów. Są to mikroprzedsiębiorstwa, oparte głównie na samozatrudnieniu i zatrudniające mniej niż 9 osób. Choć w porównaniu do 2016 r. występuje wzrost liczby aktywnych podmiotów gospodarczych, to nadal jest to niewielka liczba w przeliczeniu na 100 mieszkańców jednostki, w porównaniu do innych podmiotów.

Podobnie jak wszystkie obszary wiejskie w gminie Koźmin Wlkp. również w Borzęcicach nie występuje sieć kanalizacyjna. Mieszkańcy posiadając dostęp do wodociągu, ale ścieki muszą odprowadzać do zbiorników bezodpływowych. Pracownicy Urzędu Miasta i Gminy regularnie prowadzą kontrole częstotliwości opróżniania szamb, ale sytuacja nadal nie jest do końca rozpoznana i nie można stwierdzić ze 100% pewnością, że są one w pełni szczelne. Funkcjonowanie zbiorników bezodpływowych jest uważane za jeden z potencjalnych powodów występowania zanieczyszczeń w środowisku w skali kraju, dlatego też należy w miarę możliwości technicznych i finansowych dążyć do skanalizowania jak największego obszaru. Będzie to również opłacalne dla mieszkańców – w dłuższej perspektywie czasowej odprowadzanie ścieków do kanalizacji jest tańsze niż korzystanie z usług taboru asenizacyjnego.

Ochrona środowiska przedstawia się całkiem dobrze – nie występują dzikie wysypiska, mieszkańcy dbają o porządek we wsi. Świadomość ekologiczna mieszkańców jest raczej dobra – na 155 gospodarstwach domowych, prawie wszystkie (153 szt.) zadeklarowały selektywną zbiórkę odpadów.

Koźmin III

Jednostka analityczna Koźmin III jest zamieszkiwana przez 4,52% ludności gminy. Liczba mieszkańców jednostki zmniejszyła się o 241 osób w porównaniu do 2016 r. (spadek o 28,22 p.p.). Szczególnie widoczny jest wzrost liczby osób niepracujących (emerytów i rencistów) – ze 156 osób w 2016 r. do 256 w 2019 r. W przeliczeniu na 100 mieszkańców jednostki nastąpił wzrost o 23,49 p.p.

Na 100 mieszkańców jednostki Koźmin III przypada średnio 3,26 osób bezrobotnych, co jest drugim najwyższym wynikiem z pośród wszystkich obszarów wskazanych jako zdegradowane (zaraz po jednostce Koźmin VI). Wśród bezrobotnych największy udział stanowią kobiety (80% wszystkich osób bez pracy), co stanowi wzrost w porównaniu z 2016 r. o ok. 8 p.p.

Popołniono o 1 przestępstwo więcej niż w roku 2016, a w przeliczeniu na 100 mieszkańców jednostki wskaźnik ten wzrósł o 30 p.p.

Liczba dzieci do lat 17 uprawnionych do zasiłku rodzinne zmniejszyła się ze 115 osób w 2016 r. do 52 osób w 2019 r. Wpływ na to najprawdopodobniej miały: utrzymująca się na tym samym poziomie liczba gospodarstw domowych otrzymujących zasiłki okresowe, spadek liczby gospodarstw otrzymujących zasiłki stałe (o 4 szt.) oraz spadek liczby mieszkańców jednostki. Świadczenia są pobierane głównie z powodu ubóstwa, bezrobocia i niepełnosprawności.

Na terenie jednostki znajduje się kilka obiektów infrastruktury społecznej i kulturalnej, m.in. szpital, liceum ogólnokształcące, Klub Seniora czy Zamek w Koźminie Wlkp. Remontu wymaga budynek Klubu Seniora (przede wszystkim ocieplenie elewacji). Budynek szpitala oraz liceum są w miarę dobrym stanie technicznym, niemniej przydałoby się odnowienie elewacji – na takie działania będzie potrzebna jednak zgoda konserwatora zabytków.

Pomimo możliwości uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych i różnego rodzaju imprezach organizowanych na terenie jednostki oraz w pozostałych częściach miasta, mieszkańcy Koźmina III rzadko biorą udział w działaniach integracyjnych.

Duży potencjał tej jednostki stanowi spora liczba zabytków znajdujących się na jej terenie. By w pełni wykorzystać możliwości obszaru w zakresie turystyki, niezbędne jest poszerzenie oferty dla osób przyjezdnych, np. podnieść jakość infrastruktury turystycznej oraz promować historię obszaru.

W porównaniu do lat ubiegłych wzrosła liczba podmiotów gospodarczych (o 13 szt.), jednak podobnie jak w przypadku pozostałych jednostek w gminie – są to małe przedsiębiorstwa o liczbie pracowników nie większej niż 9 osób.

Miasto Koźmin Wlkp., w tym jednostka Koźmin III są zwodociągowane i obsługiwane w dużym stopniu przez sieć kanalizacji sanitarnej. Poza obsługą sieci kanalizacyjnej pozostają jedynie budynki zlokalizowane w znacznej odległości od niej; właściciele tych budynków odprowadzają ścieki do zbiorników bezodpływowych. Czynnikiem pozytywnym, biorąc pod

uwagę aspekt środowiskowy, jest również to, że wszystkie gospodarstwa domowe zadeklarowały selektywną zbiórkę odpadów.

Koźmin IV

W porównaniu do roku 2016 kiedy to rozpoczęto opracowywanie LPR, analiza wskaźników i zjawisk kryzysowych pozwoliła na stwierdzenie, że sytuacja społeczno-gospodarcza na terenie jednostki Koźmin IV uległa pogorszeniu. Liczba mieszkańców jednostki na przestrzeni ostatnich lat wzrosła z 1248 osób w 2016 r. do 1339 osób w 2019 r. (wzrost o 7,29 p.p.).

Liczba mieszkańców jednostki pozostających bez zatrudnienia wyniosła 35 osób (o 2 osoby więcej niż w 2016 r.), w niewielkim stopniu wzrosła również liczba bezrobotnych kobiet (o 1 osobę). Liczba przestępstw i wykroczeń również wzrosła – o 3 zdarzenia więcej niż w 2016 r.

Liczba dzieci do lat 17 uprawnionych do zasiłku rodzinnego zmalała o 16 osób. W przypadku gospodarstw domowych przyjmujących zasiłki – utrzymała się liczba gospodarstw otrzymujących zasiłki okresowe, natomiast liczba tych przyjmujących zasiłki stałe wzrosła o 4 szt. Może to być spowodowane dość gwałtownym wzrostem liczby osób niepracujących (emerytów, rencistów), których udział w przeliczeniu na 100 mieszkańców jednostki wzrósł o 20,29 p.p. w porównaniu do 2016 r. Jednocześnie liczba podmiotów gospodarczych nadal pozostała na poziomie 90 szt.

Na terenie jednostki znajduje się 1 obiekt infrastruktury społecznej, w którym zlokalizowane są pomieszczenia biurowe Koźmińskich Usług Komunalnych, hufca ZHP i Gminnego Ośrodka Sportu. Obiekt wymaga gruntownego remontu.

Podobnie jak całe miasto Koźmin Wlkp., tak i jednostka Koźmin IV jest w pełni zwodociągowana i w bardzo dużym stopniu skanalizowana. Z sieci kanalizacyjnej nie korzysta jedynie 7,32% mieszkańców jednostki, których nieruchomości położone są w znacznej odległości od istniejącej sieci. Prawie wszyscy mieszkańcy zadeklarowali selektywną zbiórkę odpadów – tylko 1 gospodarstwo domowe nie segreguje odpadów.

Koźmin VI

Liczba mieszkańców jednostki Koźmin VI stanowi 9,56% mieszkańców gminy i jest drugim największą pod względem liczby ludności obszarem rewitalizacji. Mimo swojej wielkości liczba mieszkańców tej jednostki zmalała w porównaniu z rokiem 2016 o 333 osoby.

Liczba osób bezrobotnych w jednostce wyniosła w 2019 r. 45 osób, co oznacza spadek liczby osób bez zatrudnienia o 11 mieszkańców. Liczba bezrobotnych kobiet również zmalała (o 4 osoby), jednak ich udział w ogóle bezrobotnych na obszarze jednostki Koźmin VI wzrósł o 10 p.p. W 2019 r. popełniono w sumie 4 wykroczenia i przestępstwa.

Liczba dzieci do lat 17 uprawnionych do zasiłku rodzinnego wyniosła 50 osób – zanotowano spadek o 6,4 p.p. Jednocześnie liczba gospodarstw otrzymujących zasiłki okresowe wzrosła o 1 szt., liczba gospodarstw otrzymujących zasiłki stałe pozostała bez zmian.

Liczba emerytów i rencistów w jednostce Koźmin VI wzrosła o równe 100 osób w porównaniu do 2016 r. Ta sama pozostała również liczba podmiotów gospodarczych, choć w przeliczeniu na 100 mieszkańców jednostki ich udział wzrósł o 0,83 p.p.

Wszystkie obiekty infrastruktury społecznej zlokalizowane na obszarze Koźmina VI są w dobrym stanie technicznym. Jednostka jest zwodociągowana i skanalizowana, ale ok. 10,04% jej mieszkańców nie jest podłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej. Również większość gospodarstw zadeklarowała selektywną zbiórkę odpadów, oprócz 4 gospodarstw.

Z informacji Urzędu Miasta i Gminy wynika, że na terenie jednostki Koźmin VI występuje problem związany z szerzącymi się niekorzystnymi zjawiskami społecznymi wśród dzieci i młodzieży. Wynika to z braku wystarczającej oferty spędzania wolnego czasu pozaszkolnego, która wspierałaby kształcenie odpowiednich wzorców postępowania. Należy zatem ukierunkować działania na tym obszarze na rozwój właściwych postaw społecznych i profilaktykę związaną z uświadamianiem młodym osobom niebezpieczeństw i konsekwencji takich zjawisk jak alkoholizm i narkomania.

Pogorzalki Wielkie

Miejscowość Pogorzalki Wielkie jest jedną z najmniejszych jednostek analitycznych wskazanych jako obszar rewitalizacji (0,86% ludności gminy).

Na obszarze jednostki tylko jedna osoba jest zarejestrowana w PUP w Krotoszynie jako bezrobotna. W 2019 r. w sołectwie popełniono w sumie 3 przestępstwa i wykroczenia (wzrost o 1 szt. w porównaniu do 2016 r.). Liczba dzieci do lat 17 uprawnionych do zasiłku rodzinnego zmniejszyła się o 1 osobę w stosunku do 2016 r., przy czym liczba gospodarstw otrzymujących zasiłki okresowe i stałe nie uległa zmianie.

Liczba osób niepracujących (emerytów i rencistów) wzrosła z 25 osób w 2016 r. do 48 osób w 2019 r. (wzrost o 19,66 p.p.). O 10 szt. Wzrosła również liczba podmiotów gospodarczych, są to jednak mikroprzedsiębiorstwa, które należy wspierać w ich rozwoju.

W Pogorzalkach Wielkich znajduje się świetlica wiejska w dobrym stanie technicznym, która służy mieszkańcom w okresowych spotkaniach. Niemniej integracja społeczna mieszkańców jest dosyć słaba.

Ze względu na brak kanalizacji na obszarze wiejskim gminy wszyscy mieszkańcy jednostki analitycznej korzystają ze zbiorników bezodpływowych, ale za to wszystkie gospodarstwa domowe zadeklarowały selektywną zbiórkę odpadów.

Skalów

Sołectwo Skałów to najmniejsza jednostka analityczna zakwalifikowana jako obszar rewitalizacji (0,75% ludności gminy). Liczy zaledwie 102 mieszkańców, a więc o 13 osób mniej niż w 2016 r.

Wśród ludności jednostki tylko 1 osoba jest zarejestrowana jako bezrobotna (spadek o 1 osobę w porównaniu do 2016 r.). Na jej terenie w 2019 r. dokonano 4 wykroczeń, a więc o 2 wykroczenia mniej niż w 2016.

Liczba dzieci w wieku do 17 lat uprawnionych do zasiłku rodzinnego zmalała o 4 osoby, ale liczba gospodarstw otrzymujących zasiłki okresowe i stałe pozostała bez zmian. Liczba emerytów i rencistów wzrosła o 2 osoby.

Pozytywnym aspektem jest wzrost liczby aktywnych podmiotów gospodarczych z 2 szt. do 12 szt. (wzrost o 10,02 p.p.) co świadczy o zwiększeniu zainteresowania mieszkańców rozkręceniem własnego biznesu. Trzeba mieć jednak na uwadze, że takie mikroprzedsiębiorstwa mogą szybko zawiesić swoją działalność, dlatego wskazane jest wspieranie mieszkańców w rozwoju gospodarczym.

Z doświadczeń pracowników Urzędu Miasta i Gminy wynika, że ważnym zadaniem będzie przeprowadzenie działań profilaktycznych kształtujących właściwe postawy społeczne i moralne wśród mieszkańców, w szczególności młodych osób. Na terenie Skałowa znajduje się Ośrodek Kulturalno-Rekreacyjny, który można wykorzystać do prowadzenia różnego rodzaju kursów, szkoleń czy zajęć dla dorosłych, dzieci i młodzieży.

7. Wizja i cele programu rewitalizacji

7.1. Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji

„Mieszkańcy zrewitalizowanych obszarów cechują się zaangażowaniem w życie publiczne, ciągłym dążeniem do rozwoju osobistego i zawodowego oraz działaniem na rzecz wspólnego dobra świadomej i otwartej społeczności.”

Realizacja projektów pobudziła wśród mieszkańców chęć rozwoju i samorealizacji oraz zmotywowała do aktywności w sferze zawodowej i społecznej. Działania skierowane na edukację, szkolenia i podnoszenie kwalifikacji przyczyniły się do wzrostu wiary we własne możliwości osób bezrobotnych oraz osób nieusatysfakcjonowanych z dotychczasowego zatrudnienia. Działania te przyczyniły się do poprawy sytuacji życiowych mieszkańców. Lokalna społeczność chętnie i licznie uczestniczy w życiu publicznym, współdecydując o sprawach dotyczących całej wspólnoty. Wypracowane postawy pozwalają na przekazywanie młodszemu pokoleniu właściwych wzorców zachowań. Mieszkańcy żyją w poczuciu bezpieczeństwa i zadowolenia z poziomu prowadzonego życia.

Dzięki realizacji projektów inwestycyjnych przebudowano i odnowiono obiekty użyteczności społecznej, umożliwiając wszystkim grupom mieszkańców udział w życiu społeczności lokalnej. Ponadto zagospodarowano tereny nad rzeką Orlą i utworzono ciekawą

propozycję do spędzania wolnego czasu, w szczególności dla dzieci i młodzieży. Remont basenu umożliwił korzystanie oraz uczestnictwo w zaplanowanych działaniach osobom niepełnosprawnym.

Dzięki zrealizowaniu zaplanowanych projektów mieszkańcy obszaru rewitalizacji zyskali nowe miejsca spotkań oraz szeroką ofertę form spędzania wolnego czasu, przez co znacząco wzrósł poziom integracji społecznej. Korzystny wpływ wywarły przede wszystkim zajęcia mające na celu rozwój przedsiębiorczości wśród mieszkańców. Zaangażowanie we własny rozwój doprowadził do postępu gospodarczego, spadku bezrobocia i zahamowania procesu ubożenia części społeczeństwa. Pozytywne skutki przeprowadzonych działań są odczuwalne także, przez dzieci i młodzież, którym umożliwiono rozwój, edukację i kształtowanie właściwych postaw społecznych.

Powyższa wizja gminy po realizacji działań rewitalizacyjnych pozostaje niezmienna – główne problemy zidentyfikowane w 2017 r. nie zostały do tej pory rozwiązane, a przez to istnieje konieczność prowadzenia dalszych działań, z mocniejszym niż do tej pory zaangażowaniem.

7.2. Cele rewitalizacji i kierunki działań

Podstawowym celem działań rewitalizacyjnych jest eliminacja występujących zjawisk kryzysowych, głównie w sferze społecznej. Aby do tego doprowadzić wyznaczono następujące cele strategiczne i kierunki działań programu rewitalizacji:

1. Cel: poprawa jakości życia mieszkańców.

Kierunki działania:

- Wsparcie rozwoju edukacyjnego i zawodowego mieszkańców, w szczególności poprzez efektywne kształcenie dzieci i młodzieży oraz aktywizację zawodową osób bezrobotnych.
- Profilaktyka i przeciwdziałanie niekorzystnym zjawiskom społecznym.
- Szerzenie świadomości prozdrowotnej wśród lokalnej społeczności.

2. Cel: integracja społeczna mieszkańców.

Kierunki działania:

- Organizacja różnorodnych form spędzania wolnego czasu.
- Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych oraz starszych.

3. Cel: poprawa jakości infrastruktury technicznej przestrzeni publicznej.

Kierunki działania:

- Tworzenie warunków infrastrukturalnych wspierających realizację działań na rzecz edukacji, rozwoju i integracji mieszkańców.
- Podnoszenie warunków użytkowania obiektów infrastruktury społecznej oraz przystosowanie ich do potrzeb technicznych osób niepełnosprawnych.

8. Lista planowanych projektów podstawowych

Dla osiągnięcia wskazanych celów strategicznych wyznaczono projekty podstawowe, które spełniają poszczególne kierunki wyżej wymienionych celów. Planowane projekty podstawowe zostały podzielone na projekty społeczne (skierowane przede wszystkim na integrację mieszkańców) oraz projekty inwestycyjne (tzw. „twarde”, o charakterze remontowo – modernizacyjnym). Projekty społeczne będą realizowane na terenie wszystkich jednostek obszaru rewitalizacji mając na uwadze preferencje mieszkańców. Przebieg zaplanowanych spotkań i zajęć zostanie dostosowany do możliwości osób zainteresowanych, aby zapewnić jak największe uczestnictwo oraz dotrzeć do jak najszerszego grona beneficjentów. Realizacja projektów społecznych będzie odbywać się w następujących obiektach:

1. Świetlica Wiejska w Borzęcicach,
2. Szkoła Podstawowa w Borzęcicach,
3. Biblioteka Publiczna na terenie jednostki Koźmin Wlkp. III,
4. Szkoła Podstawowa na terenie jednostki Koźmin Wlkp. III,
5. Park Dolina Orli oraz basen kąpielowy na terenie jednostki analitycznej Koźmin Wlkp. VI,
6. Świetlica Wiejska w Pogorzalkach Wielkich,
7. Ośrodek Kulturalno-Rekreacyjny w Skałowie.

8.1. Projekty społeczne

Karta projektu nr 1	
Nazwa projektu	Przeciwdziałanie bezrobociu
Miejsce realizacji	Borzęce, Koźmin Wlkp. III, Koźmin Wlkp. IV, Pogorzałki Wielkie, Skałów
Podmiot realizujący projekt	Gmina Koźmin Wlkp.
Beneficjenci	Mieszkańcy obszaru rewitalizacji, Pozostali mieszkańcy
Cel projektu	Celem projektu jest aktywizacja osób bezrobotnych oraz biernych zawodowo, jak również zachęcenie młodych ludzi do świadomego kształcenia i wybierania perspektywicznych ścieżek kariery zawodowej.
Zakres realizowanych działań	W ramach realizacji celu projektu zostaną przeprowadzone następujące działania: - kursy językowe - szkolenia zawodowe i branżowe - spotkania doradcze w ramach klubu biznesowego - wykłady motywacyjne - zajęcia skierowane do dzieci i młodzieży zachęcające do kształcenia i wybierania przyszłościowych kierunków rozwoju i edukacji, podczas których będą odbywać się spotkania ze specjalistami i autorytetami, którzy zmotywują młodych ludzi do spełniania marzeń i ciężkiej pracy, w dążeniu do nich.
Wpływ na mieszkańców obszaru rewitalizacji	Realizacja projektu przyczyni się do obniżenia poziomu bezrobocia na obszarach rewitalizacji oraz korzystnie wpłynie na przyszłe wybory zawodowe młodych osób. Zajęcia zaplanowane w ramach projektu zmotywują osoby bezrobotne do podejmowania działań w celu poprawy swoich życiowych sytuacji i skutecznego znalezienia pracy czy też zakładania własnych działalności gospodarczych. Zainteresowane osoby będą mogły spotykać się w ramach

		powstałego klubu biznesowego oraz uzyskać porady i wsparcie. Szczególnie ważne jest to, że przewidziane działania będą wszechstronnie niwelować problemy związane z bezrobociem. Osoby bezrobotne będą mogły korzystać z pomocy doświadczonych osób co przyczyni się do wyeliminowania poczucia bezradności i osamotnienia. Realizacja projektu wpłynie korzystnie również na dzieci i młodzież, ponieważ zaplanowane dla nich zajęcia przybliżą młodym ludziom, jak ważne w przyszłości jest posiadanie pewnych umiejętności, np. znajomość języków obcych, przez co dzieci i młodzież zostanie zachęcona do podejmowania przyszłościowych decyzji. Ponadto zaplanowane zajęcia będą stanowić ciekawą propozycję spędzania wolnego czasu, co przyczyni się do czerpania właściwych wzorców zachowań.
Prognozowane rezultaty, sposób ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźniki produktu	- liczba przeprowadzonych kursów językowych 1-2 - liczba zorganizowanych szkoleń zawodowych i branżowych 1 - liczba zorganizowanych spotkań w klubie biznesowym 1 - liczba odbytych wykładów motywacyjnych 1-2 - liczba przeprowadzonych zajęć skierowanych do dzieci i młodzieży 1
	Wskaźniki rezultatu	- liczba osób, które wzięły udział w kursach językowych 10-15 - liczba uczestników szkoleń zawodowych i branżowych około 10 - liczba osób uczestniczących w spotkaniach klubu biznesowego 10 - liczba uczestników wykładów motywacyjnych około 10 - liczba dzieci i młodzieży, które wzięły udział w zajęciach 15
Spełnione cele i kierunki LPR		Cel 1. Poprawa jakości życia mieszkańców. Kierunek: Wsparcie rozwoju edukacyjnego i zawodowego mieszkańców, w szczególności poprzez efektywne kształcenie dzieci i młodzieży oraz aktywizację zawodową osób bezrobotnych. Cel 2. Integracja społeczna mieszkańców. Kierunek: 2.1. Organizacja różnorodnych form spędzania wolnego czasu.
Szacowana wartość projektu		20.000,00 zł

Źródła finansowania	Urząd Miasta i Gminy Koźmin Wlkp., EFS,
Okres realizacji	2018-2022

Karta projektu nr 2	
Nazwa projektu	Integracja mieszkańców lokalnych wspólnot
Miejsce realizacji	Borzęcice, Koźmin Wlkp. III, Koźmin Wlkp. IV, Koźmin Wlkp. VI, Pogorzałki Wielkie, Skałów
Podmiot realizujący projekt	Gmina Koźmin Wlkp.
Beneficjenci	Mieszkańcy podobszarów rewitalizacji, Pozostali mieszkańcy
Cel projektu	Celem projektu jest wzrost integracji społecznej oraz wsparcie aktywności mieszkańców lokalnych wspólnot w sferze publicznej.
Zakres realizowanych działań	W ramach realizacji celu projektu zostaną zorganizowane imprezy i wydarzenia integracyjne na terenie obszaru rewitalizacji. Zaplanowano następujące działania: Zajęcia integracyjne związane z szerzeniem akceptacji i wzajemnego zrozumienia w szczególności wobec osób niepełnosprawnych oraz starszych. W ramach zajęć zaplanowano: - zajęcia artystyczne, podczas których wszyscy mieszkańcy będą mogli rozwijać swoje zainteresowania plastyczne, przy tworzeniu różnego rodzaju rękodzieł, - występy artystyczne/ muzyczne/ recytatorskie itp. podczas których mieszkańcy (w tym osoby niepełnosprawne i starsze) będą mogli podzielić się swoimi zdolnościami.

	Rodzinny piknik- impreza integracyjna na terenie przy basenie kąpielowym w jednostce analitycznej Koźmin Wlkp. VI., podczas której mieszkańcy będą mogli wspólnie brać udział w zorganizowanych grach i zabawach , np. turniej piłki plażowej, zawody pływackie. Wieczory muzyczno- taneczne, podczas których mieszkańcy będą mogli uczestniczyć w zajęciach integracyjnych, zorganizowanych według preferencji i potrzeb zainteresowanych, takich jak: zajęcia taneczne, konkursy taneczne, karaoke, pokazy talentów, koncerty miejscowych i okolicznych chórów, zespołów muzycznych i kapel. Wydarzenia integracyjne w Bibliotece na terenie jednostki analitycznej Koźmin Wlkp. III, dla miłośników czytelnictwa, w ramach których zostaną zorganizowane: - spotkania czytelnicze, - spotkania z autorami, - spotkania skierowane dla osób starszych i dzieci, podczas których będzie odbywać się wspólne czytanie wybranych lektur - wieczory poetyckie, w ramach których zainteresowane osoby będą mogły podzielić się własną twórczością 5. Spotkania integracyjne rozwijające zainteresowania mieszkańców dotyczące aktorstwa, teatru i kina, w ramach których zaplanowano również: - wspólne wyjścia do teatru/ kina, - wieczory filmowe/ kino letnie, - organizacja własnych inscenizacji i sztuk teatralnych, - spotkania z członkami działających w okolicy grup artystycznych i teatralnych. 6. Impreza integracyjna związana z tradycją i regionalną kulturą. Podczas imprez osoby starsze będą mogły dzielić się swoimi wspomnieniami dotyczącymi ich życia oraz dzielić swoje odczucia z dziećmi i młodzieżą.
Wpływ na mieszkańców obszaru rewitalizacji	Realizacja projektu przyczyni się do zwiększenia integracji społecznej mieszkańców oraz zniwelowania barier w kontaktach z osobami niepełnosprawnymi czy też starszymi. Zaplanowane działania będą przeciwdziałać wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych oraz osób starszych. Dzięki zrealizowaniu projektu zostaną pogłębione

		więzi międzypokoleniowe, przez co zarówno osoby starsze jak i dzieci i młodzież będą mogły czerpać korzyści. Przekazywanie młodym osobom wartościowych zasad i wzorców zachowań stanowi ważną część procesu kształtowania się ich postaw. Osoby starsze natomiast poprzez kontakt z mieszkańcami, w tym z młodymi osobami zdobędą poczucie przynależności do wspólnoty oraz większe poczucie własnej wartości.
Prognozowane rezultaty, sposób ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźniki produktu	- liczba zorganizowanych zajęć integracyjnych 1 - liczba zorganizowanych zajęć artystycznych 1 - liczba przeprowadzonych wieczorów muzyczno- tanecznych 1 - liczba zorganizowanych zajęć w bibliotece 2 - liczba zorganizowanych spotkań związanych z aktorstwem, teatrem i kinem 2 - liczba zorganizowanych imprez promujących regionalną tradycję 1
	Wskaźniki rezultatu	- liczba osób, które wzięły udział w zorganizowanych zajęciach integracyjnych 15 - liczba osób uczestniczących w zajęciach artystycznych 15 - liczba uczestników wieczorów muzyczno-tanecznych 20 - liczba uczestników zajęć zorganizowanych w bibliotece 20 - liczba uczestników spotkań związanych z aktorstwem, teatrem i kinem 15-20 - liczba uczestników imprez promujących regionalną tradycję 10-15
Spełnione cele i kierunki LPR		Cel 2. Integracja społeczna mieszkańców. Kierunki: 2.1. Organizacja różnorodnych form spędzania wolnego czasu. 2.2. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych oraz starszych.
Szacowana wartość projektu		30.000,00 zł
Źródła finansowania		Urząd Miasta i Gminy Koźmin Wlkp., EFS, PROW
Okres realizacji		2018-2023

8.2. Projekty inwestycyjne

Karta projektu nr 3	
Nazwa projektu	Przebudowa obiektu użyteczności publicznej
Miejsce realizacji	Koźmin Wlkp. III, numer działki 1443
Podmiot realizujący projekt	Gmina Koźmin Wlkp.
Beneficjenci	Mieszkańcy obszaru rewitalizacji, Mieszkańcy Gminy Koźmin Wlkp.
Cel projektu	Celem projektu jest utworzenie Urzędu Stanu Cywilnego oraz siedziby Rady Miejskiej w istniejącym obiekcie budowlanym.
Zakres realizowanych działań	W ramach realizacji celu projektu zostaną przeprowadzone następujące działania: Przebudowa istniejącego obiektu. Remont obiektu: - wymiana stolarki okiennej i drzwiowej - wymiana instalacji elektrycznej - wymiana grzejników - tynkowanie/ odmalowanie ścian i sufitów 3. Przystosowanie dla osób niepełnosprawnych, w tym: - budowa ramp i podjazdu - instalacja windy - przystosowanie łazienek - zapewnienie parkingu dla osób niepełnosprawnych przy obiekcie 4. Wyposażenie obiektu: - zakup niezbędnych mebli - zakup urządzeń elektronicznych

Wpływ na mieszkańców obszaru rewitalizacji		Realizacja projektu umożliwi mieszkańcom zawieranie związków małżeńskich we właściwych warunkach. Do tej pory na ten cel udostępniano salę sesyjną Urzędu Miasta i Gminy Koźmin Wlkp. I dokładano wszelkich starań, aby zapewnić dogodne warunki i okoliczności przebiegu ceremonii. Utworzenie samodzielnego obiektu stanowić będzie bardziej praktyczne rozwiązanie. Działania związane z przebiegiem ceremonii ślubnych nie będą zaburzały pracy Urzędu Miasta i Gminy. Dotychczas działalność Urzędu (spotkania, rady sesyjne) należało pogodzić z planowanymi terminami zawieranych związków małżeńskich, przez co sala sesyjna nie mogła być w pełni przeznaczana i wykorzystywana w swoich podstawowych celach. Dzięki realizacji projektu mieszkańcy będą mogli załatwiać wszelkie sprawy należące do zakresu działalności USC w jednym obiekcie. Ważne jest również zapewnienie komfortu korzystania z obiektu przez osoby niepełnosprawne. Przebudowa budynku będzie miała na celu przystosowanie go do potrzeb osób niepełnosprawnych.
Prognozowane rezultaty, sposób ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźniki produktu	- liczba wyremontowanych pomieszczeń 112 - liczba wymienionych rzeczy (okna, drzwi itp.) 30 - liczba zakupionych elementów wyposażenia obiektu 10
	Wskaźniki rezultatu	- liczba interesantów korzystających z obiektu 100/miesiąc - liczba osób niepełnosprawnych korzystających z obiektu 2 - liczba zawartych związków małżeńskich w obiekcie 6/miesiąc
Spełnione cele i kierunki LPR		Cel 3. Poprawa jakości infrastruktury technicznej przestrzeni publicznej. Kierunki: 3.1. Tworzenie warunków infrastrukturalnych wspierających realizację działań na rzecz edukacji, rozwoju i integracji mieszkańców. 3.2. Podnoszenie warunków użytkowania obiektów infrastruktury społecznej oraz przystosowywanie ich do potrzeb technicznych osób niepełnosprawnych.
Szacowana wartość projektu		2.500.000,00 zł
Źródła finansowania		Urząd Miasta i Gminy Koźmin Wlkp., EFRR

Okres realizacji	2019-2021

Karta projektu nr 4	
Nazwa projektu	Zagospodarowanie terenu nad rzeką Orlą
Miejsce realizacji	Koźmin Wlkp. VI, numery działek: 792, 1176/1, 1182/12
Podmiot realizujący projekt	Gmina Koźmin Wlkp.
Beneficjenci	Mieszkańcy obszaru rewitalizacji, Mieszkańcy Gminy Koźmin
Cel projektu	Celem projektu jest utworzenie parku „Dolina Orli” oraz przeprowadzenie renowacji basenu kąpielowego.
Zakres realizowanych działań	W ramach realizacji celu projektu zostaną przeprowadzone następujące działania: 1. Utworzenie parku „Dolina Orli”, w szczególności: - utworzenie alejek pieszych i rowerowych, - instalacja oświetlenia w parku, - utworzenie obiektów małej architektury (ławki, kosze na śmieci) - przystosowanie do osób niepełnosprawnych (podjazdy) - wydzielenie strefy wolnej przestrzeni dla psów, na której będą mogły być swobodnie wyprowadzane. Renowacja basenu kąpielowego: - odnowienie basenu - wymiana izolacji - wymiana okładzin - wymiana wentylacji - remont szatni - remont przebieralni - remont łazienek

		- przystosowanie dla osób niepełnosprawnych (pochylnia, poręczce itp.)
Wpływ na mieszkańców obszaru rewitalizacji		Realizacja projektu przyczyni się do powstania miejsca odpoczynku i rekreacji mające pozytywny wpływ na jakość życia mieszkańców. Dzięki utworzeniu parku zostanie zapewniony mieszkańcom dostęp do otwartych terenów zieleni, co równie korzystnie wpłynie na atrakcyjność przestrzeni zrewitalizowanego obszaru. Przystosowanie utworzonych/ odnowionych obiektów dla osób niepełnosprawnych umożliwi im komfortowe korzystanie z powstałego miejsca rekreacji. Realizacja projektu umożliwi organizację i przeprowadzenie działań społecznych, zaplanowanych w ramach niniejszego programu rewitalizacji.
Prognozowane rezultaty, sposób ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźniki produktu	- powierzchnia zagospodarowanego terenu 3 ha - liczba obiektów małej architektury 5 - liczba wyremontowanych obiektów 1
	Wskaźniki rezultatu	- liczba osób korzystających z parku 50-100/ miesięcznie - liczba osób niepełnosprawnych korzystających z parku 10-20 - liczba osób korzystających z basenu 50-100 - liczba osób niepełnosprawnych korzystających z basenu 5-10
Spełnione cele i kierunki LPR		Cel 3. Poprawa jakości infrastruktury technicznej przestrzeni publicznej. Kierunki: 3.1. Tworzenie warunków infrastrukturalnych wspierających realizację działań na rzecz edukacji, rozwoju i integracji mieszkańców. 3.2. Podnoszenie warunków użytkowania obiektów infrastruktury społecznej oraz przystosowywanie ich do potrzeb technicznych osób niepełnosprawnych.
Szacowana wartość projektu		3.000.000,00 zł
Źródła finansowania		Urząd Miasta i Gminy Koźmin Wlkp., EFFR, PROW
Okres realizacji		2018-2021

Karta projektu nr 5		
Nazwa projektu	Rewitalizacja Starego Rynku	
Miejsce realizacji	Koźmin Wlkp., ul. Stary Rynek, nr działek: 1745/1, 1745/2, 1745/4, 1745/5 1745/6 Projekt znajduje się poza obszarem rewitalizacji	
Podmiot realizujący projekt	Gmina Koźmin Wlkp.	
Beneficjenci	Mieszkańcy obszaru rewitalizacji,	
Cel projektu	Celem projektu jest nadanie nowej funkcji i wyglądu centrum miasta	
Zakres realizowanych działań	W ramach realizacji celu projektu zostaną przeprowadzone następujące działania: 1.Wymiana nawierzchni ulic, chodników i placów 2.Remont elewacji kamienic 3.Nowe elementy architektoniczne na rynku	
Wpływ na mieszkańców obszaru rewitalizacji	Projekt przyczyni się do powstania miejsca odpoczynku oraz rekreacji dla mieszkańców, dzięki czemu znacząco podniesie się zarówno poziom bezpieczeństwa, jak i jakość życia społeczności lokalnej. Rynek jest miejscem, w którym najczęściej spotykają się mieszkańcy, jest sercem i wizytówką miasta Koźmin Wielkopolski. Niezbędne jest zatem przeprowadzenie działań, które poprawią estetykę i jego atrakcyjność dla społeczności lokalnej i osób przyjezdnych. Z uwagi na to, jak ważną rolę odgrywa Rynek w integracji mieszkańców, zdecydowano się włączyć projekt jego rewitalizacji do Programu. Pomimo że Rynek nie znajduje się w obszarze rewitalizacji, silnie na ten obszar oddziałuje, ponieważ jest głównym miejscem spotkań dla mieszkańców jednostki Koźmin III oraz Koźmin VI.	
Prognozowane rezultaty, sposób ich oceny i zmierzenia	Wskaźniki produktu	- powierzchnia ulic, chodników, placów – 10.000 m ² - liczba kamienic – 25 - liczba nowych elementów - 5

w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźniki rezultatu	- liczba osób korzystających z chodników, placów 200/dzień - liczba osób zamieszkujących kamienice – 120 osób
Spełnione cele i kierunki LPR		Cel 3. Poprawa jakości infrastruktury technicznej przestrzeni publicznej. Kierunki: 3.1. Tworzenie warunków infrastrukturalnych wspierających realizację działań na rzecz edukacji, rozwoju i integracji mieszkańców. 3.2. Podnoszenie warunków użytkowania obiektów infrastruktury społecznej oraz przystosowywanie ich do potrzeb technicznych osób niepełnosprawnych.
Szacowana wartość projektu		2.500.000,00 zł
Źródła finansowania		Urząd Miasta i Gminy Koźmin Wlkp., EFFR
Okres realizacji		2020-2023

Karta projektu nr 6	
Nazwa projektu	Modernizacja i rozbudowa wielofunkcyjnego budynku użyteczności publicznej
Miejsce realizacji	Koźmin Wlkp., ul. Floriańska 21, dz. ewid. nr 755/3, 755/4 obręb Koźmin Wlkp.
Podmiot realizujący projekt	Gmina Koźmin Wlkp.
Beneficjenci	Mieszkańcy obszaru rewitalizacji, mieszkańcy gminy Koźmin Wlkp.
Cel projektu	Termomodernizacja obiektu wraz z jego przebudową, rozbudową i nadbudową oraz dostosowanie go do potrzeb obecnych i przyszłych użytkowników
Zakres realizowanych działań	W ramach realizacji projektu zostaną przeprowadzone roboty ogólnobudowlane, tj. roboty ziemne, fundamentowe, betonowe, murowe, ciesielskie, malarskie, instalacyjne, elektryczne, blacharskie, pokrywcze. W ramach podstawowych robót, biorąc pod uwagę niedostateczny stan techniczny obiektu, należy wykonać co najmniej: 1. Naprawa ław i ścian fundamentowych, wzmocnienie fundamentów, 2. Wykonanie żelbetowego wieńca na całym obiekcie oraz wykonanie nowej konstrukcji dachu wraz z wymianą pokrycia,

		3. Wymiana i docieplenie posadzki, 4. Wymiana stolarki okiennej i drzwiowej oraz bram, 5. Rozbiórka istniejących fragmentów dociepleń ścian, zabezpieczenie przed wilgocią i malowanie, 6. Przebudowa budynku w celu dostosowania do obowiązujących przepisów (ergonomii, bhp i p-poż), 7. Modernizacja systemu grzewczego i przygotowania ciepłej wody użytkowej, 8. Ocieplenie dachu, ścian zewnętrznych, podłogi na gruncie, 9. Uzupelnienie istniejących terenów utwardzonych.
Wpływ na mieszkańców obszaru rewitalizacji		Przedmiotowy obiekt pełni wiele funkcji – zlokalizowane są tutaj pomieszczenia biurowe Koźmińskich Usług Komunalnych, hufca ZHP, Gminnego Ośrodka Sportu. W przedmiotowym obiekcie znajdują się biura, magazyny, pomieszczenia socjalne i sanitarne. Wraz z otaczającymi go obiektami (kilkoma boiskami Orlik) tworzy doskonałą bazę do realizacji projektów sportowych, zwłaszcza tych ukierunkowanych na dzieci i młodzież. Dzięki realizacji inwestycji obiekt oraz jego otoczenie zyskują nową estetykę, a pracownicy, klienci oraz dzieci i młodzież będą mogli pracować i przebywać w odpowiednich warunkach, co będzie szczególnie istotne w sezonie zimowym. Obiekt zostanie lepiej dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych poprzez odpowiednie zaprojektowanie wejść.
Prognozowane rezultaty, sposób ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźniki produktu	- powierzchnia zabudowy – 998,29 m² (po rozbudowie), - powierzchnia użytkowa - 849,16 m² (po rozbudowie), - kubatura – 4818,20 m³ (po rozbudowie), - liczba kondygnacji – 1.
	Wskaźniki rezultatu	- liczba osób korzystających – ok. 50 os./dzień - liczba organizowanych działań społeczno-rekreacyjnych i/lub sportowych – 1-2 szt./dzień, - liczba obiektów zmodernizowanych, przebudowanych, rozbudowanych – 1 szt. - liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych – 1 szt.

Spełnione cele i kierunki LPR	Cel 3. Poprawa jakości infrastruktury technicznej przestrzeni publicznej. Kierunki: 3.1. Tworzenie warunków infrastrukturalnych wspierających realizację działań na rzecz edukacji, rozwoju i integracji mieszkańców. 3.2. Podnoszenie warunków użytkowania obiektów infrastruktury społecznej oraz przystosowywanie ich do potrzeb technicznych osób niepełnosprawnych.
Szacowana wartość projektu	2 136 316,00 zł
Źródła finansowania	Urząd Miasta i Gminy Koźmin Wlkp., EFFR
Okres realizacji	2021-2023

8.3. Projekty uzupełniające

Karta projektu uzupełniającego nr 1	
Nazwa projektu	Promowanie właściwych postaw moralnych i społecznych
Miejsce realizacji	Borzęcice, Koźmin Wlkp. III, Koźmin Wlkp. IV, Koźmin Wlkp. VI, Pogorzałki Wielkie, Skałów
Podmiot realizujący projekt	Gmina Koźmin Wlkp.
Beneficjenci	Mieszkańcy obszaru rewitalizacji, Pozostali mieszkańcy
Cel projektu	Celem projektu jest zachęcenie mieszkańców do reagowania i przeciwdziałania nieakceptowanym społecznie zjawiskom i czynom (patologia/ agresja/ przemoc w rodzinie) oraz uświadamianie i szerzenie pomocy osobom dotkniętym tego rodzaju problemami.

Zakres realizowanych działań	W ramach realizacji celu projektu zostaną przeprowadzone spotkania i wydarzenia tematyczne związane z ważnymi zjawiskami społecznymi, których zakres będzie ustalany również w porozumieniu z mieszkańcami oraz zainteresowanymi osobami. Zaplanowano następujące działania: 1. Wydarzenia informacyjne o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, - Wykłady dotyczące występowania problemu przemocy w rodzinie, jego rodzajach i wpływie na życie ofiar oraz całych rodzin, - psycholodzy i specjaliści wskażą co należy zrobić oraz jakie są możliwe środki pomocy, gdy jest się ofiarą lub świadkiem przemocy (w tym również wobec osób starszych i niepełnosprawnych) - zostanie zorganizowana grupa wsparcia oraz zaoferowana anonimowa pomoc terapeutyczna dla rodzin i ofiar przemocy domowej. 2. Cykl spotkań, podczas których będą budowane postawy obywatelskie, w tym zajęcia szerzące odpowiednie zachowania wśród dzieci i młodzieży w wyjątkowych sytuacjach, jak np. - pomoc nieprzytomnej osobie/ wykonanie resuscytacji/ zachowanie podczas ataku epilepsji, - bycie świadkiem kradzieży/pobicia/przestępstwa, - znalezienie porzuconego psa/kota, 3. Imprezy proekologiczne mające na celu szerzenie świadomości ekologicznej wśród mieszkańców i przeciwdziałanie zachowaniom szkodliwym dla środowiska, jak również motywowanie społeczności do reagowania na tego typu działania. 4. Spotkania z funkcjonującymi na terenie gminy przedstawicielami organizacjami charytatywnymi/ wolontariackimi, podczas których mieszkańcy będą mogli zapoznać się z ich działaniem oraz zostaną zachęcani do aktywności i uczestnictwa w prowadzonych przez dane organizacje działaniach społecznych.
Wpływ na mieszkańców obszaru rewitalizacji	Realizacja projektu wpłynie korzystnie na mieszkańców obszaru rewitalizacji. Zaplanowane zajęcia i wydarzenia uświadomią osobom borykającym się z problemami w rodzinach, że mogą liczyć na pomoc specjalistów. Dzięki realizacji projektu zostaną przekazane wartościowe i godne

		naśladowania postawy społeczne oraz zostaną podniesione moralne mieszkańców. Znaczące korzyści, sprzyjające ochronie środowiska zostaną osiągnięte dzięki uświadamianiu mieszkańców i motywowaniu ich do działań ekologicznych. Działania skierowane do dzieci i młodzieży będą stanowić wsparcie dla właściwego kształtowania wzorców ich zachowań.
Prognozowane rezultaty, sposób ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźniki produktu	- liczba zorganizowanych wykładów 1 - liczba zorganizowanych spotkań ze specjalistami 1 - liczba zorganizowanych spotkań dla dzieci i młodzieży 2 - liczba przeprowadzonych imprez proekologicznych 1 - liczba przeprowadzonych spotkań z przedstawicielami organizacji charytatywnych 1
	Wskaźniki rezultatu	- liczba uczestników wykładów około 15 - liczba osób uczestniczących w spotkaniach ze specjalistami 10 - liczba dzieci i młodzieży, która wzięła udział w zorganizowanych spotkaniach 10-15 - liczba uczestników imprez proekologicznych 10 - liczb osób które wzięły udział w spotkaniach z przedstawicielami organizacji charytatywnych 10
Spełnione cele i kierunki LPR		Cel 1. Poprawa jakości życia mieszkańców. Kierunek: Profilaktyka i przeciwdziałanie niekorzystnym zjawiskom społecznym. Cel 2. Integracja społeczna mieszkańców. Kierunek: 2.1. Organizacja różnorodnych form spędzania wolnego czasu. 2.2. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych oraz starszych.
Szacowana wartość projektu		10.000,00 zł
Źródła finansowania		Urząd Miasta i Gminy Koźmin Wlkp., EFS
Okres realizacji		2018-2023

Karta projektu uzupełniającego nr 2	
Nazwa projektu	Promocja zdrowego stylu życia i aktywnej rekreacji.
Miejsce realizacji	Borzęce, Koźmin Wlkp. III, Koźmin Wlkp. IV, Koźmin Wlkp. VI, Pogorzałki Wielkie, Skałów
Podmiot realizujący projekt	Gmina Koźmin Wlkp.
Beneficjenci	Mieszkańcy obszaru rewitalizacji
Cel projektu	Celem projektu jest zmotywowanie mieszkańców do prowadzenia zdrowego i aktywnego stylu życia oraz uświadamianie, w szczególności młodym osobom niebezpieczeństw i zagrożeń wynikających z uzależnień (alkoholowych/narkomanii).
Zakres realizowanych działań	W ramach realizacji celu projektu zostaną zorganizowane spotkania, zajęcia i imprezy, których tematyka będzie związana z szeroko rozumianym zdrowym stylem życia. Przede wszystkim zaplanowano następujące działania: a) Imprezy promujące zdrowe odżywianie, podczas których zostaną przeprowadzone pokazy oraz kursy gotowania odpowiednio do wieku i trybu życia zainteresowanych osób. Kuchnia tradycyjna i regionalna zostanie połączona ze zdrowymi metodami przygotowywania posiłków, np. stosowanie zdrowszych zamienników produktów spożywczych. b) Imprezy sportowe dla mieszkańców w każdym wieku, w ramach których zostaną przeprowadzone: - gry, zabawy i konkursy dla najmłodszych - zawody sportowe dla uczniów Szkół Podstawowych - zajęcia fizyczne (aerobik, joga, zumba,)

		- gimnastyka dla osób starszych - zajęcia rehabilitacyjne dla osób niepełnosprawnych - zajęcia pływania dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych (w tym osób niepełnosprawnych i osób starszych) c) Wydarzenia prozdrowotne zachęcające mieszkańców do badań okresowych i kontrolowania swojego stanu zdrowia, podczas których zainteresowane osoby będą mogły skorzystać z darmowego badania ciśnienia, wzroku itp. d) Wydarzenia dotyczące przeciwdziałania uzależnieniom alkoholowym i narkomani, w ramach których zostaną przeprowadzone następujące działania: - Spektakle dla dzieci i młodzieży z zakresu profilaktyki uzależnień, - Cykl spotkań profilaktycznych zmniejszających zagrożenia wśród dzieci i młodzieży, - Wykłady uświadamiające zagrożenia wynikające z uzależnień dla zdrowia fizycznego oraz psychicznego osób uzależnionych, a także wpływ na rodzinę osoby uzależnionej. - Spotkania o charakterze doradczym ze specjalistami i psychologami, którzy będą służyć pomocą i wsparciem oraz wskażą możliwe rozwiązania danych problemów związanych z uzależnieniem.
Wpływ na mieszkańców obszaru rewitalizacji		Realizacja projektu pozytywnie wpłynie na stan zdrowia mieszkańców. Zaplanowane działania przyczynią się do kompleksowego dbania o swoje zdrowie osób w każdym wieku, w szczególności do wykonywania okresowych badań oraz zachęcą ich do aktywności fizycznej. Mieszkańcy będą mogli zmienić swoje nawyki żywieniowe oraz zostaną zmotywowani do świadomego i zdrowego odżywiania. Dzięki realizacji projektu dzieci i młodzież będą aktywnie spędzać wolny czas.
Prognozowane rezultaty, sposób ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźniki produktu	- liczba zorganizowanych imprez promujących zdrowy styl życia 2 - liczba przeprowadzonych imprez sportowych 2 - liczba zorganizowanych wydarzeń promujących przeprowadzanie badań okresowych 1 - liczba wydarzeń profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom 1
	Wskaźniki rezultatu	- liczba uczestników imprez promujących zdrowy styl życia 20-50 - liczba uczestników imprez sportowych 20-50

		- liczba osób uczestniczących w wydarzeniach promujących przeprowadzanie badań okresowych 10-20 - liczba osób, które wzięły udział w wydarzeniach profilaktycznych przeciw uzależnieniom 20-60
Spełnione cele i kierunki LPR		Cel 1. Poprawa jakości życia mieszkańców. Kierunek: Szerzenie świadomości prozdrowotnej wśród lokalnej społeczności. Cel 2. Integracja społeczna mieszkańców. Kierunek: 2.1. Organizacja różnorodnych form spędzania wolnego czasu. 2.2. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych oraz starszych.
Szacowana wartość projektu		50.000,00 zł
Źródła finansowania		Urząd Miasta i Gminy Koźmin Wlkp., EFS
Okres realizacji		2018-2023

Żaden z powyższych projektów rewitalizacyjnych nie został jeszcze zrealizowany z powodu nie otrzymanie dofinansowania – budżet gminy w przypadku większości ww. projektów nie będzie sam w stanie udźwignąć takich inwestycji. Jedynie w przypadku projektu nr 3 „Przebudowa obiektu użyteczności publicznej” gminie udało się pozyskać pożyczkę z programu Jessica 2 i jest on planowany do realizacji w terminie 01.01.2021 – 31.03.2022.

9. Projekty zintegrowane

Projekt zintegrowany stanowią co najmniej dwa projekty, które są ze sobą powiązane tematycznie w ramach wspólnego celu. Cel ten może zostać osiągnięty dzięki ich realizacji, a wybór do dofinansowania lub realizacja jest koordynowana przez właściwe instytucje.

W Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Koźmin Wlkp. znajdują się następujące powiązania:

Projekty społeczne:

- „Przeciwdziałanie bezrobociu”,
- „Integracja mieszkańców lokalnych wspólnot”

Projekty uzupełniające:

- „Promowanie właściwych postaw moralnych i społecznych”,
- „Promocja zdrowego stylu życia i aktywnej rekreacji”

są ze sobą zintegrowane, ponieważ mają na celu niwelowanie poszczególnych problemów społecznych, za pomocą organizacji właściwych zajęć, kursów, szkoleń itp. Wymienione wyżej projekty są nakierowane na eliminowanie zdiagnozowanych zjawisk kryzysowych oraz organizację różnorodnych form spędzania wolnego czasu. Dzięki temu umożliwiono mieszkańcom podobszarów rewitalizacji wybór z szerokiej oferty form spędzania wolnego czasu.

Projekty społeczne:

- „Integracja mieszkańców lokalnych wspólnot”

Projekty uzupełniające:

- „Promowanie właściwych postaw moralnych i społecznych”,
- „Promocja zdrowego stylu życia i aktywnej rekreacji”

są ze sobą powiązane, ponieważ wszystkie działania zaplanowane w ich ramach przeciwdziałają wykluczeniu społecznemu osób starszych oraz osób niepełnosprawnych. Przedsięwzięcia podejmowane w celu realizacji wskazanych projektów społecznych zostały skierowane do wszystkich mieszkańców podobszarów rewitalizacji, w tym osób starszych i niepełnosprawnych.

Projekt inwestycyjny „Zagospodarowanie terenu nad rzeką Orlą” jest zintegrowany z następującymi projektami podstawowymi oraz uzupełniającymi:

- „Promowanie właściwych postaw moralnych i społecznych”,
- „Promocja zdrowego stylu życia i aktywnej rekreacji”,
- „Integracja mieszkańców lokalnych wspólnot”

Odpowiednio zagospodarowany teren nad rzeką Orlą stanie się nowym miejscem spotkań mieszkańców, w którym będą panować właściwe warunki w szczególności dla dzieci, osób niepełnosprawnych oraz osób starszych. Wskazany projekt inwestycyjny stanowi bazę infrastrukturalną do organizacji działań zaplanowanych w ramach wymienionych projektów społecznych, przez co wspiera ich spójną i całościową realizację.

Projekty inwestycyjne:

- „Zagospodarowanie terenu nad rzeką Orlą”,
- „Przebudowa obiektu użyteczności społecznej”,
- „Rewitalizacja Starego Rynku”,
- „Modernizacja i rozbudowa wielofunkcyjnego budynku użyteczności publicznej”.

są ze sobą zintegrowane, ponieważ inwestycje te przyczyniają się do podnoszenia warunków użytkowania obiektów infrastruktury społecznej, przede wszystkim przez dostosowania dla osób niepełnosprawnych, które poruszają się na wózkach inwalidzkich.

10. Komplementarność pomiędzy poszczególnymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi

10.1. Komplementarność przestrzenna

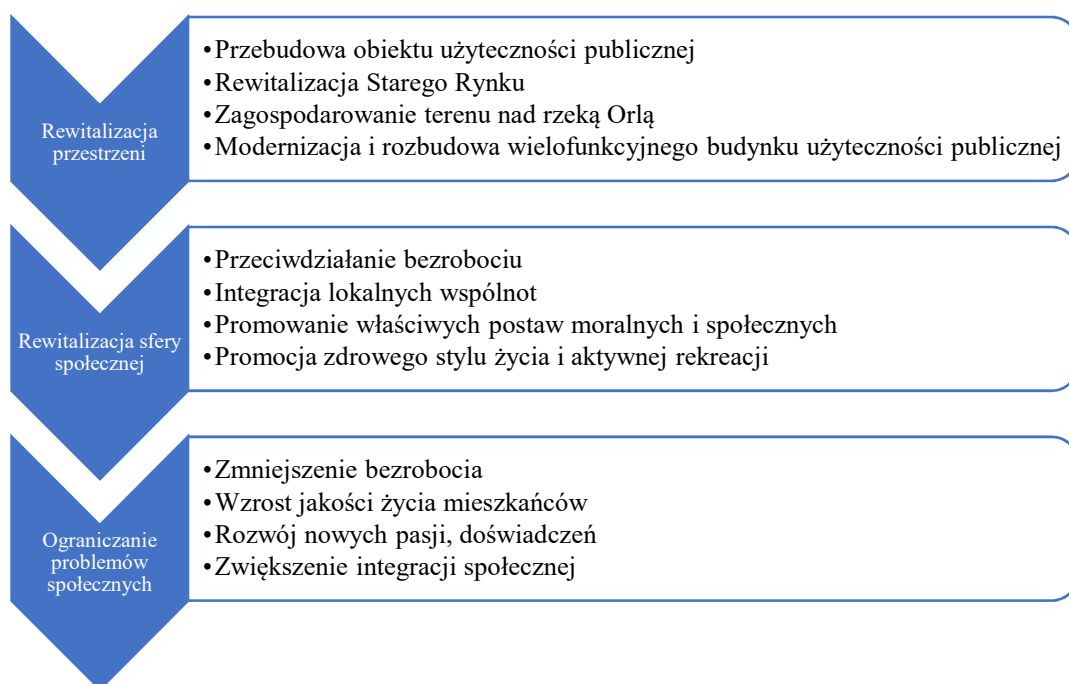
Komplementarność przestrzenna została zapewniona dzięki oddziaływaniu na cały obszar objęty procesem rewitalizacji, które nie skutkuje powstawaniem nieoczekiwanych, negatywnych następstw oraz przenoszeniem problemów na inne obszary gminy. Projekty realizowane w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji korzystnie wpłyną na całą gminę, ponieważ z wielu inwestycji, oprócz mieszkańców objętych rewitalizacją, będą mogli korzystać wszyscy mieszkańcy gminy oraz turyści.

10.2. Komplementarność problemowa

Zaproponowane projekty działań zaplanowano, w sposób mający na uwadze wzajemne wsparcie oraz dopełnienie tematyczne, związane z dążeniem do osiągnięcia wspólnych celów. Wyeliminowanie zjawisk kryzysowych, poprzez realizację zamierzonych przedsięwzięć determinuje konieczność zapewnienia komplementarności pod każdym względem. Zaplanowane działania mają przede wszystkim spełniać wyznaczone kierunki, które to pozwolą na osiągnięcie wskazanych celów strategicznych.

Szczególnie ważne są wobec tego powiązania projektów zintegrowanych, które mają na celu całościową eliminację występujących problemów i zjawisk kryzysowych we wszystkich obszarach rewitalizacji. Poniżej przedstawiono powiązania projektów podstawowych, projektów uzupełniających i projektów spoza obszaru rewitalizacji z kierunkami LPR Gminy Koźmin Wlkp., w celu zobrazowania występujących związków i wspólnego oddziaływania na wskazane zakresy problemowe.

Realizacja działań inwestycyjnych będzie służyła przede wszystkim trzem celom: zwiększeniu estetyki i atrakcyjności obszaru rewitalizacji, zapewnieniu miejsc realizacji projektów społecznych o odpowiednim standardzie, zainteresowaniu społeczeństwa działaniami rewitalizacyjnymi. Społeczność lokalna gminy Koźmin Wlkp. nie jest za bardzo zainteresowana działaniami „miękkimi”, które wymagają pewnego zaangażowania z ich strony. Działania inwestycyjne mają więc przyciągnąć ich uwagę, nakierować na zidentyfikowane problemy oraz wskazać nowe kierunki rozwoju i spędzania wolnego czasu. Samo przebywanie w przestrzeni publicznej obszaru rewitalizacji pozwoli mieszkańcom na nawiązanie pewnych relacji, a tym samym poczucie przynależności. Działania inwestycyjne będą szczególnie istotne dla osób młodych, lubiących przebywać w przestrzeni publicznej.

Rysunek 12: Powiązania pomiędzy projektami

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 35: Powiązania projektów rewitalizacyjnych z kierunkami LPR.

Projekty rewitalizacyjne	Kierunki działań rewitalizacyjnych						
	Wsparcie rozwoju edukacyjnego i zawodowego mieszkańców, w szczególności poprzez efektywne kształcenie dzieci i młodzieży oraz aktywizację zawodową osób bezrobotnych.	Profilaktyka i przeciwdziałanie niekorzystnym zjawiskom społecznym.	Szerzenie świadomości prozdrowotnej wśród lokalnej społeczności.	2.1. Organizacja różnorodnych form spędzania wolnego czasu.	2.2. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych oraz starszych.	3.1. Tworzenie warunków infrastrukturalnych wspierających realizację działań na rzecz edukacji, rozwoju i integracji mieszkańców.	3.2. Podnoszenie warunków użytkowania obiektów infrastruktury społecznej oraz przystosowywanie ich do potrzeb technicznych osób niepełnosprawnych.
Projekt nr 1: Przeciwdziałanie bezrobociu							
Projekt nr 2: Integracja mieszkańców lokalnych wspólnot							
Projekt nr 3: Przebudowa obiektu użyteczności społecznej.							
Projekt nr 4: Zagospodarowanie terenu nad rzeką Orlą							
Projekt nr 5: Rewitalizacja Starego Rynku							

Projekt nr 6: Modernizacja i rozbudowa wielofunkcyjnego budynku użyteczności publicznej							
Projekt uzupełniający nr 1: Promowanie właściwych postaw moralnych i społecznych							
Projekt uzupełniający nr 2: Promocja zdrowego stylu życia i aktywnej rekreacji.							

Źródło: Opracowanie własne

10.3. Komplementarność proceduralno- instytucjonalna

Procedura tworzenia i realizacji założeń programu rewitalizacji jest taka sama jak w przypadku innych dokumentów gminnych. Model zarządzania strategicznego gminy Koźmin Wlkp. jest zgodny z podstawowymi zasadami planowania strategicznego, który w literaturze jest przedstawiany jako cykl:

analiza (diagnoza) → planowanie → wdrażanie → ocena → korekta i aktualizacja planów

Zgodnie z powyższym dla każdego dokumentu opracowanego dla gminy Koźmin Wlkp., w tym niniejszego programu rewitalizacji, sporządzono diagnozę stanu gminy, która pozwala na określenie problemów występujących na terytorium jednostki oraz stanowi punkt wyjścia do tworzenia założeń programowych. Na etapie planowania prowadzona jest współpraca różnych podmiotów: pracowników Urzędu Miasta i Gminy, instytucji publicznych i prywatnych, mieszkańców i innych. Podczas konsultacji specjalnie powołany zespół ds. opracowania dokumentu strategicznego (dalej nazywany Zespołem) przedstawia dotychczasowe ustalenia, proponowane działania oraz prowadzi dyskusje. Zebrane uwagi są następnie uwzględniane w projekcie dokumentu.

Po opracowaniu i uchwaleniu programu strategicznego następuje procedura jego wdrażania, realizacji, monitorowania i ewaluacji, która spoczywa gestii Burmistrza Miasta i Gminy Koźmin Wlkp. wspieranego przez powołany wcześniej zespół (szerszy opis systemu wdrażania i monitoringu Lokalnego Programu Rewitalizacji w rozdz. 12 i 13).

Dzięki wiedzy pracowników Urzędu Miasta i Gminy na temat wprowadzanych w jednostce programów i uchwał oraz sposobów i zakresu ich realizacji, możliwe będzie takie dobieranie projektów, aby spełniały one wszystkie wymagania prawne oraz uzupełniały się pod względem tematycznym, przestrzennym i czasowym.

Komplementarność instytucjonalna Lokalnego Programu Rewitalizacji jest zachowana poprzez współpracę powołanego Zespołu Roboczego z przedstawicielami instytucji zainteresowanych działaniami rewitalizacyjnymi: MGOPS, instytucjami kulturalnymi i ochrony środowiska, podmiotami gospodarczymi, szkołami, itp. Jednak instytucją nadrzędną podejmującą ostateczne decyzje dotyczące działań rewitalizacyjnych jest Urząd Miasta i Gminy Koźmin Wlkp.

10.4. Komplementarność międzyokresowa

Projekty zaplanowane w niniejszym programie są komplementarne wobec przedsięwzięć dotychczas zrealizowanych. Gmina Koźmin Wlkp. przeprowadziła wiele inwestycji tworzących, czy też przystosowujących bazę infrastrukturalną do potrzeb mieszkańców. Została podniesiona jakość oraz warunki użytkowania obiektów publicznych, na rzecz wsparcia wszechstronnego rozwoju lokalnych społeczności

W 2012 r. dzięki sfinansowaniu z unijnego programu Jessica powstała nowoczesna siedziba Ośrodka Kultury przy ul. Floriańskiej na terenie jednostki analitycznej Koźmin Wlkp. IV.

W 2014 r. wyremontowano budynek szkoły w Starej Obrze na potrzeby działalności przedszkola. Utworzono nowe pracownie Zakładu Aktywności Zawodowej, przy ul. Boreckiej na terenie jednostki analitycznej Koźmin Wlkp. III, wyposażone w węzeł sanitarny dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz wybudowano świetlice wiejskie na terenie jednostki Serafinów oraz Suśnia. Powstało również kilka nowych miejsc rekreacji, głównie przy wsparciu z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007- 2013. W gminie wybudowano place zabaw w Mokronosie, Wałkowicach, Gościejewie, Gałązkach, Góreczkach i Wrotkowie oraz siłownię zewnętrzną przy ul. Floriańskiej w Koźminie Wlkp. IV.

W maju 2015 r. wybudowano „grzybka” we wsi Orla, w ramach dofinansowania z unijnego Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007- 2013r. Powstały wigwam został wyposażony w media. ławki, stoły piknikowe i grilla.

We wrześniu 2015 r. oddano do użytku nowoczesne przedszkole przy ul. Boreckiej w Koźminie Wlkp. IV, które powstało dzięki środkom z unijnego programu JESSICA. Przedszkole utworzono w wyniku zmodernizowania obiektu dawnego ośrodka zdrowia.

W 2016r. przebudowano i odnowiono wiele dróg, chodników i wiat autobusowych wraz z oświetleniem ulicznym, m.in. droga gminna w Skałowie, droga gminna w Wałkowie oraz w Koźminie Wlkp. przy ul. Z. Wł. Wyszyńskich, ul. Wiśniowej i ul. Poznańskiej.

W 2017r. Zmieniła lokalizację Biblioteka Publiczna w Koźminie Wlkp., która teraz swoją siedzibę ma przy ul. Zamkowej, dzięki dofinansowaniu z Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa na lata 2016-2020. Bibliotekę utworzono w zaadaptowanym budynku po miejskim przedszkolu.

10.5. Komplementarność źródeł finansowania

Komplementarność źródeł finansowania zapewnia się poprzez pozyskiwanie funduszy z różnych źródeł, nie dopuszczając przy tym do podwójnego finansowania projektów.

Projekty zamieszczone w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Koźmin Wlkp. będą finansowane z następujących źródeł:

- Urząd Miasta i Gminy Koźmin Wlkp.,
- Europejski Fundusz Społeczny (EFS), głównie w ramach programu Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny 2014+, (WRPO 2014+),
- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW),
- Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFFR).

Wysokość dofinansowania projektów uzależniona będzie od zapisów regulaminu konkursu, z którego gmina będzie miała możliwość pozyskania środków. Źródła finansowania projektów wraz z kosztem realizacji zostały omówione w rozdziale 11. Indykatywne ramy finansowe.

11. Indykatywne ramy finansowe

Realizacja celów oraz działań zawartych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Koźmin Wlkp. uzależniona jest nie tylko od zaangażowania samorządu lokalnego czy interesariuszy procesu rewitalizacji, ale przede wszystkim od środków finansowych. Indykatywne ramy finansowe realizacji projektów rewitalizacyjnych obejmować będą zarówno finansowanie z środków własnych oraz ze środków zewnętrznych.

W przypadku, gdy nie wszystkie zaplanowane projekty zostaną objęte dofinansowaniem, gmina będzie sukcesywnie wykonywać pozostałe działania, mając na względzie wagę danych projektów dla społeczności oraz możliwości finansowe. Jednakże ich realizacja może przebiegać w dłuższej perspektywie czasu lub w niepełnym zakresie.

Tabela 36: Zestawienie szacunkowej wartości zaplanowanych projektów oraz źródeł ich finansowania.

Nazwa projektu	Szacunkowa wartość projektu (zł)	Wysokość środków możliwych do pozyskania z funduszy unijnych (zł)	Wysokość wkładu własnego gminy (zł)
Projekt nr 1: Przeciwdziałanie bezrobociu	20.000,00	EFS 85%: 17.000,00	15%: 3.000,00
Projekt nr 2: Integracja mieszkańców lokalnych wspólnot	30.000,00	EFS 85%: 25.500,00	15%: 4.500,00
Projekt nr 3: Przebudowa obiektu użyteczności społecznej.	2.500.000,00	EFRR 85%: 2.125.000,00	15%: 375.000,00
Projekt nr 4: Zagospodarowanie terenu nad rzeką Orlą.	3.000.000,00	EFRR 85%: 2.550.000,00 lub PROW 63,63%: 1.908.900,00	15%: 450.000,00 lub 36,37%: 1.091.100,00
Projekt nr 5: Rewitalizacja Starego Rynku	2.500.000,00	EFRR 85%: 2.125.000,00 lub PROW 63,63%: 1.590.750,00	15% 375.000,00 lub 63,37% 909.250,00
Projekt nr 6: Modernizacja i rozbudowa wielofunkcyjnego budynku użyteczności publicznej	2 136 316,00 zł	EFRR 85%: 1.815.868,60	15%: 320.447,40
Projekt uzupełniający nr: 1 Promowanie właściwych postaw moralnych i społecznych	10.000,00	EFS 85%: 8.500,00	15%: 1.500,00
Projekt uzupełniający nr 2: Promocja zdrowego stylu życia i aktywnej rekreacji.	50.000,00	EFS 85%: 42.500,00	15%: 7.500,00
Razem	7.746.316,00	4.768.500,00 lub 4.127.400,00 EFS: 93.500,00 EFRR: 8.615.868,60 PROW: 3.499.650,00	1.536.947,40 lub 2.391.850,00

Źródło: Opracowanie własne

12. System wdrażania

System wdrażania LPR powiązany jest ze strukturą organizacyjną Urzędu Miasta i Gminy w Koźminie Wlkp. oraz innych jednostek organizacyjnych. Za program w imieniu gminy Koźmin Wlkp. będzie odpowiadał Burmistrz Miasta i Gminy Koźmin Wlkp. przy współpracy z podległymi instytucjami oraz z uwzględnieniem różnych grup interesariuszy.

Burmistrz Miasta i Gminy Koźmin Wlkp. powoła Zespół Roboczy ds. Rewitalizacji, w skład którego wchodzić będą wybrane osoby z wydziałów Urzędu Miasta i Gminy, przedstawiciele instytucji podległych, przedstawiciele lokalnych stowarzyszeń i grup działania oraz partnerzy prywatni. W ramach zespołu powinny funkcjonować osoby reprezentujące poszczególne inicjatywy wdrożeniowe. Wiodącą rolę zajmować będzie komórka Urzędu Miasta i Gminy odpowiedzialna za inwestycje i projekty współfinansowane ze środków zewnętrznych, która nadzorować będzie skuteczność i jakość realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji.

Do jej szczególnych zadań należeć będzie:

- a. Wdrażanie poszczególnych projektów oparte o zasady wydatkowania środków według źródeł ich pochodzenia (krajowych i unijnych),
- b. Opiniowanie wniosków przedkładanych przez Partnerów Projektów dotyczących zadań realizowanych w ramach obszaru rewitalizowanego,
- c. Przyjmowanie i kierowanie propozycji projektów od podmiotów społecznych,
- d. Aktualizacja zadań programu,
- e. Ewaluację LPR,
- f. Monitorowanie postępów wdrażanych projektów

W zakresie propozycji nowych przedsięwzięć zgłaszanych do LPR stosowana będzie następująca ścieżka postępowania:

- a. Podmioty zainteresowane realizacją projektów na terenie LPR zgłaszają swoje propozycje do Burmistrza Miasta i Gminy Koźmin Wlkp.,
- b. Komórka organizacyjna Urzędu Miasta i Gminy po weryfikacji wniosku oraz przeprowadzeniu konsultacji z właściwymi wydziałami Urzędu oraz przeprowadzeniu konsultacji społecznych z mieszkańcami, organizacjami, przedsiębiorstwami i innymi zainteresowanymi podmiotami wydaje decyzję odośnienie włączenia lub odmowy włączenia zgłaszanego projektu,
- c. Burmistrz Miasta i Gminy po zapoznaniu się z opinią komórki organizacyjnej Urzędu Miasta i Gminy dokonuje akceptacji,

- d. Zaopiniowanie programu przez UMWW oraz uzyskanie pozytywnej opinii i wpisanie dokumentu na wykaz programów rewitalizacji gmin województwa wielkopolskiego,
- f. Podjęcie uchwały przez Radę Miejską. o przyjęciu do realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji,
- g. Opracowanie dokumentacji niezbędnej do realizacji poszczególnych przedsięwzięć,
- h. Pozyskiwanie funduszy zewnętrznych współfinansujących poszczególne przedsięwzięcia rewitalizacyjne,
- i. Realizacja przedsięwzięć i projektów ujętych w planie rewitalizacji,
- j. Ewaluacja realizacji lokalnego planu rewitalizacji zgodnie z przyjętymi celami pod względem efektywności,
- k. Prowadzenie działań z zakresu public relations uwzględniających bieżące informowanie mieszkańców oraz innych zainteresowanych podmiotów o realizacji planu rewitalizacji.

Wprowadzanie kolejnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych będzie przyczyniało się do stopniowej eliminacji zjawisk kryzysowych, w wyniku czego zmienia się potrzeby społeczności lokalnej. Dzięki prowadzeniu regularnego monitoringu i oceny skuteczności działań (rozdz. 13: System monitoringu i oceny skuteczności działań) możliwe będzie wprowadzanie modyfikacji do zapisów Lokalnego Programu Rewitalizacji. Ścieżka postępowania będzie następująca:

- a. Analiza efektów dotychczas przeprowadzonych działań w oparciu o mierniki wykorzystane do zidentyfikowania zjawisk kryzysowych,
- b. Rozpoznanie istniejących potrzeb rewitalizacyjnych w oparciu o przeprowadzone badania wskaźnikowe oraz konsultacje społeczne,
- c. Określenie kierunku działań rewitalizacyjnych oraz proponowanych przedsięwzięć,
- d. Przeprowadzenie konsultacji społecznych proponowanych zmian w Lokalnym Programie Rewitalizacji wraz z zebraniem uwag i propozycji projektów od wszystkich interesariuszy procesu rewitalizacji,
- e. Złożenie przez Burmistrza wniosku do Rady Miejskiej o zmiany w LPR z opisem zmian i uzasadnieniem,
- f. Podjęcie uchwały Rady Miejskiej o przystąpieniu do sporządzenia aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji,
- g. Dokonanie aktualizacji dokumentu,
- h. Przeprowadzenie konsultacji społecznych zaktualizowanego projektu Lokalnego Programu Rewitalizacji,
- i. Zaopiniowanie programu przez UMWW oraz uzyskanie pozytywnej opinii i wpisanie dokumentu na wykaz programów rewitalizacji gmin województwa wielkopolskiego,

- j. Podjęcie uchwały przez Radę Miejską o przyjęciu do realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji,
- k. Opracowanie dokumentacji niezbędnej do realizacji poszczególnych przedsięwzięć,
- l. Pozyskiwanie funduszy zewnętrznych współfinansujących poszczególne przedsięwzięcia rewitalizacyjne,
- m. Realizacja przedsięwzięć i projektów ujętych w planie rewitalizacji,
- n. Ewaluacja realizacji lokalnego planu rewitalizacji zgodnie z przyjętymi celami pod względem efektywności.

13. System monitoringu i oceny skuteczności działań

Lokalny Program Rewitalizacji jest dokumentem otwartym, bowiem w celu poprawnej realizacji zaplanowanych działań, zostanie co dwa lata oceniony. W razie potrzeby będzie przeprowadzona aktualizacja. Wszelkie czynności będą zależne od bieżącej sytuacji, pojawiających się problemów, a przede wszystkim nowych perspektyw.

Monitorowanie LPR to systematyczne i ciągłe pozyskiwanie, analiza i wykorzystywanie informacji o przebiegu wdrażania programu na potrzeby jego zarządzania, oceny oraz podejmowania decyzji. Proces ten dostarcza niezbędnych informacji na temat postępów realizacji i efektywności wdrażania poszczególnych projektów inwestycyjnych i programów oraz diagnozuje stan wykorzystania udzielonej pomocy finansowej.

Monitorowanie LPR odbywać się będzie w trzech zakresach:

1. Monitorowanie stopnia realizacji celów określonych w programie rewitalizacji,
2. Monitorowanie skutków realizacji programu rewitalizacji,
3. Bieżące monitorowanie wdrażania programu rewitalizacji.

System monitorowania opiera się na kontrolowaniu realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji, według następujących wskaźników, umożliwiających dokonanie oceny dotychczasowych działań. Wskaźniki produktu, rezultatu i oddziaływania są uzależnione od zaplanowanych projektów.

Tabela 37: Wskaźniki produktu i rezultatu dla projektów podstawowych LPR Gminy Koźmin Wlkp.

Nazwa projektu	Wskaźniki produktu	Wskaźniki rezultatu
Projekt nr 1. Przeciwdziałanie bezrobociu	- liczba przeprowadzonych kursów językowych: 1-2	- liczba osób, które wzięły udział w kursach językowych: 10-15
	- liczba zorganizowanych szkoleń zawodowych i branżowych: 1	- liczba uczestników szkoleń zawodowych i branżowych: około 10
	- liczba zorganizowanych spotkań w klubie biznesowym: 1	- liczba osób uczestniczących w spotkaniach klubu biznesowego: 10
	- liczba odbytych wykładów motywacyjnych: 1-2	- liczba uczestników wykładów motywacyjnych około: 10

	- liczba przeprowadzonych zajęć skierowanych do dzieci i młodzieży: 1	- liczba dzieci i młodzieży, które wzięły udział w zajęciach: 15
Projekt nr 2. Integracja mieszkańców lokalnych wspólnot	- liczba zorganizowanych zajęć integracyjnych: 1	- liczba osób, które wzięły udział w zorganizowanych zajęciach integracyjnych: 15
	- liczba zorganizowanych zajęć artystycznych: 1	- liczba osób uczestniczących w zajęciach artystycznych: 15
	- liczba przeprowadzonych wieczorów muzyczno-tanecznych: 1	- liczba uczestników wieczorów muzyczno-tanecznych: 20
	- liczba zorganizowanych zajęć w bibliotece: 2	- liczba uczestników zajęć zorganizowanych w bibliotece: 20
	- liczba zorganizowanych spotkań związanych z aktorstwem, teatrem i kinem: 2	- liczba uczestników spotkań związanych z aktorstwem, teatrem i kinem: 15-20
	- liczba zorganizowanych imprez promujących regionalną tradycję: 1	- liczba uczestników imprez promujących regionalną tradycję: 10-15
Projekt nr 3. Przebudowa obiektu użyteczności społecznej.	- liczba wyremontowanych pomieszczeń: 112	- liczba interesantów korzystających z obiektu: 100/miesiąc
	- liczba wymienionych rzeczy (okna, drzwi itp.): 30	- liczba osób niepełnosprawnych korzystających z obiektu: 2
	- liczba zakupionych elementów wyposażenia obiektu: 10	- liczba zawartych związków małżeńskich w obiekcie: 6/miesiąc
Projekt nr 4. Zagospodarowanie terenu nad rzeką Orlą	- powierzchnia zagospodarowanego terenu: 3 ha	- liczba osób korzystających z parku: 50-100/ miesięcznie
	- liczba obiektów małej architektury: 5	- liczba osób niepełnosprawnych korzystających z parku: 10-20
	- liczba wyremontowanych obiektów: 1	- liczba osób korzystających z basenu: 50-100
Projekt nr 5: Rewitalizacja Starego Rynku	- powierzchnia ulic, chodników, placów: 10.000 m2	- liczba osób korzystających z chodników, placów: 200/dzień
	- liczba kamienic: 25	- liczba osób zamieszkujących kamienice: 120 osób
	- liczba nowych elementów: 5	
Projekt nr 6: Modernizacja i rozbudowa wielofunkcyjnego budynku użyteczności publicznej	- powierzchnia zabudowy – 998,29 m2 (po rozbudowie), - powierzchnia użytkowa - 849,16 m2 (po rozbudowie), - kubatura – 4818,20 m3 (po rozbudowie), - liczba kondygnacji – 1.	- liczba osób korzystających – ok. 50 os./dzień - liczba organizowanych działań społeczno-rekreacyjnych i/lub sportowych – 1-2 szt./dzień, - liczba obiektów zmodernizowanych, przebudowanych, rozbudowanych – 1 szt.

		- liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych – 1 szt.
Projekt uzupełniający nr 1. Promowanie właściwych postaw moralnych i społecznych	- liczba zorganizowanych wykładów: 1	- liczba uczestników wykładów około: 15
	- liczba zorganizowanych spotkań ze specjalistami: 1	- liczba osób uczestniczących w spotkaniach ze specjalistami: 10
	- liczba zorganizowanych spotkań dla dzieci i młodzieży: 2	- liczba dzieci i młodzieży, która wzięła udział w zorganizowanych spotkaniach: 10-15
	- liczba przeprowadzonych imprez proekologicznych: 1	- liczba uczestników imprez proekologicznych: 10
	- liczba przeprowadzonych spotkań z przedstawicielami organizacji charytatywnych: 1	- liczb osób które wzięły udział w spotkaniach z przedstawicielami organizacji charytatywnych: 10
Projekt nr 2. Promocja zdrowego stylu życia i aktywnej rekreacji.	- liczba zorganizowanych imprez promujących zdrowy styl życia: 2	- liczba uczestników imprez promujących zdrowy styl życia: 20-50
	- liczba przeprowadzonych imprez sportowych: 2	- liczba uczestników imprez sportowych: 20-50
	- liczba zorganizowanych wydarzeń promujących przeprowadzanie badań okresowych: 1	- liczba osób uczestniczących w wydarzeniach promujących przeprowadzanie badań okresowych: 10-20
	- liczba wydarzeń profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom: 1	- liczba osób, które wzięły udział w wydarzeniach profilaktycznych przeciw uzależnieniom: 20-60

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miasta i Gminy Koźmin Wlkp.

W poniższej tabeli zestawiono wskaźniki oceny realizacji całego Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Koźmin Wlkp., które można dostosować do możliwości oraz potrzeb, rozszerzając je o dodatkowe (np. z GOPS, PUP, Policji). Poniższe wskaźniki zostały zastosowane przy delimitacji obszarów zdegradowanych.

W porównaniu do roku bazowego można dostrzec pogorszenie się wartości niektórych wskaźników. Jest to spowodowane w głównej mierze niekorzystnymi zmianami demograficznymi – odpływem ludności i starzeniem się społeczeństwa. Np. faktyczna liczba osób bezrobotnych zmniejszyła się w porównaniu do roku bazowego, ale ze względu na większy odpływ ludności, udział bezrobotnych w ogóle mieszkańców zwiększył się. Ze względu na brak otrzymania dofinansowań / pożyczek gmina nie miała finansowych możliwości realizacji projektów, a przez to nie osiągnięto zamierzonych efektów.

Tabela 38: Mierniki realizacji LPR.

Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa (2016 r.)	Wartość w 2019 r.	Wartość docelowa (2023 r.)
Liczba osób bezrobotnych na 100 mieszkańców	1,01	1,08	0,82
Udział bezrobotnych kobiet w liczbie bezrobotnych	0,32	0,66	0,25
Liczba przestępstw na 100 mieszkańców	0,98	0,46	0,74

Liczba dzieci do 17 lat uprawnionych do zasiłku rodzinnego na 100 mieszkańców	6,22	2,31	5,42
Liczba gospodarstw otrzymujących zasiłki okresowe na 100 mieszkańców	0,62	0,53	0,48
Liczba gospodarstw otrzymujących zasiłki stałe na 100 mieszkańców	0,15	0,19	0,12
Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji posiadających osobowość prawną	0,04	0,12	0,15
Liczba osób niepracujących (emeryci, renciści) na 100 mieszkańców	17,10	19,96	19,40
Liczba aktywnych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców	4,21	9,19	4,45
Odsetek obiektów infrastruktury społecznej w złym stanie technicznym	11,85	16,98	9,50
Liczba osób korzystających ze zbiorników bezodpływowych na 100 mieszkańców	76,03	55,99	82,50

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miasta i Gminy Koźmin Wlkp.

System monitorowania wdrażania programu rewitalizacji bazuje na ocenie bieżącego stanu realizowanych przedsięwzięć podstawowych i pozostałych projektów zaplanowanych w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji. Monitorowanie wykonywania przedsięwzięć polegać będzie na sporządzaniu rocznych sprawozdań, obejmujących następujące kwestie:

- Stopień przygotowania projektu do realizacji (m.in. posiadanej dokumentacji, przygotowania terenu),
- Ocena prowadzonych prac (występowanie opóźnień, dotychczasowe osiągnięcia, wskazanie następnych działań),
- Analiza poniesionych kosztów finansowych (wielkość środków przeznaczonych na dany projekt, stopień ich wykorzystania, określenie źródeł finansowania, prognozę dalszych kosztów).

Monitorowanie oraz ocena realizowanych działań rewitalizacyjnych umożliwia dokonywanie aktualizacji programu rewitalizacji oraz dostosowania, w zależności od bieżących problemów czy też potrzeb, a w uzasadnionych przypadkach nanoszenie zmian przez odpowiednie organy Gminy Koźmin Wlkp.

14. Partycypacja społeczna

Partycypacja lokalnej społeczności to przede wszystkim:

1. Komunikacja pomiędzy interesariuszami a władzami gminy, umożliwiająca obustronne uczestnictwo w procesie rewitalizacji;
2. Możliwość udziału wszystkich zainteresowanych w panelach dyskusyjnych, spotkaniach, debatach;
3. Dostępność informacji na temat podejmowanych działań i wprowadzanych zmian przez władze, a także możliwość oceny i wyrażenia opinii przez zainteresowane strony.

Organizacja konsultacji społecznych w sprawie tworzenia Lokalnego Programu Rewitalizacji umożliwia czynny udział interesariuszy w pracy nad programem. Poprzez to dąży

się do kreowania właściwego rozwiązania istniejących na terenie gminy problemów. Współdziałanie wielu jednostek jest bardziej pożądane niż indywidualne działania. Na etapie opracowywania Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski zastosowano następujące mechanizmy włączenia społecznego:

1. Wydano ogłoszenie o konsultacjach społecznych, które było zamieszczone na stronie internetowej gminy oraz w gońcu koźmińskim,
2. Na stronie internetowej gminy Koźmin Wielkopolski umieszczono projekt diagnozy rozwoju społeczno – gospodarczego gminy Koźmin Wielkopolski, z którym wszystkie zainteresowane podmioty mogły się zapoznać. Interesariusze mogli również składać za pomocą poczty elektronicznej (lub osobiście) wszelkie uwagi i propozycje odnośnie ww. projektu dokumentu.

Aby przybliżyć mieszkańcom proces rewitalizacji i zachęcić ich do aktywnego udziału w prowadzonych działaniach przeprowadzono konsultacje, które trwały od 13.10.2017 do 20.10.2017, o których informowano interesariuszy za pomocą strony internetowej. Mieszkańcy mogli w tym czasie składać ankiety w sekretariacie lub, zgodnie z sugestią zamieszczoną na stronie internetowej <http://www.kozminwlpk.pl/>, wysłać drogą mailową na adres sekretariat@kozminwlpk.pl. Celem ankiet było zapoznanie się z opinią mieszkańców Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski na temat aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej, mocnych i słabych stron, szans oraz zagrożeń związanych z jej rozwojem.

Aby przybliżyć mieszkańcom proces rewitalizacji i zachęcić ich do aktywnego udziału w prowadzonych działaniach przeprowadzono konsultacje. Pierwsze z nich odbyły się 20 października 2017 roku w godzinach 14.00 – 17.00. Spotkanie to miało na celu poznanie opinii mieszkańców na temat sytuacji społeczno-gospodarczej Miasta i Gminy Koźmin Wlkp.

Drugie spotkanie odbyło się 14.11.2017 w godzinach 14.00 – 17.00 , które dotyczyło gotowego Lokalnego Programu Rewitalizacji i projektów w nim zawartych.

Pomimo zaangażowania Gminy w promocję konsultacji za pośrednictwem strony internetowej oraz ulotek i próbę zachęcenia mieszkańców do przyścia oraz przedyskutowania wyżej wymienionego programu, na obu konsultacjach nie pojawił się żaden interesariusz.

Następne spotkania zorganizowane zostały kolejno 17.11.2017, 20.11.2017 oraz 21.11.2017. Spotkania dotyczyły gotowego Lokalnego Programu Rewitalizacji i projektów w nim zawartych. Na spotkaniach pojawiło się łącznie 14-stu interesariuszy. Podczas konsultacji zaprezentowano poszczególne projekty o charakterze rewitalizacyjnym, mające rozwiązywać sytuacje kryzysowe na wskazanych obszarach. W trakcie konsultacji z mieszkańcami stwierdzono, iż zaproponowane przez lokalne władze rozwiązania odpowiadają zapotrzebowaniu społecznemu. Zwrócono jednak uwagę na niski poziom partycypacji społecznej mieszkańców gminy. Pomimo używanych narzędzi informacyjnych (plakaty, ogłoszenia oraz bezpośrednie zachęcanie do wzięcia udziału w konsultacjach) problem aktywności społecznej mieszkańców stanowi wyzwanie dla lokalnych liderów.

Z obserwacji pracowników Urzędu Miasta i Gminy przeprowadzonych podczas różnego rodzaju konsultacji społecznych (nie tylko w przypadku rewitalizacji) wynika, że mieszkańcy

gminy chętniej korzystają z cyfrowych środków komunikacji. Podczas organizacji stacjonarnych spotkań, „twarzą w twarz” z mieszkańcami, albo w ogóle się nie pojawiali, albo były to pojedyncze osoby. Stąd też przy planowaniu kolejnych tego typu działań warto rozważyć szersze zastosowanie formy cyfrowej, np. przeprowadzenie ankiet czy sondaży za pośrednictwem portali społecznościowych (m.in. Facebook, Twitter czy Instagram). Najczęściej korzystają z nich młodzi mieszkańcy gminy, którzy na ogół chętniej wypowiadają się w kwestiach dalszego rozwoju gminy czy wyboru pewnych kierunków.

Dobrym pomysłem może być też ogłoszenie w prasie lokalnej informacji o konkretnych planowanych działaniach rewitalizacyjnych i zachęcaniu mieszkańców do nadsyłania swoich opinii czy pomysłów za pomocą strony internetowej, maila czy chociażby tradycyjnej poczty.

Konsultacje społeczne dotyczące projektu „Lokalny Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski na lata 2017-2023 Aktualizacja” zostały przeprowadzone w dniach od 4 marca 2021r. do 18 marca 2021r.. W dniu 25 lutego 2021r. informacja w sprawie przeprowadzenia konsultacji została zamieszczona w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie internetowej i profilu społecznościowym urzędu oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski. Projekt dokumentu oraz formularz zgłaszania uwag do projektu został udostępniony w dniu rozpoczęcia konsultacji na stronie internetowej urzędu oraz wyłożony w punkcie informacyjnym urzędu. Ze względu na panującą pandemię nie były organizowane spotkania z mieszkańcami. Mieszkańcy nie zgłosili uwag czy też propozycji zmian w aktualizowanym dokumencie.

15. Powiązania programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi i planistycznymi

Program rewitalizacji należy do kluczowych dokumentów operacyjnych na poziomie lokalnym, który powinien realizować założenia dokumentów wyższego rzędu (krajowych, regionalnych).

Jako element całościowej strategii kierowania i zarządzania rozwojem lokalnym niniejszy program rewitalizacji jest zgodny z:

- Strategią Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku,
- Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego. Wielkopolska 2020+,
- Strategią Rozwoju Powiatu Krotoszyńskiego na lata 2014- 2020,
- Strategią Rozwoju Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski na lata 2008- 2020,
- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Koźmin Wlkp.,
- Strategią Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Koźmin Wielkopolski na lata 2014- 2020.

Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2020 roku. Wielkopolska 2020.

Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku jest podstawą programów, działań i projektów na rzecz rozwoju województwa, której kierunki dają podstawę do efektywnego wykorzystania środków wspólnotowej polityki spójności Unii Europejskiej.

Powiązania projektów LPR Miasta i Gminy Koźmin Wlkp. z celami określonymi w „Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku” są następujące:

Tabela 39: Cele Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 r. wraz z odpowiadającymi im projektami LPR Miasta i Gminy Koźmin Wlkp.

Projekty w LPR Miasta i Gminy Koźmin Wlkp.	Cele określone w „Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku”
- projekt nr 1 „Przeciwdziałanie bezrobociu”	Cel 1. Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców
- projekt nr 2 „Integracja mieszkańców lokalnych wspólnot” - projekt nr 3 „Przebudowa obiektu użyteczności publicznej” - projekt nr 4 „Zagospodarowanie terenu nad rzeką Orlą” - projekt nr 6 „Modernizacja i rozbudowa wielofunkcyjnego budynku użyteczności publicznej” - projekt uzupełniający nr 1 „Promowanie właściwych postaw moralnych i społecznych” - projekt uzupełniający nr 2 „Promocja zdrowego stylu życia i aktywnej rekreacji”	Cel 2. Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu
- projekt nr 3 „Przebudowa obiektu użyteczności publicznej” - projekt nr 6 „Modernizacja i rozbudowa wielofunkcyjnego obiektu użyteczności publicznej” - projekt uzupełniający nr 1 „Promowanie właściwych postaw moralnych i społecznych”	Cel 3. Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski

Źródło: „Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku”

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego stanowi jeden z trzech filarów decydujących o rozwoju regionu, zawierającym wskazania dotyczące kształtowania przestrzeni, będący źródłem informacji i podstawą dla podejmowanych decyzji planistycznych i strategicznych.

Celem PZPWW jest efektywne wykorzystanie potencjałów rozwojowych na rzecz wzrostu konkurencyjności województwa służące poprawie jakości życia mieszkańców w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Realizacja celów i zadań wskazanych w zaplanowanych projektach niniejszego Programu doprowadzi do zwiększenia ładu społecznego na terenie Miasta i Gminy Koźmin Wlkp. Stworzenie odpowiednich warunków do rozwoju osobistego i integracji mieszkańców przyczyni się do przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, w szczególności osób starszych i osób niepełnosprawnych oraz będzie stanowić podstawę do wspólnych działań rzecz rozwoju lokalnej wspólnoty.

Powiązania projektów LPR Miasta i Gminy Koźmin Wlkp. z celami określonymi w „Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego. Wielkopolska 2020+” są następujące:

Tabela 40: Cele strategiczne Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego. Wielkopolska 2020+ wraz z odpowiadającymi im projektami LPR Miasta i Gminy Koźmin Wlkp.

Projekty w LPR Miasta i Gminy Koźmin Wlkp.	Cele strategiczne określone w „Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego. Wielkopolska 2020+”
- projekt nr 3 „Przebudowa obiektu użyteczności publicznej” - projekt nr 4 „Zagospodarowanie terenu nad rzeką Orlą” - projekt nr 5 „Rewitalizacja Starego Rynku” - projekt nr 6 „Modernizacja i rozbudowa wielofunkcyjnego budynku użyteczności publicznej”	Cel 1. Kształtowanie spójnej przestrzeni osadniczej
- projekt nr 4 „Zagospodarowanie terenu nad rzeką Orlą” - projekt nr 5 „Rewitalizacja Starego Rynku”	Cel 4. Ochrona potencjału kulturowego i krajobrazu oraz rozwój konkurencyjnych form turystyki i rekreacji

Źródło: „Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego. Wielkopolska 2020+”

Strategia Rozwoju Powiatu Krotoszyńskiego na lata 2014- 2020.

Strategia Rozwoju Powiatu Krotoszyńskiego na lata 2014-2020 (SRPK) to najważniejszy dokument programowy, w oparciu o który samorząd powiatu realizuje obowiązek prowadzenia polityki rozwoju lokalnego. Działania podejmowane w ramach realizacji tego dokumentu dążą do osiągnięcia stanu sformułowanego w wizji, w następujący sposób: „Konkurencyjny, bezpieczny i otwarty Powiat Krotoszyński miejscem, w którym wszyscy mieszkańcy znajdują dogodne warunki do rozwoju osobistego i zawodowego.”

Głównym celem SRPK jest wzmocnienie potencjału powiatu na rzecz poprawy warunków życia, rozwoju osobistego i zawodowego mieszkańców. Aby go osiągnąć opracowano następujące cele strategiczne:

- Cel strategiczny I: Zwiększenie potencjału społecznego powiatu,
- Cel strategiczny II: Zrównoważone wykorzystanie potencjału przestrzennego, w tym środowiska,
- Cel strategiczny III : Wzmocnienie potencjału powiatu poprzez dobre zarządzanie i partycypację obywatelską,
- Cel strategiczny IV: Zwiększenie potencjału ekonomicznego powiatu.

Niniejszy Program Rewitalizacji wypełnia poszczególne cele operacyjne i kierunki działań w ramach realizacji wskazanych celów strategicznych SRPK. Ich powiązania przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 41: Powiązania LPR Gminy Koźmin Wlkp. z celami i kierunkami SRPK na lata 2014- 2020.

Projekt realizowany w ramach LPR Gminy Koźmin Wlkp.	Cele i kierunki SRPK na lata 2014-2020.
Projekt nr 1. Przeciwdziałanie bezrobociu	Cel operacyjny 1.1. Poprawa jakości systemu nauczania Kierunki: - dopasowanie kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy; - wzmocnienie systemu kształcenia ogólnego poprzez poprawę jakości; Cel operacyjny 4.1. Zapewnienie warunków rozwoju gospodarki lokalnej: Kierunki: - rozwój otoczenia biznesu; - wsparcie wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich; Cel operacyjny 4.2. Rozwój rynku pracy: Kierunki: - wzrost zawodowych kompetencji mieszkańców poprzez kształcenie ustawiczne; - aktywizacja na rynku pracy osób wykluczonych, w tym zagrożonych trwałym bezrobociem; - rozwój doradztwa personalnego dla przedsiębiorstw Cel operacyjny 4.3. Promocja lokalnej gospodarki: Kierunki: - promowanie przedsiębiorczych postaw mieszkańców; - promowanie lokalnych marek; - doradztwo w zakresie pozyskiwania dotacji i grantów oraz innych instrumentów finansowania zewnętrznego;.
Projekt nr 2. Integracja mieszkańców lokalnych wspólnot	Cel operacyjny 1.3. Zmniejszenie negatywnych skutków problemów społecznych Kierunki: - wsparcie dla osób niepełnosprawnych i dla ich otoczenia, - ograniczenie skali wykluczenia społecznego i patologii społecznych. Cel operacyjny 2.3. Podniesienie poziomu atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej powiatu Kierunki: - poprawa wizerunku powiatu poprzez promocję tradycji regionalnych i walorów naturalnych, Cel operacyjny 3.3. Budowa społeczeństwa obywatelskiego Kierunki: - wzrost partycypacji społeczeństwa w decyzjach publicznych; - wzrost aktywności obywatelskiej w zakresie działań profilaktycznych i prewencyjnych zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa, ochrony zdrowia i życia mieszkańców.
Projekt nr 3. Przebudowa obiektu użyteczności społecznej	Cel operacyjny 3.1. Poprawa jakości usług publicznych świadczonych przez administrację powiatową: Kierunki: - poprawa poziomu obsługi klienta instytucji powiatowych. Cel operacyjny 4.1. Zapewnienie warunków rozwoju gospodarki lokalnej: Kierunki: - poprawa infrastruktury technicznej;

	- uproszczenie procedur administracyjnych;
Projekt nr 4. Zagospodarowanie terenu nad rzeką Orlą	Cel operacyjny 2.3. Podniesienie poziomu atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej powiatu Kierunki: - poprawa infrastruktury rekreacyjnej na rzecz wykorzystania czasu wolnego mieszkańców powiatu, Cel operacyjny 4.1. Zapewnienie warunków rozwoju gospodarki lokalnej: Kierunki: - poprawa infrastruktury technicznej;
Projekt nr 5: Rewitalizacja Starego Rynku	Cel operacyjny 2.3. Podniesienie poziomu atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej powiatu Kierunki: - poprawa infrastruktury rekreacyjnej na rzecz wykorzystania czasu wolnego mieszkańców powiatu,
Projekt nr 6: Modernizacja i rozbudowa wielofunkcyjnego budynku użyteczności publicznej	Cel operacyjny 2.3. Podniesienie poziomu atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej powiatu Kierunki: - poprawa infrastruktury rekreacyjnej na rzecz wykorzystania czasu wolnego mieszkańców powiatu, Cel operacyjny 4.1. Zapewnienie warunków rozwoju gospodarki lokalnej: Kierunki: - poprawa infrastruktury technicznej;
Projekt uzupełniający nr 1. Promowanie właściwych postaw moralnych i społecznych	Cel operacyjny 1.3. Zmniejszenie negatywnych skutków problemów społecznych Kierunki: - wzmocnienie potencjału rozwojowego rodziny; - wsparcie dla osób niepełnosprawnych i dla ich otoczenia; - ograniczenie skali wykluczenia społecznego i patologii społecznych. Cel operacyjny 2.1. Poprawa stanu środowiska naturalnego Kierunki: - promocja postaw ekologicznych wśród mieszkańców. Cel operacyjny 3.3. Budowa społeczeństwa obywatelskiego Kierunki: - wzrost partycypacji społeczeństwa w decyzjach publicznych; - wzrost aktywności obywatelskiej w zakresie działań profilaktycznych i prewencyjnych zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa, ochrony zdrowia i życia mieszkańców.
Projekt uzupełniający nr 2. Promocja zdrowego stylu życia i aktywnej rekreacji.	Cel operacyjny 1.2. Poprawa stanu zdrowia mieszkańców i wzrost jakości usług medycznych Kierunki: - promocja zdrowego stylu życia. Cel operacyjny 3.3. Budowa społeczeństwa obywatelskiego Kierunki: - wzrost aktywności obywatelskiej w zakresie działań profilaktycznych i prewencyjnych zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa, ochrony zdrowia i życia mieszkańców.

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski na lata 2008- 2020

Urząd Miasta i Gminy w Koźminie Wlkp. pod koniec grudnia 2020 r. przystąpił do opracowania Strategii Rozwoju Gminy Koźmin Wlkp. na lata 2021 – 2035. W chwili obecnej projekt Strategii Rozwoju Miasta i Gminy nie został przyjęty uchwałą Rady Miejskiej, a więc obowiązującym dokumentem jest Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Koźmin Wlkp. na lata 2008-2020.

W Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski na lata 2008-2020 (SRMiGKW) sformułowano misję, czyli generalny cel kierunkowy wyrażający aspiracje i dalekosiężne zamierzenia, będąca opisem wizji i głównego pola działań gminy w przyszłości, w następującym brzmieniu:

„Koźmin Wielkopolski- nowoczesna gmina oferująca rolnikom i przedsiębiorcom przyjazny klimat inwestycyjny, a swoim mieszkańcom wysoką jakość życia oraz możliwość realizacji własnych aspiracji i pomysłów. Gmina, dla której otaczające środowisko jest przedmiotem najwyższej dbałości.”

Aby osiągnąć opisany stan SRMiGKW zakłada pięć podstawowych celów strategicznych:

- Cel strategiczny I: Zrównoważony rozwój gminy zapewniający dbałość o środowisko naturalne,
- Cel strategiczny II: Rozwój konkurencyjnej gospodarki i rolnictwa,
- Cel strategiczny III: Wykorzystanie i wzmocnienie potencjału kulturalnego, rekreacyjnego i sportowego,
- Cel strategiczny IV: Wzrost standardu życia mieszkańców,
- Cel strategiczny V: Podniesienie poziomu wykształcenia w gminie.

Tabela 42: Powiązania LPR Gminy Koźmin Wlkp. ze Strategią Rozwoju Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski na lata 2008- 2020.

Projekt realizowany w ramach LPR Gminy Koźmin Wlkp.	Cele SRMiGKW
Projekt nr 1. Przeciwdziałanie bezrobociu	Cel 2.1. Stworzenie korzystnych warunków finansowych dla rozwoju przedsiębiorstw i otwierania nowych podmiotów.
Projekt nr 2. Integracja mieszkańców lokalnych wspólnot	Cel 3.3. Promocja oferty kulturalnej gminy oraz lokalnych twórców. Cel3.5. Organizacja imprez kulturalnych integrujących społeczność lokalną. Cel 3.10. Rozwinięcie oferty wiejskich placówek kulturalnych.
Projekt nr 3. Przebudowa obiektu użyteczności społecznej	Cel 2.4. Infrastrukturalne wzmocnienie i rozwój obszarów wiejskich.

	Cel 4.2. Likwidacja barier architektonicznych w miejscach użyteczności publicznej
Projekt nr 4. Zagospodarowanie terenu nad rzeką Orlą	Cel 2.4. Infrastrukturalne wzmocnienie i rozwój obszarów wiejskich. Cel 3.4. Modernizacja obiektów sportowych i rekreacyjnych tj. basenu kąpielowego, boiska sportowego. Cel 3.6. Budowa innych obiektów sportowych (Park Dolina Orli). Cel 3.7. Rozwinięcie infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej. Cel 3.11. Rozwój infrastruktury sportowej.
Projekt nr 5: Rewitalizacja Starego Rynku	Cel 2.4. Infrastrukturalne wzmocnienie i rozwój obszarów wiejskich. Cel 3.7. Rozwinięcie infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej.
Projekt nr 6: Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski na lata 2008-2020	Cel 2.4. Infrastrukturalne wzmocnienie i rozwój obszarów wiejskich. Cel 3.11. Rozwój infrastruktury sportowej. Cel 4.2. Likwidacja barier architektonicznych w miejscach użyteczności publicznej
Projekt uzupełniający nr 1. Promowanie właściwych postaw moralnych i społecznych	Cel 3.10. Rozwinięcie oferty wiejskich placówek kulturalnych. Cel 4.1. Wspieranie organizacji pozarządowych i wolontariatu. Cel 5.5. Funkcjonowanie działań i programów profilaktycznych. Cel 5.6. Poszerzenie opieki psychologicznej i pedagogicznej.
Projekt uzupełniający nr 2. Promocja zdrowego stylu życia i aktywnej rekreacji	Cel 3.10. Rozwinięcie oferty wiejskich placówek kulturalnych. Cel 5. 5. Funkcjonowanie działań i programów profilaktycznych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Koźmin Wielkopolski na lata 2008-2020.

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Koźmin Wielkopolski

Rada Miejska w Koźminie Wlkp. podjęła uchwałę nr XIV.84.2019 z dnia 30 października 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Koźmin Wlkp. obejmującej działki o nr 472/8, 472/9 i 472/10 położone w obrębie geodezyjnym Nowa Obra oraz prognozy oddziaływania na środowisko. W studium wprowadzono również zmiany obejmujące obszar działek o nr ewid. 1245/2 i 1248/10 położone w Koźminie Wlkp. przy ul. Krotoszyńskiej. Wprowadzone zmiany nie wpłynęły na cele i kierunki określone w pierwotnych wersjach studium.

Studium jest narzędziem kształtowania polityki przestrzennej samorządu lokalnego, wyrazem jego poglądów i postanowień związanych z rozwojem gminy. Polityka przestrzenna

określona w studium stanowi wytyczne koordynacyjne dla prowadzenia dalszych prac, w szczególności sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Studium ma także za zadanie sformułowanie lokalnych uwarunkowań, celów i programów rozwoju, dzięki czemu staje się ono dokumentem wskazującym ogólną politykę przestrzenną gminy. Jednocześnie posiada ono charakter wytycznych do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i choć nie jest aktem prawa miejscowego zawarte w nim zasady polityki przestrzennej winny być wiążące dla Burmistrza i wszystkich jednostek organizacyjnych działających na terenie gminy.

Cele i kierunki programu rewitalizacji realizują założenia polityki przestrzennej gminy Koźmin Wlkp. wyznaczone w studium. Głównym celem rozwoju gminy jest zapewnienie właściwego poziomu życia jej mieszkańców, poprzez zapewnienie wysokich parametrów zagospodarowania - przestrzennych i środowiskowych, zapewnienie równorzędnego dostępu do usług dla wszystkich mieszkańców, zapewnienie dostępu do sieci infrastruktury technicznej i systemu komunikacyjnego.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Koźmin Wielkopolski na lata 2021-2027

Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Z 2015, poz. 163) oraz ustawa z 12 kwietnia 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Z 2015 r. poz. 12286) nakładają na gminy obowiązek opracowania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych ma umocowanie w dokumentach strategicznych z zakresu polityki społecznej przygotowanych na poziomie globalnym, europejskim, ogólnopolskim i samorządowym skąd, stosownie do potrzeb mieszkańców, przenosi priorytetowe cele i kierunki działań na poziom lokalny. Dokument umożliwia ubieganie się o środki zewnętrzne, m.in. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej, i stanowi materiał wyjściowy do opracowania szczegółowych programów i projektów pomocy społecznej.

Realizacja projektów zaplanowanych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Koźmin Wlkp. przyczyni się do osiągnięcia stanu określonego w misji Strategii sformułowanej w następującym brzmieniu: *„Skuteczne aktywizowanie osób zagrożonych lub dotkniętych marginalizacją i wykluczeniem społecznym, podniesienie jakości życia mieszkańców i stwarzanie im warunków do rozwoju, wzmocnienie rodzin oraz integrowanie społeczności lokalnej”*.

Aby osiągnąć zamierzony stan w Strategii wyznaczono 4 podstawowe cele strategiczne:

- Cel 1. Utrzymanie seniorów i osób niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania.
- Cel 2. Wspieranie rodzin, zapewnienie dzieciom i młodzieży warunków do rozwoju, zwiększenie dostępności opieki zdrowotnej oraz utrzymanie poziomu bezpieczeństwa publicznego w gminie.

- Cel 3. Stwarzanie mieszkańcom gminy warunków do rozwoju oraz zapewnienie im bezpieczeństwa socjalnego.
- Cel 4. Profesjonalizacja służb społecznych oraz rozwijanie sektora obywatelskiego.

W poniższej tabeli przedstawiono szczegółowe powiązania projektów Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Koźmin Wlkp. z celami operacyjnymi i kierunkami Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych.

Tabela 43: Powiązania projektów realizowanych w ramach LPR Gminy Koźmin Wlkp. ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021 - 2027

Projekt realizowany w ramach LPR Gminy Koźmin Wlkp.	Cele i kierunki Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych
Projekt nr 1. Przeciwdziałanie bezrobociu	Cel strategiczny 2.:Wspieranie rodzin, zapewnienie dzieciom i młodzieży warunków do rozwoju, zwiększenie dostępności opieki zdrowotnej oraz utrzymanie poziomu bezpieczeństwa publicznego w gminie. Cele operacyjne:1.Pomoc rodzinom w wypełnianiu ich funkcji oraz zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiedniego dostępu do kształcenia i umożliwienie im wszechstronnego rozwoju. Cel strategiczny 3.:Stwarzanie mieszkańcom gminy warunków do rozwoju oraz zapewnienie im bezpieczeństwa socjalnego. Cele operacyjne:1.Tworzenie w gminie nowych miejsc pracy. 2.Wspieranie osób znajdujących się w trudnej sytuacji bytowej i wymagających aktywizacji, w tym pozostających bez pracy
Projekt nr 2. Integracja mieszkańców lokalnych wspólnot oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób starszych.	Cel strategiczny 1.:Utrzymanie seniorów i osób niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania. Cele operacyjne: 1.Zapewnienie osobom starszym odpowiedniej opieki oraz zwiększenie ich udziału w życiu społeczności lokalnej. 2.Ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz tworzenie warunków do społecznej i zawodowej aktywności osób nią dotkniętych.
Projekt nr 3. Przebudowa obiektu użyteczności społecznej	Cel strategiczny 1.:Utrzymanie seniorów i osób niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania. Cele operacyjne: 1.Zapewnienie osobom starszym odpowiedniej opieki oraz zwiększenie ich udziału w życiu społeczności lokalnej. 2.Ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz tworzenie warunków do społecznej i zawodowej aktywności osób nią dotkniętych.
Projekt nr 4. Zagospodarowanie terenu nad rzeką Orlą	Cel strategiczny 1.:Utrzymanie seniorów i osób niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania. Cele operacyjne: 1.Zapewnienie osobom starszym odpowiedniej opieki oraz zwiększenie ich udziału w życiu społeczności lokalnej. 2.Ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz tworzenie warunków do społecznej i zawodowej aktywności osób nią dotkniętych. Cel strategiczny 2.:Wspieranie rodzin, zapewnienie dzieciom i młodzieży warunków do rozwoju, zwiększenie dostępności opieki

	zdrowotnej oraz utrzymanie poziomu bezpieczeństwa publicznego w gminie. Cele operacyjne: 1.Pomoc rodzinom w wypełnianiu ich funkcji oraz zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiedniego dostępu do kształcenia i umożliwienie im wszechstronnego rozwoju.
Projekt nr 5: Rewitalizacja Starego Rynku	Cel strategiczny 1.:Utrzymanie seniorów i osób niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania. Cele operacyjne: 1.Zapewnienie osobom starszym odpowiedniej opieki oraz zwiększenie ich udziału w życiu społeczności lokalnej. 2.Ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz tworzenie warunków do społecznej i zawodowej aktywności osób nią dotkniętych.
Projekt nr 6: Modernizacja i rozbudowa wielofunkcyjnego budynku użyteczności publicznej	Cel strategiczny 1.:Utrzymanie seniorów i osób niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania. Cele operacyjne: 1.Zapewnienie osobom starszym odpowiedniej opieki oraz zwiększenie ich udziału w życiu społeczności lokalnej. 2.Ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz tworzenie warunków do Cel strategiczny 2.:Wspieranie rodzin, zapewnienie dzieciom i młodzieży warunków do rozwoju, zwiększenie dostępności opieki zdrowotnej oraz utrzymanie poziomu bezpieczeństwa publicznego w gminie. Cele operacyjne: 1.Pomoc rodzinom w wypełnianiu ich funkcji oraz zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiedniego dostępu do kształcenia i umożliwienie im wszechstronnego rozwoju.
Projekt uzupełniający nr 1. Promowanie właściwych postaw moralnych i społecznych	Cel strategiczny 2.:Wspieranie rodzin, zapewnienie dzieciom i młodzieży warunków do rozwoju, zwiększenie dostępności opieki zdrowotnej oraz utrzymanie poziomu bezpieczeństwa publicznego w gminie. Cele operacyjne: 1.Pomoc rodzinom w wypełnianiu ich funkcji oraz zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiedniego dostępu do kształcenia i umożliwienie im wszechstronnego rozwoju.
Projekt uzupełniający nr 2. Promocja zdrowego stylu życia i aktywnej rekreacji.	Cel strategiczny 2.:Wspieranie rodzin, zapewnienie dzieciom i młodzieży warunków do rozwoju, zwiększenie dostępności opieki zdrowotnej oraz utrzymanie poziomu bezpieczeństwa publicznego w gminie. Cele operacyjne: 1.Pomoc rodzinom w wypełnianiu ich funkcji oraz zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiedniego dostępu do kształcenia i umożliwienie im wszechstronnego rozwoju.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2027.

16. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko

Zgodnie z art. 48 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, organ opracowujący projekt dokumentu może, po

uzgodnieniu z właściwymi organami odstąpić od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, jeżeli uzna, że realizacja postanowień danego dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko. Odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko może dotyczyć wyłącznie projektów dokumentów stanowiących niewielkie modyfikacje w ustaleniach przyjętych już dokumentów lub projektów dotyczących obszarów w granicach jednej gminy.

Urząd Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski skierował pismo do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska i Państwowego Wojewódzkiego Inspektoratu Sanitarnego w dniu 20.11.2017 r. w sprawie uzgodnienia odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Koźmin Wielkopolski na lata 2017-2023.

W odpowiedzi na pismo, Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektorat Sanitarny, mając na uwadze fakt, że realizacja założeń projektów przedmiotowego dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko oraz negatywnego oddziaływania na życie i zdrowie ludzi, odstąpił od procedury przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko pismem z dnia 07.12.2017 r. (data wpływu do Urzędu Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski - 11.12.2017 r.) uzupełnionego pismem z dnia 30.11.2017 r. (data wpływu: 4.12.2017 r.)

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w nawiązaniu do pisma z dnia 20.11.2017 r. (data wpływu: 22.11.2017) uzupełnionego pismem z dnia 30.11.2017 r. (data wpływu: 4.12.17 r.) w sprawie uzgodnienia odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski na lata 2017-2023 wyraziła zgodę na odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Biorąc pod uwagę charakter planowanych w ramach projektu Programu działań, lokalny zasięg ich oddziaływania, wskazane planowane rozwiązania chroniące środowisko, a także fakt, że realizacja ustaleń projektu Programu będzie prowadzona poza obszarami chronionymi i będzie rozłożona w czasie i przestrzeni, nie przewidziano występowania znaczącego oddziaływania na środowisko, w tym na zdrowie ludzi i obszary chronione. Zatem według opinii RDOŚ projekt Programu nie kwalifikuje się do projektów dokumentów, o których mowa w art. 46 pkt 3 i art. 47 ustawy o oś i nie wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Aktualizacja zapisów LPR również powoduje konieczność rozpoczęcia procedury odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. W związku z powyższym Urząd Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski skierował pismo do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska i Państwowego Wojewódzkiego Inspektoratu Sanitarnego w sprawie uzgodnienia odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Koźmin Wielkopolski na lata 2017-2023.

W odpowiedzi na pismo, Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektorat Sanitarny uzgodnił odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla

przedmiotowego dokumentu pismem z dnia 20.05.2021r. (data wpływu do Urzędu Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski – 20.05.2021r.).

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu pismem z dnia 24.05.2021r. (data wpływu do Urzędu Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski 24.05.2021r.) poinformował, że dla projektu aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski na lata 2017-2023 nie ma potrzeby przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

17. Spis rycin, tabel i wykresów

Rysunek 1: Podział gminy Koźmin Wlkp. na mniejsze jednostki analityczne (sołectwa i miasto).....	6
Rysunek 2: Podział miasta Koźmin na mniejsze jednostki analityczne.....	7
Rysunek 3: Sieć dróg na terenie gminy Koźmin Wielkopolski.....	31
Rysunek 4: Ocena infrastruktury społecznej na terenie gminy.	43
Rysunek 5: Poziom edukacji w szkołach podstawowych.	44
Rysunek 6: Poziom edukacji w gimnazjum.	44
Rysunek 7: Jakość miejsc spotkań na terenie gminy.....	45
Rysunek 8: Dostęp do sieci wodociągowej.....	45
Rysunek 9: Dostęp do sieci kanalizacyjnej.....	46
Rysunek 10: Dostęp do sieci gazowej.....	46
Rysunek 11: Przedsięwzięcia, które powinny być realizowane w pierwszej kolejności,.....	48
Rysunek 12: Powiązania pomiędzy projektami	88

Tabela 1: Podstawowe parametry jednostek analitycznych	8
Tabela 2: Liczba osób bezrobotnych w gminie Koźmin Wlkp. w 2019 r. w podziale na jednostki analityczne.....	12
Tabela 3: Liczba bezrobotnych kobiet w poszczególnych jednostkach analitycznych w gminie Koźmin Wlkp. w 2019 r.....	13
Tabela 4: Ogólna liczba osób bezrobotnych oraz będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w 2016 i 2019 r.....	15
Tabela 5: Liczba osób, którym MGOPS udzielił pomocy i wsparcia wraz z podziałem na osoby, które otrzymały świadczenia pieniężne i niepieniężne.....	16
Tabela 6: Liczba dzieci w wieku do lat 17 uprawnionych do zasiłku rodzinnego w poszczególnych jednostkach analitycznych w 2019 r.....	17
Tabela 7: Liczba gospodarstw domowych w poszczególnych jednostkach analitycznych otrzymujących zasiłki okresowe w 2019 r.....	17
Tabela 8: Liczba gospodarstw domowych w poszczególnych jednostkach analitycznych otrzymujących zasiłki stałe w 2019 r.....	18
Tabela 9: Porównanie liczby osób otrzymujących świadczenia z MGOPS w Koźminie Wlkp. w latach 2012-2012 oraz 2017-2019	19
Tabela 10: Liczba przestępstw popełnionych na terenie gminy Koźmin Wlkp. w 2019 r.....	20
Tabela 11: Liczba przestępstw i wykroczeń popełnionych w poszczególnych jednostkach analitycznych w 2019 r.....	20
Tabela 12: Dzieci w wieku przedszkolnym w gminie Koźmin Wlkp.....	21

Tabela 13: Placówki wychowania szkolnego i przedszkolnego wraz z liczbą uczniów w gminie Koźmin Wlkp. w latach 2015-2019	21
Tabela 14: Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych w poszczególnych jednostkach analitycznych w 2019 r.....	22
Tabela 15: Liczba podmiotów gospodarczych w poszczególnych jednostkach analitycznych w 2019 r.	24
Tabela 16: Liczba podmiotów gospodarki narodowej na terenie gminy Koźmin Wlkp. według klas wielkości.....	25
Tabela 17: Powierzchnia gminy Koźmin Wlkp. według kierunków wykorzystania w 2014 r.	26
Tabela 18: Liczba zabytków w poszczególnych jednostkach analitycznych	27
Tabela 19: Obiekty infrastruktury społecznej występujące w poszczególnych jednostkach analitycznych	28
Tabela 20: Liczba budynków infrastruktury społecznej w poszczególnych jednostkach analitycznych w złym stanie technicznym	29
Tabela 21: Liczba mieszkańców poszczególnych jednostek analitycznych obsługiwanych zbiornikami bezodpływowymi w 2019 r.	32
Tabela 22: Długość sieci technicznych na terenie gminy Koźmin Wlkp.....	33
Tabela 23: Jednolite części wód powierzchniowych rzecznych na terenie gminy Koźmin Wlkp.	36
Tabela 24: Ocena jakości powietrza wykonana ze względu na ochronę zdrowia ludzi dla strefy wielkopolskiej w 2019 r.	37
Tabela 25: Liczba gospodarstw domowych w poszczególnych jednostkach analitycznych deklarujących selektywną zbiórkę odpadów w 2019 r.	39
Tabela 26: Liczba miejsc, w których stwierdzono występowanie azbestu w podziale na miejscowości	40
Tabela 27: Problemy występujące na terenie gminy Koźmin Wielkopolski.....	41
Tabela 28: Delimitacja sfery społecznej.....	52
Tabela 29: Delimitacja sfery gospodarczej	54
Tabela 30: Delimitacja sfery przestrzenno-funkcjonalnej.....	55
Tabela 31: Delimitacja sfery technicznej	56
Tabela 32: Delimitacja sfery środowiskowej	57
Tabela 33: Zestawienie wskaźników Perkała dla poszczególnych sfer rozwoju społeczno-gospodarczego gminy.....	59
Tabela 34: Podstawowe informacje o obszarze zdegradowanym w gminie Koźmin Wlkp.....	60
Tabela 35: Powiązania projektów rewitalizacyjnych z kierunkami LPR.....	89
Tabela 36: Zestawienie szacunkowej wartości zaplanowanych projektów oraz źródeł ich finansowania.	93
Tabela 37: Wskaźniki produktu i rezultatu dla projektów podstawowych LPR Gminy Koźmin Wlkp.	96
Tabela 38: Mierniki realizacji LPR.....	98
Tabela 39: Cele Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 r. wraz z odpowiadającymi im projektami LPR Miasta i Gminy Koźmin Wlkp.	102
Tabela 40: Cele strategiczne Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego. Wielkopolska 2020+ wraz z odpowiadającymi im projektami LPR Miasta i Gminy Koźmin Wlkp.	103
Tabela 40: Powiązania LPR Gminy Koźmin Wlkp. z celami i kierunkami SRPK na lata 2014- 2020.	103
Tabela 41: Powiązania LPR Gminy Koźmin Wlkp. ze Strategią Rozwoju Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski na lata 2008- 2020.....	106
Tabela 42: Powiązania projektów realizowanych w ramach LPR Gminy Koźmin Wlkp. ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021 - 2027	109